

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 169 (13.107)

Trst, petek, 5. avgusta 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Minister Vassalli poročal o boju proti mafiji in o odnosih med sodniki

V senatu potrjena zaskrbljenost zaradi zadnjih dogajanj v Palermu

Cossiga bo predal parlamentu vse gradivo zasedanja Višjega sodnega sveta
Morda že danes imenovanje novega komisarja za boj proti mafiji

Splošno soglasje tajnikov na včerajšnjem vrhu večine

RIM — Včerajšnji vrh vladne večine se je končal z zadovoljstvom vseh. Vendar so bili nekateri bolj zadovoljni od ostalih. Predvsem De Mita, čigar vlada je okrepljena po koncu srečanja, na dnevnem redu katerega so bila nekatera pereča vprašanja in tudi kakšna polemika. Predvsem pa je zadovoljen Giorgio La Malfa, ki v prejšnjih dneh ni skopalil s kritikami na račun napovedanih gospodarskih ukrepov in še zlasti možnosti davčnega odpusta za tiste, ki niso v rednem delovnem razmerju. To vprašanje je bilo dejansko odloženo do septembra. O njem bodo razpravljali v okviru reforme prostih poklicev, kar pomeni, da je verjetno zadeva odložena vsaj za nekaj let.

Sicer pa je peterica tajnikov našla soglasje o vseh ostalih vprašanjih. Srečanje o gospodarskih ukrepih, o zmanjšanju državnega primanjkljaja, o reformah institucij, o preureditvi državnih soudeležb, o reformi radiotelevizijske službe, o sodstvu in o javnem redu, predvsem na Siciliji je trajalo celih šest ur. Dogovorili so se o nekaterih zelo pomembnih ukrepih prav v zvezi z bojem proti mafiji, ni pa še znano, kateri so ti ukrepi. Na pobudo Craxija je bila tudi potrjena obveza, da pride do spremembe parlamentarnih pravilnikov, ne samo v zvezi s tajnim glasovanjem, ampak tudi v zvezi z vsemi postopki, ki zadevajo finančni zakon. Do teh sprememb, naj bi prišlo še pred začetkom razprave o finančnem zakonu za prihodnje leto. Vsekakor so se dogovorili, da bo vlada že danes sprejela sklep o reviziji količnikov davka na dohodke fizičnih oseb IRPEF, kot je bilo že pred časom določeno. Zaenkrat ostaja odprto samo še vprašanje najvišjega količnika, ki ga mora vlada danes rešiti.

G. R.

RIM — »Ne mislim odrediti nobene preiskave, pa tudi ne sprožiti disciplinskih postopkov proti komerkoli ali premestiti kogarkoli. Moj namen je delovati na osnovi zakonodajnih pobud. Problemi seveda obstajajo, kajti sodni postopek je neustrezen glede na vlogo, ki jo ima mafija, kar pa zadeva skupino sodnikov, ki se ukvarjajo z bojem proti mafiji, bi predvsem želel, da bi odpravili osebna vprašanja. Zadeva torej ni končana, vendar upam, da se bo sedanja kriza s časom lahko ublažila in da ta čas ne bo koristil mafiji.« To je stališče ministra za pravosodje Giuliana Vassallija, ki je včeraj dopoldne poročal v senatu v zvezi z zadnjimi dogodki v palermški sodni palači. Vassalli ni prikrival svojega negodovanja, ker je moral govoriti o stvareh, »ki so se dogodile v tuji hiši«, pri čemer je seveda mislil na Višji sodni svet. Poleg tega obstaja po njegovem mnenju še neka anomalija, kajti v teh dneh zaseda samo senatna zbornica, medtem ko je vprašanje mafije mnogo širše in sodi v pristojnost celotnega parlamenta.

Po teh uvodnih mislih je Vassalli pojasnil, da bo njegovo poročilo pač omejeno na pristojnosti ministrstva za pravosodje, ki skrbi za organizacijo uradov in storitev, ki so na razpolago sodstvu. V zvezi s tem po njegovem mnenju ni bilo zabeležiti nič nenavadnega, minister sam pa se ne more ukvarjati s pristojnostmi preiskovalnega urada tega ali onega sodišča. Vassalli je sicer poslal v Palermo nekega inšpektorja, ki mu je že poročal o tamkajšnjem stanju, to poročilo pa bo ostalo v arhivih ministrstva. Pač pa je Vassalli dejal, da so dogodki zadnjih dni le eden izmed primerov negodovanja zaradi odnosov med državnimi tožilci in preiskovalnimi sodniki. Z reformo kazenskega postopnika bodo ta vprašanja rešena, kajti preiskovalnih uradov ne bo več.

Kar zadeva stanje v Palermu je Vassalli poudaril pomen dejstva, da je bila sploh ustanovljena ekipa sodnikov, ki se ukvarja izključno s preiskavami o mafiji. Z imenovanjem sodnika Melija za načelnika preiskovalnega urada so se stvari zapletle, kajti ta

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Stališče vlade o atentatih na Južnem Tirolskem

RIM — Na Južnem Tirolskem je kmalu po odobritvi novih ukrepov za izvajanje »paketa« prišlo do ponovnih atentatov. Glede na dejstvo, da je izvajanje paketa doseglo že dokaj kakovostno raven, je mogoče trditi, da so ti atentati dejansko poskus preprečitve popolnega izvajanja paketa in torej odobritve vseh določil v zvezi z zaščito nemške manjšine na Južnem Tirolskem.

To je uradna ocena vlade, ki jo je včeraj posredoval senatni komisiji za ustavna vprašanja podtajnik v notranjem ministrstvu, demokristjan Giorgio Postal. Do te razprave je prišlo, ker so predstavniki številnih strank vložili vprašanja v zvezi z nedavnimi atentati v bocijski pokrajini. Ti atentati so, po Postalovem mnenju, sad teroristične dejavnosti, ki je povsem marginalna in ki ima namen, da vzbudi strah med prebivalstvom, še zlasti med prebivalstvom italijanske narodnosti.

Preiskave, ki so jih uvedli v zvezi s temi dogodki, so po Postalovem mnenju privedle do nekaterih pozitivnih rezultatov in možno je, da se bodo uspešno končale, zahvaljujoč se tudi sodelovanju avstrijskih in nemških tajnih služb. Tako je bilo že doslej mogoče ugotoviti povezavo med skrajneži na Južnem Tirolskem in nekaterimi skrajnimi organizacijami v Avstriji in v Zahodni Nemčiji.

To sodelovanje je posredno potrdil tudi avstrijski zunanji minister Mock, ki je v teh dneh na dopustu na Južnem Tirolskem in je izrazil prepričanje, da bo v nekaj mesecih manjšinska problematika dokončno rešena.

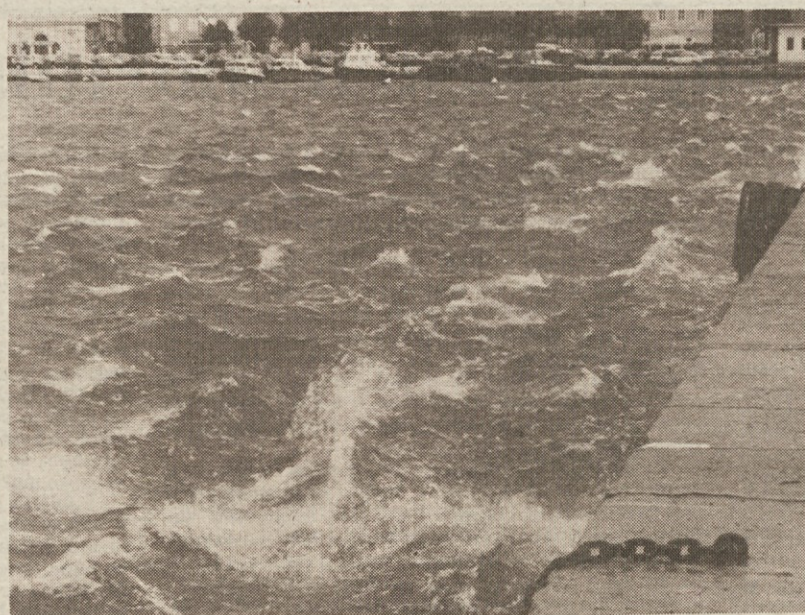
Trte in sadni nasadi glavne žrtve slabega vremena Neurja s točo v severni Italiji suša in vročina pa pestita Jug

MILAN — Na italijanskem Jugu letoviščarji veselo uživajo v sončni pripeki, domačini pa se potijo zaradi neznosne vročine (na Siciliji so včeraj izmerili preko 40 stopinj Celzija in to ob pihanju neprijetnega vetra široko), na Severu pa so morali nekateri že drugi dan obleči suknjič ali vetrni jopič. Vremenoslovci optimistično trdijo, da je val slabega vremena že na tem, da zapusti italijanske dežele, v Piemontu, Liguriji, Lombardiji, na Južnem Tirolskem, Venetu ter celo v naših krajih pa prebivalstvo zaskrbljeno zre v temnosive oblake, ki se valijo po nebu.

V noči na četrtek je bilo v teh krajih kar preveč bliskov, grozov, vetra, padavin in toče, saj so malodane povsod zabeležili poplave, usade in seveda ogromno razdejanja na poljih in v sadnih nasadih. Naravne sile so sicer razsajale le nekaj ur - od poznega večera do zore - posledice kratkotrajnega diredajaja pa bodo najbrž razvidne vsaj še nekaj dni. Tudi gmotne škode je bilo nič koliko, saj je toča obiskala Dolino Aoste, Južno Tirolsko, Veneto in našo deželo, kjer so se pravkar veselili sadnega pridelka in vinske letine. Kmetovalcem je neurje žal prekrizalo račune, saj so debela ledena zrna potokla tako slavnega južnotirolskega jabolka kot vinograde.

Nadvse neprijetno je bilo tudi pri Turinu. Silna nevihta se je približala mestu s kraja Caselle, kjer je turinsko letališče. Močan veter je razpihal nekaj kvadratnih metrov pokritih hangarjev, nato pa se je vtila ploha, ki je Turinčanom povzročila nemalo težav. Gasilci so prebedeli noč ob črpalnih napravah, marsikateri domačin pa je moral iz kleti in trgovin »pometa« blatno vodo in umazanijo. Gasilci so morali tudi priskočiti na pomoč nekemu še posebno nesrečnemu avtomobilistu, ki se je s svojim avtom pogreznil v preplavljeno luknjo. Zaradi dveh

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Turinčani so morali tudi tako do avta (Telefoto AP), v Trstu pa je razburkano morje spremljalo prihod močne in neobičajne burje (Foto Mario Magajna)

Župan Staffieri ponovno krati pravice slovenščine

MARTIN BRECELJ

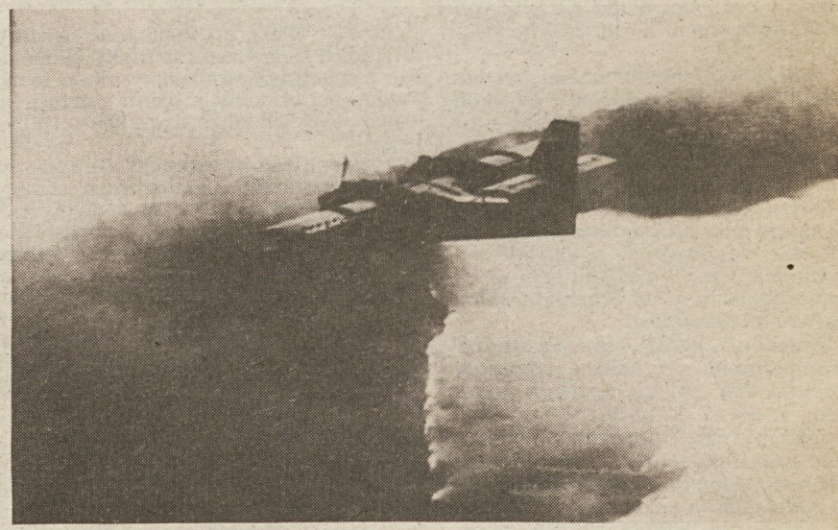
TRST — »Vračamo priloženo dokumentacijo, ker Občina Trst lahko sprejema akte in dokumente, ki so napisani v italijanščini ali pa v tujih jezikih, če jih spremljajo zapriseženi prevodi.« Tako se - seveda v italijanščini - glasi pismo, ki ga je tržaški župan Giulio Staffieri 3. t. m. naslovil kakim dvajsetim lastnikom zemljišč pri Bazovici, ki so na Občino vložili v slovenščini napisane pripombe k podrobnostnim regulacijskim načrtom padriškega Centra za raziskave.

Očitno gre za hud in grob napad na pravico pripadnikov slovenske narodne skupnosti, da v tržaški občini uporabljamo svoj jezik v odnosih z upravnimi oblastmi. To pravico zagotavljajo bodisi veljavne pravne norme bodisi ustaljena praksa. Jasno jo določa 5. člen Posebnega statuta, priloženega k Londonskemu memorandumu, in potrjena je torej bila z Osimskimi sporazumi. Poleg tega velja poudariti, da je tržaška občinska uprava doslej praviloma sprejemala uradne dopise in dokumente v

slovenskem jeziku in da je za italijanski prevod navadno poskrbel občinski prevajalski urad. To še toliko dosledneje, kadar je šlo za okrožja, kot je Vzhodni Kras, v katerih je določena dvojezičnost uveljavljena. Kot primer naj navedemo dejstvo, da so vsaj delno isti lastniki zemljišč pri Bazovici pred približno poldrugim letom brez težav vložili na Občino Trst v slovenščini napisane pripombe k variantama 45 in 46 splošnega tržaškega občinskega regulacijskega načrta, ki prav tako zadevata urbanistično ureditev zemljišč Centra za raziskave.

Ugotoviti je torej treba, da smo priča kršenju priznane in uveljavljene pravice do rabe slovenščine v javnosti, sicer bi lahko že kar podvomili, ali sploh še živimo v pravni državi. A to ni vse, saj lahko upravičeno domnevamo, da smo tudi pred primerom opuščanja službene dolžnosti. Očitno pa je vse to malo mar listarskemu pravku, ki je svoje sicer klavarno županovanje hotel zaključiti z gesto, ki bi bila »na višini« nizkotnega napada na slovenščino in gledališču Verdi takoj po prevzemu najvišjega mesta v občini.

Hudi požari v Italiji

V mnogih krajih Italije so včeraj razsajali požari. Posnetek je s Sardinije, kjer so gasilcem pri gašenju pomagala posebna letala (AP) NA 2. STRANI

Glavni osumljenec za ugrabitev Marca Fiore je Agazio Garzaniti

V turinskem zaporu osem oseb Aspromonte v središču preiskav

LOCRI, TURIN — Po srečnem zaključku težke izkušnje malega Marca Fiore, se sedaj odpirajo vznemirljiva vprašanja, še zlasti, kako je mogoče, da otroka oziroma njegovih ugrabiteljev policija in karabinjerji niso našli. Področje Aspromonteja v Kalabriji je namreč znano kot zapor pod milim nebom, prav na tem področju pa je od letošnjega maja v akciji kakih 350 agentov javne varnosti, ki ga dobesedno prečesavajo in iščejo sledove za ugrabitelji in njihovimi žrtvami.

Že način, kako so Marca Fiore osvobodili, je vzbudil vrsto polemik. Preiskovalci menijo, da je prišlo do nesporazumov v notranosti ugrabiteljske tolpe, ki ni bila več sposobna usklajevati zahtev po odkupnini. Po drugi strani pa so se ugrabitelji verjetno zavedali, da se obroč okrog njih vedno bolj krči, zato je njihovo »sodišče« sklenilo, da Marca osvobodi. Samo tako je namreč mogoče tolmačiti dejstvo, da so se ugrabitelji odrekli drugemu obroku odkupnine, ki ga je

otrokov oče dan pred osvoboditvijo prinesel v Kalabrijo. Kalabrijska ugrabiteljska »n'drangheta« je namreč znana tudi po tem, da se zastavljenim ciljem - odkupnini, ne odreče brez pravega vzroka.

Medtem pa je za zapahi že osem oseb, in tri od teh so neposredno vpletene v ugrabitev Marca Fiore. Ključna oseba je še vedno Agazio Garzaniti, ki je ugrabitev organiziral, preiskovalci pa so včeraj potrdili, da je pripravjal ugrabitev nekega piemontskega trgovca. V turinskem zaporu sta tudi Antonio Romano, ki je kot Garzaniti vzdrževal stike z družino Fiore in neka tretja oseba, za katero preiskovalci zahtevajo tajnost, da ne bi škodili preiskavam, ki so v teku. Ostalih pet oseb so aretirali kmalu po Marcovi ugrabitvi, ko so v avtomobilu Gianfranca Fiore našli sumljivo pištolo. Prav to ukradeno orožje je predstavljalo ključ, s katerim je turinska policija prišla na sled Garzanitiju.

Agazio Garzaniti na dan aretacije maja letos

Umrla Marisa Bellisario

Včeraj popoldne ja na svojem domu v Turinu za rakom umrla Marisa Bellisario, poverjena upraviteljica družbe Italtel in najvidnejša italijanska menažerka (Telefoto AP)

Potrč govoril v slovenščini v zvezni ustavni komisiji

BEOGRAD — Ustavna komisija zvezne skupščine je začela večdnevno posvetovanje, med katerim naj bi izoblikovala predlog amandmajev k ustavi SFRJ. Že dan pred začetkom posvetovanja so dosegli soglasje o 22 odprtih vprašanjih, za vsa druga pa bo potrebna poglobljena razprava.

V svojem prvem govoru v slovenskem jeziku v zvezni ustavni komisiji je Miran Potrč ocenil, da so dosegli napredek pri precejšnjem številu vprašanj. Po Potrčevem mnenju je dobro, ker je velika pozornost namenjena ekonomski ureditvi. Dobro je, kot je dejal Potrč, da se v političnem sistemu opušča togost v organiziranju in odločanju o združenem delu, pa tudi, da so ohranjena temeljna načela odnosov v federaciji oziroma odgovornost republik in pokrajin za svoj razvoj in razvoj vse skupnosti.

Milan Potrč je tudi opozoril, da ne bi bilo dobro, če bi bile rešitve na tem področju enosmerne, tako da bi krepile vlogo federacije. Za odprta vprašanja je treba poiskati boljše rešitve, v predlogih amandmajev pa bi morale biti samo tiste, ki bi lahko dobile podporo vseh republik in pokrajin, je dejal Potrč.

Med pomembnimi spremembami iz amandmajev so tudi naslednje: delovna organizacija bo edini lastnik družbenih sredstev in bo popolnoma odgovorna za upravljanje z njimi.

Meje lastnine se uklinjajo, z izjemo zemeljskega maksimuma, ki naj bi bil po sprejetju amandmajev 30 hektarjev.

Neposredne tajne volitve naj bi postale pravilo pri volitvah kandidatov za skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Ker niso mogli doseči soglasja, v predlogu sprememb ne bo zahtev, naj bi federacija urejala skupne osnove izobraževalnega sistema.

Zahteva za ukinitve družbenopolitičnih zborov in predsedstev republik in pokrajin bi bila sprejeta.

Tujci bodo lahko na vsem ozemlju SFRJ vlagali sredstva v skupne gospodarske in finančne organizacije. Možno pa bo tudi ustanavljanje tujih firm v Jugoslaviji. (dd)

Protesti ob prepovedi Književnih novin

BEOGRAD — Uprava združenja književnikov Srbije je izdala poročilo, v katerem med drugim pravi, da je sklep okrognega sodišča v Beogradu o prepovedi Književnih novin številka 757-758 povzročil ogorčenje članov tega združenja. Književniki menijo, da obstajajo v vsaki demokratični družbi načini, da svoje vrednote in resnice zaščitijo tudi brez prepovedi.

Protest zaradi sodne prepovedi je izrazil tudi skrbni PEN klub.

Stanje na Kosovu z vidika domačih Albancev

PRIŠTINA — Skupina 184 albanških družin s Kosovega polja je poslala petico najvišjim organom prištinske občine, Kosova, Srbije in federacije, v kateri izraža svoje mnenje o položaju v lastni sredini in v pokrajini. Izražajo svoje začudenje nad tem, da se njihovi neposredni sosedi niso nikoli pritožili čez njih in da »niti na enem sestanku niso slišali, da bi jih kdo imenoval.«

Podpisniki pravijo, da je res, da so povsod lopovi in nasilneži, vendar da se ti posamezniki ne morejo istovetiti s celo narodnostjo. Sprašujejo se, kje so ti Albanci, ki na Kosovem polju grenijo življenje Srbom in Črnogorcem. Po napadih, ki jih je slišati, je življenje neznosno povsod tam, kjer živijo Albanci.

Sprašujemo se, kaj je mogoče razumeti kot albanjski nacionalizem: če se s tem misli na uporabo jezika in pisave Albancev, šolanje v materinem jeziku in podobno, potem se mi proti temu ne moremo boriti, pravijo podpisniki.

Odgovorno izjavljamo, da nobeden izmed Srbom in Črnogorcem, ki živijo med nami, ni zahteval zaščite pred albanjskimi nacionalisti, piše v peticiji. Nerazumljivo pa je, se dodaja, da se zahteva neenakopravnost albanškega jezika glede na srbskega in da nekatere moti uporaba nacionalne zastave. Poudarja se, da podpisniki nasprotujejo temu, da bi kdo imel privilegije samo zato, ker pripada nekemu narodu ali narodnosti.

Podpisniki peticije še nasprotujejo manipuliranju s problemi, narodi in narodnostmi in »represivnim ukrepom, ki jih za Albance zahtevajo določene sile zunaj Kosova.« »Motijo se tisti, ki mislijo, da bodo lahko probleme rešili sami, brez Albancev,« pravijo podpisniki in pozivajo svoje srbske in črnogorske sosede, naj se, če se bodo počutili ogrožene, obrnejo po pomoč kar nanje.

Rust pobegnil časnikarjem

BONN — Mathias Rust, ki so ga sovjetske oblasti izpustile v sredo, je po svojem prihodu v Zahodno Nemčijo izginil neznano kam.

Nemška sredstva javnega obveščanja so prepričana, da je trenutno v tajnem bivališču, ki mu ga je nemški tehnik Stern dal na razpolago. Rust je z nemško revijo sklenil pogodbo za objavo svojih dogodivščin, zaradi česar se je po prihodu v Frankfurt izognil fotografom in časnikarjem. 20-letni zasebni pilot je intervju dal le hamburški radijski postaji NDR. Intervju so posneli v sredo zvečer v Hannoveru, kamor je došel iz Frankfurta, da bi zatem izginil. Rust je svoj polet v Moskvo označil kot neodgovorno dejanje. Ponovil pa je, da je hotel spodbuditi mir na svetu in odnose med državami. Zaprtje v Lefortovu je bilo udobno, z njim pa so ravnali »čudovito«.

Na sliki (Telefoto AP): Rust v airbusu, ki ga je pripeljal v ZRN.

Italijanski Jug v pasteh silovitih požarov

RIM — Nekje pri Rimu teče menda črta ločnica, severno od katere bliska in treska, lije in piha, južno od nje pa beležijo tropske temperature in se morajo gasilci, prostovoljci in domačini boriti s požari, ki so v nekaj tednih povzročili toliko škode kot so lani v vsej poletni sezoni.

Stanje je najbolj zaskrbljujoče na Sardiniji, kjer je naraslo število žrtev požarov, ki so izbruhnili na otoku prve dni avgusta. Včeraj so v mestecu Bessedue pri Sassariju pokopali 13-letnega Antonija Tanco, ki je predvčerajšnjim izgubil življenje v ognjenih zubljih, nekaj ur kasneje pa je na oddelku za oživljanje izdihnila 66-letna upokojenka Sebastiana Oggiano. Priletna gosa je prav tako podlegla požarom, ki so v sredo zajeli obsežno območje pri Sassariju. Z 71-letnim možem je skušala zbežati iz hiše, okoli katere so se dvigali visoki ognjeni petelini, ki so jo žal oplazili po telesu in ji povzročili opekline tretje stopnje.

Gasilci se s pomočjo posebnih enot civilne zaščite borijo proti požarom, ki jim nikakor niso kos. Še včeraj so morali zabeležiti šest novih požarov, ogenj pa so skoraj gotovo podtaknili neznani požigalci. Narava, suša in tople veter, ki stalno piha na otoku, so namreč le delno krivi pustošenja sardinijskih gozdov in gozdičev. Ogenj netijo največkrat namerno bodisi zaradi osebnih obračunavanj bodisi, da bi tako opeharili zavarovalnice,

včasih pa je za ogenj kriva le človeška malomarnost. Iz cigaretnega ogorka in razbitine kake steklenice lahko izbruhne silovit požar, ljudje pa očitno radi pozabljajo na ti dve osnovni resnici, kot je razvidno iz poročil civilne zaščite.

Tudi na Siciliji je v teh dneh vroče. Gori namreč v palermški pokrajini, pri avtocestah, ki peljejo v Catanio in v Trapani, v hrastovem gozdu pri Cefalūju. Nevzdržno vroče je vsekakor v Apuliji, ker se domačini in številni turisti že nekaj dni borijo z afriškim podnebjem. Temperatura presega 40 stopinj Celzija, v zraku je ogromno vlage, piha veter široko, v nočnih urah pa se nebo pooblači, ne da bi to pripomoglo k izboljšanju splošnega stanja.

Tudi na Siciliji razsajajo požari, ki so na italijanskem Jugu menda neizbežno zlo. V Apuliji so plameni zajeli tudi grmičevje, ki običajno krasi tako imenovano »državno cesto trullo« med Tarantom in Martino Franco. Gasilci se trudijo, da bi čimprej pogasili požare, a jim to ne uspe niti s pomočjo posebnih letal in helikopterjev, ki sipajo nad gorečim območjem vodo in posebne gasilne snovi.

Tudi v Kalabriji in Basilicatu predstavljajo požari največjo nevarnost. V občini Luzzi pri Cosenzi je ogenj oplazil celo skupino domačij in nekaj hiš, ki so bile

nekoliko oddaljene od vasi. Prefekt in kvestor iz Cosenze sta obiskala kraj, najbrž zato, ker obstajajo menda potrjeni sumi, da so ogenj podtaknili namerno. Prav v Luzziju je gasilec in skupinam prostovoljcev uspelo pravočasno odstraniti vse plinske jeklenke, ki so jih hranili v nekem skladišču v neposredni bližini katerega je gorelo. Prebivalstvo je zajela panika, helikopterji in letala pa žal niso mogli vzleteti zaradi premočnega vetra.

Doprinos prostovoljcev je bil še posebno razviden v Basilicatu, kjer se kar 600 oseb trudi, da bi pomagalo gasilec in izvedencem civilne zaščite pri gašenju tridesetih obsežnih požarov. Tudi v tej deželi italijanskega Juga so ognjeni jeziki obžigali stanovanjske hiše in nekaj zapuščenih domačij. Škoda je seveda vsepovsod ogromna, še posebno, ker gre večkrat za mlade gozdove, ki so mukoma zrasi na že požgani zemlji.

ŠIBENIK — Velik gozni požar, ki se je razplamtel v neposredni bližini Šibenika vse bolj ogroža samo mesto. Kljub velikim naporom vseh, ki gasijo požar, se ogenj širi proti Prokljanskemu jezeru in Bilicam. Pretrgane so komunikacijske zveze v mestu, z izjemo telefonskih linij. Prebivalce krajevnih skupnosti Šubiševac in Vidik so izselili. Med hišami v najbolj ogroženi krajevni skupnosti je že začelo goreti manjše rastlinje in drevje. Iz italije sta na pomoč poleteli posebni letali za gašenje požarov.

● Neurja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

usadov so za nekaj ur ustavili promet na železniški progi Bardonecchia-Mo-dane, potniki pa so se morali zadovoljiti z avtobusnim servisom.

V Lombardiji, predvsem v Milanu, je nekaj ur lilo kot iz škafe, tako da so se ljudje znašli v hudih škripcih, ko so morali zjutraj na delo. Na avtocestah menda ni bilo večjih zastojev, nekaj letal pa so morali zaradi dežja preusmeriti na Turin in Genovo.

Pri Genovi je vihra povzročila tudi veliko preplaha, saj je strela udarila v tri mlade Genovežane, ki so kampirali v trdnjavi Diamante na griču Forte. Od griča do mesta ni daleč, zato je nekemu njihovemu prijatelju uspelo pravočasno poklicati na pomoč gasilce, ki so kljub nevihti vzleteli s helikopterjem in rešili trojico prestrašenih in opečenih mladeničev.

Podobna nesreča se je žal sprevrgla v tragedijo v Venetu, kjer je izgubil življenje 22-letni nemški državljani Wolfgang Link. Kljub bližajoči se nevihti so si Link in skupinica prijateljev kratili čas na plaži »del Cavallino« pri Jesolu. Bliskanje in grmenje jih niso pregnali, pa čeprav so najbrž znali, da ni najbolj varno sedeti ob morju v nezavarovanem kraju, ko v bližini razsaja neurje. V nesrečnega nemškega turista je udarila strela in mladi fant iz Nürnberga je bil pri prici mrtev.

Drugod po Venetu in v Furlaniji-Juljski krajini sta poleg dežja nagajali še toča (pri Ravasclettu so jo morali odstraniti s snežnim plugom) in tudi silovit veter (Trst je obiskala burja), ki je povzročil obilo dodatnih nevšečnosti. Iz severnoafriških puščav je veter pripihal rdečeorazni pesek, ki je v sodelovanju z redko deževnico skazil zunanost marsikaterega avtomobila, burja pa je iznenadila speče Tržačane. Mnogim ni uspelo pravočasno zapreti oken, stekleni drobci raztrešenih šip pa so se lesketali na pločnikih na najbolj izpostavljenih krajih.

● Mafija

NADALJEVANJE S 1. STRANI

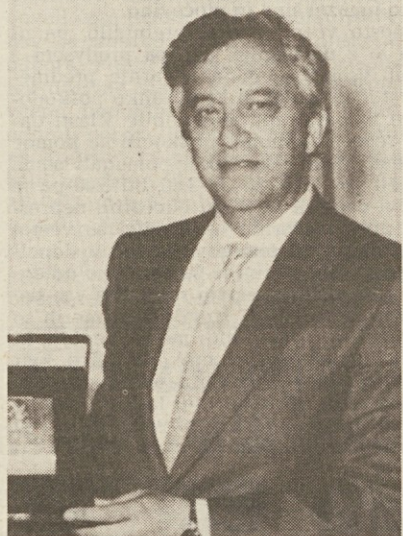
sodnik je nekatere preiskave poveril tudi sodnikom, ki ne sodijo v posebno protimafijsko ekipo. S tem je po Vassallijevem mnenju le razširil krog sodnikov, ki se ukvarjajo z mafijo. Svoj poseg pa je Vassalli zaključil s pozitivno ugotovitvijo, češ da vse govorice zadnjih dni pričajo o tem, da se vsi sodniki zavzemajo za boj proti mafiji.

V razpravi, ki je bila dolga in živahna, so prišla do izraza različna stališča posameznih strank. Tako je radikalec Spadaccia kritiziral obstoj protimafijske ekipe, ki jo je primerjal z nekakšnim posebnim sodiščem. Palermskim sodnikom sicer priznava njihovo vlogo, zelo zaskrbljen pa je zaradi razkola v palermskem sodstvu. Ta zaskrbljenost je pravzaprav osrednji skupni člen domala vseh senatorjev, ki so včeraj posegli v razpravo. Komunistka Ersilia Salvato je dejala, da minister ni v zadostni meri pojasnil svojih pristojnosti v zvezi s protimafijsko ekipo. Posegli so tudi številni demokrati, med katerimi naj omenimo predvsem senatorja Vitaloneja, ki se je pritožil nad preveč osebnim obravnavanjem tega vprašanja, tudi na ravni Višjega sodnega sveta.

Vendar pa je treba v zvezi z bojem proti mafiji zabeležiti še nekatera druga dogajanja, ki po političnem pomenu niso manjša od parlamentarne razprave. Predvsem je treba poudariti vlogo predsednika republike Cossiga, ki je včeraj sprejel predsedniški odbor Višjega sodnega sveta. Ta odbor mu je poročal o poteku razprave in mu izročil dokument, ki so ga z večino glasov odobrili v sredo dopoldne. Cossiga bo vsekakor posegel v parlamentu, da bi prišlo do zakonskih določil v zvezi z delovanjem posebnih skupin preiskovalnih sodnikov. Kar pa zadeva zasedanje Višjega sodnega sveta, je Cossiga napovedal, da bo vso dokumentacijo predal parlamentu, potem ko bo Višji sodnik svet na plenarnem zasedanju 15. septembra formalno končal preiskavo o tem vprašanju.

Danes in jutri odločitve vodstev KD in PSI

Porazdelitev odborniških mest še vedno v ospredju pogajanj

Predsednik Dežele Adriano Biasutti

tokrat demokristjani: odbornik naj bi postal Silvano Benvenuti, vendar se omenjajo tudi druge možnosti. Za deželne finance naj bi še vnaprej odgovarjal Dario Rinaldi. V prejšnjem odboru so resor za zdravstvo imeli socialisti. Tokrat bo pripadel demokristjanom. Skoro gotovo je, da bo položaj na čelu odbornišтва zasedel Mario Brancati, dosedanj odbornik za delo in šport. Giovanni Di Benedetto bo tudi v novem odboru odgovarjal za prevoze. Armando Angeli pa bi po novem vodil odborniško za ekologijo, javna dela in popotresno obnovo. Iz odbora izpade demokristjan Bomben. V Vidmu pa se vztrajno govori, da si odbornišтво želi tudi nekdanji deželni tajnik KD Braida, ki ga nekateri hočejo potisniti na manj pomembno mesto

predsedništva ene svetovalskih komisij.

Kdo bodo odborniki in kdo bo vodil svetovalske komisije bodo demokristjani odločali danes zvečer na seji njihovega deželnega vodstva in najbrž, dokončno, tudi jutri, ko se sestane njih svetovalska skupina.

Jasnosti ni niti v socialistični stranki, kjer se je pred nekaj dnevi že zdelo, da so bile igre že zaključene. Govor je namreč bil, da bodo socialisti izbrali enega odbornika iz vsakega petih volivnih okrožij. Najbrž edino gotovo je, da bo odbornik za načrtovanje in proračun Gianfranco Carbone, ki bo potrjen na mestu podpredsednika deželne vlade. Gioacchino Francescutto naj bi dobil resor za turizem in trgovino (dodaja mu tudi šport), ki je doslej bil domena strankarskega tovariša Carla Vespasiana. Ta dobi novo ustanovljeno odbornišтво za gozdove in lov. Govorilo se je, da bo Luigi Blasig dobil odbornišтво za socialno skrbstvo.

Seveda so vsa ta vprašanja odprta. Še najbolj tisto ali bo deželni tajnik PSI Ferruccio Saro vstopil v deželni odbor. Socialisti v Vidmu si to želijo. Iz Rima pa prihajajo pomisleki, češ, da bi moral Saro še naprej voditi strankino organizacijo. Takšni pomisleki so tudi drugje v deželi. Če Saro ne gre v deželni odbor, kdo gre namesto njega? Zanfagnini, Mattiolijeva ali Bulfone? Odprto ostaja še drugo vprašanje. Bo Gorican Blasig postal odbornik, ali pa si bodo videmski socialisti pobrali dve odborništvu? Deželno vodstvo PSI bo o vsem tem sklepalo danes zvečer v Vidmu.

Skratka, do zadnjega ne bomo vedeli kdo vse bodo novi deželni odborniki in za kak resor bodo odgovarjali.

Tajniki šestih strank so sinoči v Vidmu dokončno podpisali programski sporazum kot tudi porazdelitev mest v odboru. (mw)

Koroška: dvojezično šolstvo

Stene rastejo sredi učilnic

CELOVEC — Počitniško vreme in razpoloženje nista preprečila raznoterih dejavnosti v zvezi s pripravami na izvajanje novega zakona o dvojezičnem šolstvu. Delovna skupina strokovnega združenja pedagoških delavcev, katerega člani so izvečine za dvojezični pouk usposobljeni učitelji, se te dni pripravlja na kritično, pedagoško podkovan spremljanje, dokumentiranje in analizo izvedbe zakonskih določil, ki jih imajo mnogi koroški Slovenci in nemško govoreči Avstrijci za ločevalni model šolstva.

Voditelj te delovne skupine dr. Teodor Domej pravi, da bodo v tem telesu delovali učitelji in zastopniki staršev, tako slovensko kot nemško govorečih. K sodelovanju so povabili tudi predstavnike obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev, kakor tudi profe-

sorje in druge sodelavce celovške univerze za izobraževalne vede. Prizadevajo si tudi pridobiti sodelovanje nekaterih mednarodno priznanih strokovnjakov za šolstvo, posebej še manjšinsko šolstvo.

Delovna skupina se bo povezala tudi s slovenskimi člani predvidene komisije pri zveznem prosvetnem ministrstvu, ki bo tri leta spremljala izvajanje novega zakona.

Prva skrb delovne skupine bo razumljivo paziti, kako bodo zakon uveljavili v praksi, koliko utegne biti okrnjena dvojezičnost, koliko bo prvin ločevanje otrok obeh narodov na Koroškem, koliko fizičnih in psiholoških zidov, koliko pa na drugi - pozitivni - strani utegne biti interkulturalnega učenja, zboljšanja pouka slovenščine in metodike pa didaktike pri dvojezičnem pouku ipd.

Medtem šolske oblasti že prezidavajo nekatere šole, da bi napravili prostor za učilnice zgolj k nemškemu pouku pripravljenih otrok. Tako poročajo, da so v Kotmari vasi razred predelili s steno iz aluminija. V Globasnici dva razreda predelujejo z lesenimi, zvočno nepredirnimi stenami, uredili pa naj bi tudi tretjo učilnico. O tem bodo drevi oziroma v petek razpravljali na občinskih sejah v Kotmari vasi in Globasnici.

Zveza slovenskih organizacij, Narodni svet koroških Slovencev in medstranski komite za obrambo dvojezične šole so ustanovili sklad za pravno samopomoč, iz katerega bodo krili stroške pritožb v zvezi z dvojezičnim šolstvom. Ti niso nizki: tako je na primer za pritožbo na ustavnem sodišču treba plačati 100.000 šilingov, ki zapadejo, če je tožba izgubljena. V tej zvezi je celovski advokat Sepp Brugger, ki preyerja pravne možnosti za take pritožbe, za Naš tednik izjavil, da vidi več pravnih možnosti, med drugim:

- Zahtevo po odprtju dvojezične ljudske šole v Celovcu,

- Zahtevo po uvedbi dvojezičnega pouka v četrtih razredih ljudskih šol in na glavnih šolah na podlagi člena 7 avstrijske državne pogodbe. Zdaj je namreč dvojezični pouk možen samo v prvih treh razredih ljudske šole, nato pa poučujejo slovenščino kot tuj jezik.

- Zahtevo po kritju stroškov v zasebnih dvojezičnih vrtcih.

Pravniki proučujejo tudi možnosti glede rabe slovenščine kot uradnega jezika in glede krajevnih napisov.

JOŽE ŠIRCELJ

AIDLCM in SSO o ljubljanskem procesu

TRST — Kongres AIDLCM, Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur je vzel na znanje, da je v Ljubljani vojaško sodišče obsodilo skupino Slovencev. Kongres AIDLCM — kot je rečeno v tiskovnem poročilu — odločno odklanja obravnavo, ki se je odvijala v razmerah, škodljivih jezikovno-kulturnim koristim Slovencev (sojenje je namreč bilo v srbo-hrvaščini s posredovanjem prevajalca) in odločna zahteva, da sodna in vojaška oblast spoštujeta v Sloveniji neodtujljive kulturne pravice slovenskega naroda.

S svoje strani je osrednje vodstvo Sveta slovenskih organizacij izreklo solidarnost obsojencem na ljubljanskem procesu — pravi tiskovno poročilo — ki so se v imenu demokracije bojevali za uresničitev pravne države in izražajo ogorčenje slovenske manjšinske javnosti zaradi nesprejemljivega zapostavljanja slovenskega jezika na procesu. SSO je nadalje zaskrbljen zaradi ponavljajočih se napadov na slovensko nacionalno politiko — je še zapisano v tiskovni noti — ki prihajajo do izraza v Jugoslaviji in meni, da predstavljajo pravi napad na suverenost slovenskega naroda.

Karnija: velika škoda zaradi toče

TOLMEČ — Hudo neurje, ki je pokazalo vse svoje zobe, je v torek zvečer povzročilo veliko škodo na področju Karnije. Okrog 20. ure je ponekod (predvsem v Paluzzi) začela padati toča, dve uri kasneje pa je (govori se o zrnih, ki naj bi bila debela kot jajca) zajela tudi širše območje Colline in Forni Avoltri v gornjem delu doline Degano, vzdolž rečnega bazena do sotočja s Tilmentom. Neurje je zajelo tudi Ravascletto, Dolino Valcalda, Sutrio in Paularo. Toča je prizadela področja, ki ležijo nad 800 metri nadmorske višine, v Sutriu pa je padala še nižje. V Collini (v bližini Forni Avoltri) so morali na cesto tudi snežni plugi, ker so ledene padavine popolnoma ohromile promet. Podobno je bilo tudi v Ravasclettu, kjer se je v torek zbralo precejšnje število turistov (tudi zaradi prvega nastopa nogometne Udineseja); v tem karnijskem turističnem središču je padlo kar pet centimetrov toče, ki je povzročila precejšnjo škodo na avtomobilih. Hudo so bile poškodovane strehe nekaterih poslopij v Forni Avoltri, Collini in Sigillettu in v bližini Rigolata.

Senator Spetič pri Maccanico o postopku za zaščitni zakon

RIM — Med predvčerajšnjim zasedanjem senata se je senator Spetič srečal z ministrom za deželna vprašanja in institucionalne reforme Maccanico. Pogovarjala sta se o postopku za odobritev zakona za zaščito slovenske manjšine, ki se je formalno sicer pričel konec pomladi, je pa sedaj

ustavljen v pričakovanju, da vlada napove svoje zadržanje. Senator Spetič je opozoril ministra Maccanico na prakso prejšnje zakonodajne dobe, ko vlada ni napovedala svojega osnutka, da bi ne zavlačevala postopka, pač pa je neposredno sodelovala v ožjem odboru komisije za ustavna vprašanja s podtajnikom Spinijem.

Maccanico je v bistvu soglašal s tako rešitvijo in obljubil Spetiču, da bo po možnosti sam sodeloval pri oblikovanju skupnega besedila v ožjem odboru, takoj po poletnih počitnicah.

S tem v zvezi je Spetič izrazil upanje, da bo vlada, skladno z obvezami De Mite, omogočila pospešitev razprave in iskanje zadovoljive rešitve. Prav zato pa bi bilo potrebno, da pred obnovitvijo parlamentarnih del vložijo svoje osnutke tudi stranke, ki tega doslej niso storile. Še posebej je Spetič izrazil pričakovanje, da bo socialistična skupina v senatu premostila sedanje pomisleke in nesoglasja ter vložila osnutek, ki ga je PSI že formalno predložila v poslanski zbornici.

Hkrati bi bilo potrebno, da se obnovi čimprej enotni pritisk Slovencev na vlado in politične sile.

Toda Mary se za nekaj trenutkov ni zganila, njen obraz pa je bil nenavadno brezizrazen. Potem pa je začudeno pogledala gospo Parkerjevo. »Kaj to so si mislile?« je vprašala z žalostnim glasom. »So res mislile kaj takega? Kako ogabno, kako podlo od njih! Saj mi ne gre toliko zame kot za Timal o bog, kar na bruhanje mi gre!«

Archie Johnson, Maryjin šef, je bil drugi, ki je opazil spremembo na Mary, čeprav ni vedel razloga zanjo. Nekega dne sta prišla v restavracijo podjetja, da bi na hitro nekaj pojedla, in takrat je Archie načel to vprašanje.

»Veste, Mary, prav nič me ne briga in prav lahko me popravite, toda ali niste zadnje čase nekako zacveteli, ali se motim?«

Zbegana je strmela vanj, ker jo je ujel tako nepripravljeno. »Ne razumem vas, gospod.«

»Oh, dajte no, Mary! Nikar me ne kličite gospod ali gospod Johnson! Saj sva na odmoru za kosilo.«

Odložila je nož in vilice in se mirno zagledala vanj. Z Johnsonom sta delala skupaj toliko let, da se nobeden od njiju ni spominjal koliko, toda njun odnos je bil vedno strogo omejen le na posle in Mary je še vedno imela težave in se ni mogla dovolj sprostiti med njunimi redkimi, vendar obveznimi družabnimi srečanji.

»Če se vam zdi, da sem se zadnje čase spremenila, zakaj tega ne poveste? Ne bom užaljena.«

»No, prav to sem imel v mislih. Spremenili ste se. Seveda ste še vedno grozna stara coprnica in še vedno znate strojepiskam nagnati strah v kosti, vendar ste se spremenili.

li. Bog mi je priča, da ste se res spremenili! Kot prvo, se je izboljšal vaš zunanji videz. Videti je, kot da ves čas preživite na soncu in da ne živite pod skalo kot kakšen zalizan polž. In drugič, ko je tista neumna Celeste zganjala nortije, sem vas celo slišal smejeti.«

Rahlo se je nasmehnila. »No, Archie, zdi se mi, da bi temu na kratko lahko rekla, da sem se končno pridružila človeški rasi. Kaj ni to ljubeč stavek? Ugledna in trdna fraza, kakršno si človek lahko samo želi.«

»Kaj za vraga pa je povzročilo, da se je stara devica, kot ste vi, po tolikih letih odločila, da se bo pridružila človeški rasi? Imate morda fanta?«

»Neke vrste, čeprav ne takega, kot vem, da si vsi mislijo. Moj dragi Archie, včasih se najdejo stvari, ki stari devici koristijo bolj, kot le spolni užitki.«

»Oh, strinjam se! Čudeže dela to, da je človek ljubljen. To je tisti čudoviti občutek, Mary, da si zaželen, da te nekdo potrebuje in ceni. Spolna plat zadeve je le okrasek na tem kolaču.«

»Kako ste bistroumni! Nič čudnega, da toliko let že tako uspešno sodelujete. Veliko bolj rahločutni in sposobni čustvovanja ste kot povprečen poslovnež, Archie.«

»To je popolnoma nemogoče, Mary, vendar ste se spremenili! In dodam lahko, da na boljše. Če se boste še naprej izboljševali, vas bom morda celo povabil na večerjo.«

Knjiga je pred kratkim izšla pri ZTT v zbirki »Prevodi«

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

45.

Izigrana gospa Parkerjeva ji je vrnila pogled. »Hm, ja, verjetno res. In ker ste tudi vi tako sami, je to za vas prava družba, kaj ne?«

»Vsekakor! S Timom se zelo zabavava. Vrtariva, poslušava glasbo, plavava, prirejava piknike in še veliko drugega. Njegov okus je preprost in tako me uči, da znam ceniti preproste stvari. Z menoj ni prav lahko shajati, vendar mi na nek način Tim prav ustreza. Iz mene zna potegniti tisto najboljše, kar je v meni.«

Čeprav je bila stara gospa Parkerjeva zelo radovedna, pa je bila tudi dobrega srca in v glavnem nekritična. Ohrabrujoče je potrepljala Mary po roki. »No, to me pa res veseli, zaradi vas. Zdi se mi lepo, da ste našli nekoga, ki vam dela družbo, ko ste vedno tako sami. Tistim zoprnim na naši cesti bom že povedala svoje. Rekla sem jim že, da niste take vrste ženska, ki bi si kupila fanta.«

»Kaj mislite o skodelici čaja? Rada bi slišala vse o mlademu Timu in o tem, kako napreduje.«

Po več tednih lepega vremena je burja poskrbela za skoraj jesensko ozračje

Silovita burja prinesla osvežitev

Kaj pravi meteorolog Silvio Polli

Po več tednih lepega, suhega in celo prevročnega vremena, je včeraj na Tržaškem in v vsej deželi Furlaniji-Juljski krajini zavladalo skoraj jesensko ozračje. V noči med sredo in četrtkom nas je namreč ponovno presenetila silovita burja, ki je ves včerajšnji dan "pometala" mestne ulice in kraško planoto. S prihodom burje se je tudi krepko znižala temperatura, zlasti najvišja dnevna temperatura je bila za skoraj deset stopinj nižja kot v sredo, medtem ko je v sredo ponoči prišla kratka (in brez velikega dežja), a silovita nevihta, ki je zapustila svoje umazane sledove na avtomobilih in šipah. Poleg tega pa je naša stara znanka, kot običajno, povzročila veliko preglavic gasilcem in mestnim redarjem, saj je razmajala številne polknice, stara drevesa, napuše in žlebe, polomila je veje in raztresla okenske šipe, tako da je ponekod povzročila pravi preplah.

Burja je po podatkih meteorološke službe vojaškega letalstva začela pihati po polnoči, točneje ob 00.45. Ljudje (seveda tisti, ki so ob tej nočni uri že spali) so se burje zavedli šele ob jutranjem svitu, vendar je ta že ponoči povzročila po skoraj vsem mestu precejšnjo gmotno škodo. Čez dan je pihala s povprečno hitrostjo okrog 40 kilometrov na uro, ponekod pa je dosegla celo 95 km/h. V nekaterih

predelih mesta, kjer je naša prosto pot in širše odprte prostore (kot v Miramarskem drevoredu), pa se je zagnala celo s hitrostjo do 105 kilometrov na uro. Kot rečeno, je za poletni čas nenavadno silovita burja krepko znižala temperaturo, ki se je včeraj sukala od 22,5 do 23 stopinj Celzija. Ob 7.30 so pri meteorološki službi vojaškega letalstva izmerili 23 stopinj, ob 13. uri pa se je temperatura že znižala na 22 stopinj. Razlika s sredino temperaturo je očitna, saj so pred dvema dnevoma ob 13. uri izmerili 30,9 stopinje.

Ceprav je bila burja včeraj precej nadležna, pa je v sredo ponoči preprečila močnejšo nevihto, ki se je pripravljala nad Tržaškim zalivom. Mesto je res zalil kratek in nadležen dež, ki je za sabo zapustil debelo plast peska in umazanije, saj ga ni padlo več kot 0,3 milimetra. Burja je namreč odgnala težke in z dežjem nasičene oblake, ki jih je ustvarilo srečanje med valom visokega pritiska, ki je vladal nad srednjo Evropo, in valom nizkega pritiska, ki je nastal nad severnim Jadrantom. Debele kaplje, ki so se izlile iz višjih oblakov, katere je nad naše mesto prignil južni veter široko, so se zaradi burje razkropile in so izhlapele. Kljub temu pa so redke kaplje, katerim je

uspelo "pristati" na zemlji, pustile za seboj veliko afriškega rdečega peska. Avtomobilisti in gospodinjne so zaradi njega imeli včeraj polne roke dela, saj je pesek krepko umazal šipe in pločevino.

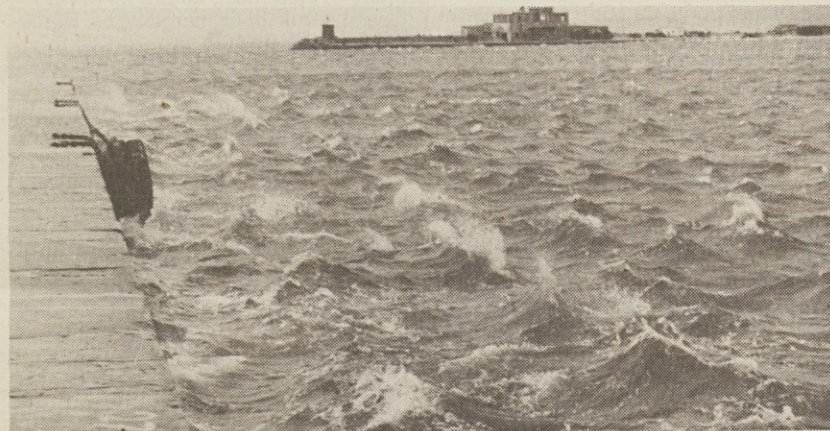
Ko se je mesto včeraj zjutraj prebudilo, pa ni imelo opravka le z umazanijo, pač pa predvsem z odstranjevanjem vseh visečih in nevarnih predmetov, ki jih je veter razmajal in ki bi lahko poškodovali mimoidoče in parkirane avtomobile. Zlasti gasilci in mestni redarji so morali priskočiti na pomoč številnim ljudem, ki si niso mogli pomagati sami. Gasilci so prejeli prvi klic že ob 3.30, od 5.40 pa je telefon v njihovi centrali na Trgu Niccolini neprestano brnel od prvih večernih ur. Gasilci so včeraj opravili skupaj okrog 80 posegov, največ v dopoldanskih urah, popoldne pa jim je že nekoliko odleglo, saj je burji že dopoldne uspelo razmajaati vse tisto, kar se je dalo razmajaati. V številnih primerih so gasilcem priskočili na pomoč tudi mestni redarji, ki so morali zagraditi nekatere pločnike in ulice, kjer je bilo najbolj nevarno, da padejo napušči, strešniki in polknice. Težave pa so imeli tudi lastniki čolnov in jadrnic, ki so morali pritrditi priveze, da ne bi razburkano morje odneslo njihovih bark. (B. G.)

»Burja je kot ljudje, vsaka je različna od ostalih.« nam je povedal znani tržaški vremenoslovec profesor Silvio Polli, na katerega smo se obrnili kot vsakič, ko nas vreme preseneti s svojim muhastim obnašanjem. Profesor Polli, ki skrbno sledi vremenskim spremembam in vodi zelo natančen »vremenoslovski« dnevnik, namreč zelo rado poteši našo radovednost. Tako smo ga včeraj po telefonu vprašali, kakšne značilnosti je imelo neurje, ki je prizadelo našo pokrajino.

Vsaka burja ima torej svoje značilnosti in tudi včerajšnja nadležna burja, ki nas je zdramila iz vroče poletne omotice, je za vremenoslovce vredna posebne pozornosti. Burja, ki je v sredo ponoči začela pometati po naših krajih, se je nad Tržaškim zalivom srečala z južnim širokom. To srečanje pa je botrovalo dejstvu, da je nad našo pokrajino sicer res začela divjati nevihta, da pa je ta tudi v kratkem ponehala. Burja, ki prihaja iz vzhoda-severovzhoda, piha bliže zemlji kot široko, ki prihaja z juga. Deževni oblaki so se na ta način znašli ujeti med burjo in širokom, hlapi pa so se kondenzirali nad vrtnico burje, to je približno 500 do 600 metrov nad zemeljsko površino. Tu jih je široko naložil z afriškim rdečim peskom, kaplje dežja pa so med padcem izhlapele, tako da so vremenoslovci lahko prisostvovali le polovični, »nedovršeni« nevihti.

Ce je imela sredina nočna nevihta izredne značilnosti, pa burja vsekakor ni presenetila vremenoslovcev, saj se večkrat zgodi, da zapiha sredi najlepšega poletnega vremena. Na ta način smo skoraj vsako leto imeli poleti silovito burjo, ki je za nekaj dni ohladila temperaturo, a ni bistveno spremenila nadaljnjega poteka poletnega vremena.

Vremenoslovce pa je še manj presenetila nevihta. Avgusta smo večkrat pričali nevihtam, saj se prav v tem času začne vreme nagibati k jeseni in temperatura se prične počasi nižati. Julija imamo poleti povprečno 4,8 neviht (letos jih je bilo pet), avgusta pa povprečno 3,8. Sredina nevihta je bila torej naše prvo avgustovsko neurje. Zaradi klimatskih sprememb, katerim smo pričali v zadnjem desetletju, pa ta nevihta še nikakor ne naznanja jeseni. Profesor Polli je k tej ugotovitvi hudomušno pripomnil: »Morali bi spremeniti znani italijanski pregovor, ki pravi, da prva avgustovska nevihta ohladi gozdove ('Prima pioggia d'agosto rinfresca il bosco'), saj se sedaj to dogaja šele s prvo nevihto v drugi polovici avgusta.« (bg)

Značilni prizori, ki jih je naš fotograf včeraj dopoldne ujel po tržaških ulicah, na Rusem mostu (zgoraj desno) in na obrežju

(foto Magajna)

Volitve »miss« v Trstu, Gradežu in Lignanu

Jutri zvečer v Trstu tekmovanje domačih in jugoslovanskih lepotic

V raznih krajih naše dežele bo v teh dneh več prireditev, na katerih bodo lepa dekleta tekmovala za dosego naslova najlepše med najlepšimi. Včasih je potekalo le eno tekmovalje za dosego naslova »miss«. Izobčene so seveda bile užaljene, zato so svoje moške prijatelje prepričale, naj privedejo še kako drugo tekmovalje z vabljivim naslovom, tako da bi tudi one lahko prišle na vrsto in se uvrstile na prva mesta med najlepšimi.

Sporočilo INPS

Zavod INPS sporoča, da bo 31. decembra 1989 zapadel rok za predstavitve prošnje za morebitne popravke podatkov v izvečkih računov (obrazec ECO 1/M), ki jih je INPS poslal na dom interesev. Obrazci za popravke (ECO 2/M) so na voljo v uradu INPS in na sedežih patronatov, ki nudijo brezplačno pomoč za njihovo izpolnitev. Kdor še ni prejel obrazca ECO 1/M, ga lahko dvigne v uradu za izplačilo prispevkov v Ul. S. Anastasio 5 (3. nad.)

Tako pri nas kot v svetu sedaj imamo nekaj takih tekmovalj. Okrog teh je seveda veliko gospodarskih interesov, saj razni sponzorji veliko vlagajo v ta tekmovalja. To je namreč zelo dobra reklama, še zlasti za spoznanje — tovarne modnih oblačil, lepotic ter vsega drugega, kar ženske še posebej privlači.

V prihodnjih dneh bo pri nas nekaj takih zaključnih tekmovalj. Organizatorji izbirajo poletje, ker se dekleta pokažejo v vsem svojem čaru, tako v dolgih oblekah kot v kopalkah. Pri tem pa vsaka od njih naredi vse, kar je v njeni moči, da se pokaže predvsem članom žirije. Kraj, kjer prireditev poteka, pa pridobi na slovesu. V Gradežu, kjer bodo naslednjo soboto, 13. avgusta, izbrali miss Furlanije-Juljske krajine, bo na prireditev v Parku vrtnic prišlo več tisoč radovednih

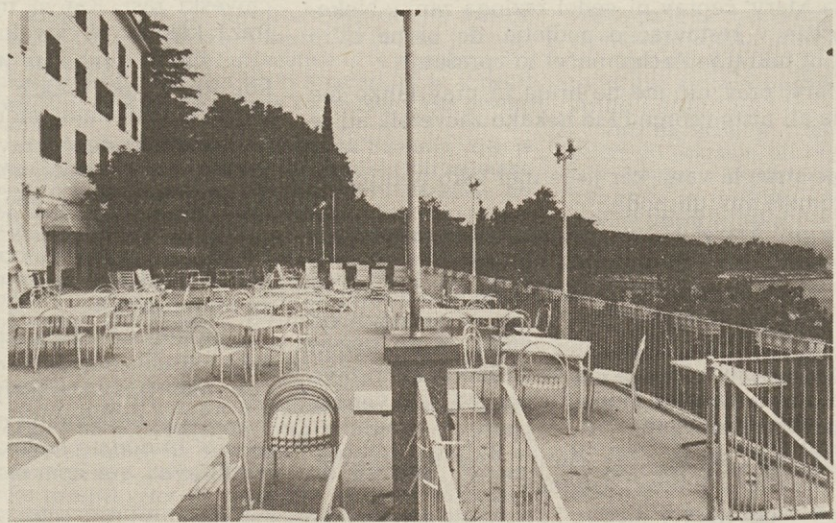
gledalcev. V Gradežu bo tekmovalo več kot petdeset deklet, ki so bile izbrane v raznih krajih naše dežele.

Casovno prva prireditev pa bo jutri, v soboto, 6. avgusta, na terasi Hotela Riviera pri Miramarskem parku. Gre za novo prireditev, ki se v Italiji odvija letos v drugo, prvič pa je letos dobila tudi mednarodno obeležje. Naslov prireditve je "Una proposta per il Cinema" (Predlog za kinematografijo). Pokrovitelj prireditve je ministrstvo za turizem in prireditev, finalno tekmovalje pa bo v Rimu. Zmagovalka bo dobila pogodbo v Cinecittà. Filmski producenti bodo vzeli v poštev tudi nekatere druge udeležence. V poštev prihaja seveda ženska lepota, vendar pa bodo člani žirije upoštevali tudi druge sposobnosti kandidat. Prireditelja v Trstu sta Studio Phi in Hotel Riviera. Na tržaški prireditvi bo sodelovalo petnajst kandidat iz Trsta, zmagovalka pa bo lahko brezplačno obiskovala znano iglarsko akademijo.

Vendar pa to ne bodo edina dekleta, ki bodo jutri zvečer tekmovala na terasi tega hotela. K nam pride tudi deset deklet iz Jugoslavije, v glavnem iz Slovenije, Hrvaške ter Dalmacije. Povedali smo, da je tekmovalje mednarodno. Finale bo v Montecarlo (letos je Evropsko leto kinematografije in televizije). Organizacijo za Jugoslavijo je sprejela ljubljanska revija Stop. Pri tržaški izbiri jugoslovanskih deklet bodo sodelovali uredniki te revije, zastopniki ljubljanske RTV in tudi slovenskega republiškega odbora za turizem.

Program jutrišnje prireditve se bo pričel že v popoldanskih urah. Od 20.30 do 24. ure pa bodo izbirna tekmovalja tržaških in jugoslovanskih deklet z defileji. Kdor želi na prireditvi, mora seveda rezervirati prostor v Hotelu Riviera (tel. 224346 — 224136).

Se ena podobna prireditev z mednarodnim obeležjem bo 18. avgusta v Kursaal v Lignanu, kjer bodo izbirali najlepšo z območja dežel Alpe-Adria. Tja pridejo dekleta z obeh strani Alp.

Pogled na teraso Hotela Riviera, kjer bo potekala jutrišnja prireditev (foto Križmančič)

Dogovor med predstavniki obeh strani

Tržaški Lloyd in pristanišče bosta odslej tesneje sodelovala

Avtonomna tržaška pristaniška ustanova (EAPT) bo podprla prizadevanja Tržaškega Lloyda za pridobitev novih prometnih deležev. Komisija za promet pri EAPT, ki jo vodi generalni direktor pristanišča Luigi Rovelli, se je sestala z vodilnimi pri Tržaškem Lloyd, ki jih je vodil pomočnik generalnega direktorja Giancarlo Trucco. Predstavniki tržaškega ladjarja so med drugim predstavili načrte, razne projekte in strategijo dela v bližnji prihodnosti. Med obema krajevima ekonomskima entotama se je tako spet ustvarilo ozračje dejanskega sodelovanja po nekaterih nesporazumih iz preteklih mesecev.

Obe strani sta se soočili z vprašanjem konkretne podpore iniciativam Tržaškega Lloyda, še posebej glede nekaterih pridobitev na področju blagovnih tokov iz tujine. Vodilni pri Lloyd so predstavnika tržaškega pristanišča seznanili z razvojnimi načrti plovne družbe in opozorili tudi na nekatere težave, s katerimi se srečujejo na določenih pomorskih progah. S tem v zvezi se je komisija za promet pri EAPT odločila, da bo ustregla zahtevam Tržaškega Lloyda, hkrati pa je njegovim predstavnikom dala široka zagotovila glede finančnega prispevka za leto 1989, kar bi ladjski družbi omogočilo nadaljnji razvoj politike pridobivanja novih prometnih deležev na mednarodnem tržišču.

Jutri bodo v Verdiju podelili mednarodno nagrado Opereta '88

Jutri zvečer bodo na odru gledališča Verdi podelili mednarodno nagrado Opereta '88, ki jo že tri leta zaporedoma podeljujejo najbolj zaslužnim umetnikom in poznavalcem tega glasbenega žanra. Po dunajskem raziskovalcu Marcelu Prawyju ter režiserju in igralcu Ottu Schenku jo bo — kot smo že poročali — letos prejela nemška sopranistka Elisabeth Schwarzkopf. Iz zdravstvenih razlogov pa se nagrajenka, ki je že izrazila svoje zadovoljstvo nad odločitvijo mednarodne komisije, žal ne bo mogla udeležiti jutrišnje slovesnosti. Schwarzkopfova je namreč trenutno na zdravljenju v neki švicarski kliniki. Bronasti kipec Uga Caraja bodo zato simbolično izročili Luciani Serri, sicer operni pevki, ki pravkar odigrava glavno vlogo v Leharjevi operi Vesela vdova, s katero gledališče Verdi zaključuje letošnji operetni festival.

Letošnja izbira ni naključna, saj se je nemška pevka med drugim odlikovala tudi v izredno muzikalčnih interpretacijah Hanne Glaway in se v tej vlogi predstavila tudi v dveh LP ploščah. Naj pri tem omenimo, da si je Elisabeth Schwarzkopf zaslužila to mednarodno priznanje predvsem zaradi svojega izrednega glasbenega pristopa k operi, zabavnemu glasbenemu žanru, ki ga mnogi po krivem uvrščajo med drugorazredne zvrsti glasbene umetnosti.

V Sesljanu od danes razstava grafike

Na sesljskem sedežu Avtonomne letoviščaške in turistične ustanove bodo danes ob 18.30 odprli razstavo grafičnih listov članov tržaškega likovnega združenja Gruppo associativo incisor. Pod naslovom »Incontro in Riviera« (Srečanje na obali) se s svojimi deli predstavljajo Franco Degrassi, Renata De Mattia, Maura Israel, Nereo Laurenti in Edi Zerial. Poleg teh pa razstavljajo še trije drugi umetniki — Folco Iacobi, Carmelo Vranich in Guido Walcher — ki niso vključeni v združenje.

Še mesec časa za politična pogajanja

Tržaška občinska skupščina se bo sestala 9. septembra

Tržaški občinski svet se bo sestal šele v petek, 9. septembra. Tako je na svoji včerajšnji seji na predlog župana Staffierija sklenil občinski odbor, v katerem sedijo trenutno predstavniki KD, PSI, LpT in PRI. Skupščina ima na dnevnem redu izvolitev župana in novega odbora. Vse je torej odloženo na september, vključno s sejo pokrajinskega sveta, ki bo zasedal v ponedeljek, 5. septembra. Novoizvoljeni rajonski svet tržaške občine pa se bodo, kot predvideva zakon, sestali šele po izvolitvi tržaškega župana, torej skoraj gotovo v drugi polovici septembra.

Stranke imajo sedaj na razpolago dovolj časa (mesec dni) za oblikovanje novega pokrajinskega in občinskega odbora. Politični sporazum za izvolitev deželne vlade, ki so ga podpisali včeraj popoldne v Vidmu, bi moral odpreti pot političnemu dogovoru tudi na krajevni ravni, kjer pa je položaj zelo zapleten. Lista za Trst ostaja kljub hudemu volilnemu porazu še vedno politična sila, ki bi znala negativno vplivati tako na potek pogajanj kot na oblikovanje novih odborov. Stranke deželne večine (KD, PSI, PRI,

PLI, SSK in PSDI) razpolagajo v občinskem svetu s tesno večino (31 glasov na 60), na Pokrajini pa bi taka koalicija uživala podporo polovice svetovalcev. Eno so vsekakor številke, drugo pa politične razmere, ki so dosti bolj zapletene kot to kaže na prvi pogled.

V Trstu je gotovo osnovni problem župansko mesto. Krščanska demokracija vztraja pri kandidaturi Franca Richettija, ki ja na nedavnih volitvah prejel največ preferenc in glede tega, kot kaže, ne namerava popustiti. Stranka relativne večine bi v tem primeru imela župane v vseh večjih mestih Furlanije-Juljske krajine, kar baje ni pogodu socialistom in niti nekaterim laičnim strankam. Odprto je tudi vprašanje predsednika Pokrajine, ki jo je doslej vodil demokristjan Dario Locchi. Če bo na čelo Občine izvoljen demokristjan, bo predsedstvo pokrajine pripadalo ali socialistom ali laikom ali pa LpT. Odvisno bo seveda od narave političnega sporazuma. Za mesto predsednika Pokrajine se vsekakor že ogrevata liberalci Trauner, ki je tudi občinski svetovalec, in listar Bonat.

Počitniški avgust ob torej odločilen za prihodnost tržaških krajevnih uprav. Nekateri stranke se niso odkrile vseh svojih političnih kart, druge, kot npr. Lista, pa čakajo na razplet dogajanj. Komunisti so na včerajšnji tiskovni konferenci poudarili, da je treba LpT za dobrobit Trsta izključiti iz uprave. KPI se bo zavzemala za konkretno sodelovanje s socialisti ter za nove odnose z zelenimi. (st)

V zgoniški občini

Ugoden potek izvajanja številnih javnih del

V skoraj vseh delovnih sredinah je v poletnem obdobju dejavnost dokaj okrnjena. To pa prav gotovo ne velja za področje javnih del v zgoniški občini, saj je spričo lepega vremena prav v teh poletnih mesecih storilnost na višku. Vrsto dragocenih informacij nam je prijazno posredoval načelnik tehničnega urada Marjan Černjava, ki od blizu sledi tem posegom in kateremu se tudi s tega mesta zahvaljujemo za razpoložljivost.

Začnimo kar pri asfaltiranju makadamske ceste pri Zagradcu, za katero je na razpolago 110 milijonov lir vladnega komisariata. Po stečaju poverjenega podjetja De Paoli je bilo to javno delo oddano goriškemu podjetju Tacchino, ki se je lotilo del 12. julija. Trenutno je v teku širjenje ceste na prvemu odseku od križišča pri Zagradcu proti repentabrski občini, tako da bo široka najmanj pet metrov. Vzdrževanje severne strani so že začeli zidati kamniti kraški zid, ki se bo skladal z že obstoječim zidom na spodnji strani. Na križišču bodo uredili zelenico, predvidena pa je tudi razširitev kakih 100 metrov ceste od križišča v smeri proti Repniku in če bo potrebno, bodo uredili tudi kanalizacijo. Po vseh teh izboljševalnih posegih bodo naposled še pokrili z asfaltno plastjo cesto od meje z repentabrsko občino vse do obeh hišnih števil v Zagradcu. V pogodbi je predvideno, da bodo dela dokončana v roku 90 dni. Če ne bo nepredvide-

nih zapletov, lahko torej predvidevamo, da bo v mesecu oktobru vsega konec.

Urejevanje občinske knjižnice v Saležu je prav pri koncu. Poverjeno podjetje je praktično že opravilo zidarska dela in po dvotedenskih dopustih bodo poskrbeli še za opremo preurejenih prostorov. Do konca septembra po predvidoma vse nared, da bo lahko zgoniška občinska uprava predala namenu to kulturno središče, ki bo poleg knjižnice obsegalo tudi večjo funkcionalno dvorano in sedež za kulturno društvo Rdeča zvezda.

Gozdarska zadruga s Padrič je pred štirimi meseci prevzela čiščenje klanca in poljskih poti. Štirje brezposelni iz zgoniške občine in predstavnik zadruge so doslej precej temeljito počistili poti v Saležu, Repniku in Gabrovcu. Do oktobra pa so predvideni podobni posegi tudi v vseh ostalih vaseh. Ta skupina je tudi usposobila cesto iz Repniča do proseške postaje, kjer je razraščeno grmovje dokaj oviralo varno vožnjo.

S sredstvi iz občinskega proračuna oziroma z deželnim prispevkom so zamenjali okna na šolskem poslopju v Saležu in v vrtcu v Zgoniku. Občinska uprava si je zagotovila tudi sredstva za nekatera popravila na poslopju osnovne šole v Zgoniku.

Po uspešni izvedbi javnega natečaja bo morala uprava izbrati med 16 načrti za ureditev vinskega centra v Zgoniku, za kar je že razpoložljivih 260 milijonov lir. Kmalu bo izdelan projekt za uresničitev kmečkega vodovoda v Zgoniku, na osnovi katerega si bo treba zagotoviti od ene izmed pristojnih ustanov prispevek 150 milijonov lir. Preko zgoniške Občine je Kraška gorska skupnost nakazala še 60 milijonov lir za gradnjo stavbe - spomenika pri Briščikih. Omenimo naj še sklep o nakupu zemljišča v Samatorci, kjer bo Občina uredila vaški center.

Na koncu naj še dodamo, da je Pokrajina končala z deli pri športno-kulturnem središču v Zgoniku, kjer so z novim izkopom na kamnitem pobočju Strele odpravili nevaren ovinek in asfaltirali novi cestni odcep, tako bo tudi več prostora za ureditev dostopa v telovadnico in parkirišče. (B. S.)

Srečanje o problemu »Gregoretti«

Včeraj zvečer je bilo na sedežu sindikata CISL v Trstu srečanje o stanju na obeh oddelkih za nepremične ostarele v bolnici »Gregoretti«, ki se nahaja v paviljonih bivše psihiatrične bolnice pri Sv. Ivanu. Sorodniki večine nepremičnih bolnikov (v obeh oddelkih je 360 postelj) so namreč v zadnjem času prejeli kar po dve priporočeni pismi tržaške Krajevne zdravstvene enote, v katerih jih je KZE opozarjala, da njihovi dragi ne potrebujejo več bolnišniške nege in da morajo zato sami prevzeti varstvo svojih sorodnikov ali pa bodo morali plačati 59.000 lir na dan (1.800.000 lir na mesec) za nadaljnjo bolnišniško oskrbo. Zdravniki menijo namreč, da je samo 80 od sedanjih 360 pacientov potrebnih bolnišniške nege in te bodo preselelili v openski Sanatorij. Ostali pa naj bi bili prepuščeni skrbi družinskih članov ob popolnem pomankanju javnih struktur. (V Trstu imamo le dva občinska domova, ki sprejemata nepremične ostarele in sicer ITIS v Ul. Pascoli in dom Don Marzari na Opčinah, ki imata že dolge sprejemne seznaje.)

Sorodniki nepremičnih bolnikov z oddelkov »Gregoretti« so se povezali v odbor s sindikalnimi organizacijami CGIL, CISL in UIL. Skupno so se sestali s podprefektom Vergonejem, predsednikom KZE Bevilacqua in občinskim odbornikom za skrbstvo Colombisom. Na sinočnem srečanju so sindikalisti Bruno Degrassi za CISL, Libero Iurisch za UIL ter Giuliano Mauri in Sergio Pontin za CGIL predvsem podčrtali, da je zaenkrat stanje blokirano tako glede plačila kot glede morebitnih selitev bolnikov. Odbor in sindikati bi posebej radi pozvali ostale prejemnike omenjenih pisem KZE, ki se niso mogli udeležiti včerajšnjega srečanja, naj ne prevzamejo nobenih lastnoročnih pobud. Prihodnje srečanje sorodnikov s sindikalisti bo v četrtek, 11. avgusta, ob 18. uri na sedežu CISL (Ul. S. Spiridione 7).

Sekcija Slovenske skupnosti občine Dolina izreka iskreno sožalje družini Kocjančič ob težki in nenadomestljivi izgubi dragega moža in očeta.

V Nabrežini se KPI zavzema za široko občinsko koalicijo

Komunisti predlagajo široko politično koalicijo za upravljanje devinsko-nabrežinske Občine in so pripravljani na vsestransko sočnanje o varianti regulacijskega načrta, ki bo odprla pot turističnemu razvoju Sosljanskega zaliva. To je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal član pokrajinskega tajništva KPI Pessato, po mnenju katerega bi lahko prav Sosljanski zaliv odprl pot sodelovanju komunistov, socialistov, demokristjanov in Slovenske skupnosti, to se pravi štirih glavnih komponent v tej občinski stvarnosti. »Varianta predstavlja pomemben urbanistični dokument,« je poudaril Pessato, »še bolj pomembno pa bo, kdo bo načrt pravzaprav upravljal, oziroma izvajal. Ali sedanja šibka uprava, ki ne razpolaga s potrebno večino ali pa občinski odbor, ki bo odraz čim širšega sodelovanja demokratičnih sil?«

Tudi v miljski občini, ki se podobno kot nabrežinska sooča z velikimi razvojnimi vprašanji in kjer levičarska Lista Frausin razpolaga s polovico glasov v občinskem svetu, se komunisti zavzemajo za politično sočnanje z vsemi strankami ustavnega loka. Pogajanja so tukaj, kot kaže, že v polnem teku.

Trst bo kmalu zadnja postaja Zelenega škunerja

Iz Lignana bo 15. avgusta priplula v Trst, ki bo njena zadnja postaja, ekološka ladja »Zeleni škuner 1988« (»Goleto verde 1988«), ki se je 15. julija letos iz Sanrema odpravila na dolgo pot okoli italijanskega škornja. Letošnja odprava, ki jo je kot prejšnje organizirala Liga za okolje, je že tretja po vrsti in je na svoji dolgi plovbi vzdolž italijanske obale opravila številne analize morske vode v različnih kopalnih območjih. Novost letošnje odprave pa so tudi analize voda pri večjih izlivih rek. V naši deželi bodo tako člani odprave na Zelenem škunerju analizirali vodo iz Tilmenta, Cornomuzzane, Soče, Timave in Ospa.

Tržaški krožek Lige za okolje, ki nosi ime »Verde-Azzurro«, pripravlja ob prihodu Zelenega škunerja 1988 (ki je predviden 15. avgusta med 17. in 17.30 uro) vrsto pobud, s katerimi želi širšo javnost opozoriti na probleme in nujnost zaščite morskega okolja, predvsem pa Tržaškega zaliva (od savudrijskega rtiča do rtiča Tilment), ki nudi tudi priložnost za ustrezno mednarodno sodelovanje.

Ob tej priložnosti člani Lige za okolje še posebej vabijo krožke, združenja, društva in posameznike, naj z lastnimi plovili zaželejo dobrodoščilo škunerju, ki bo pristal ob pomolu Audace nasproti Trga Unità. Za vse podrobnejše informacije pa se interese lahko obrnejo na Marina Voccija, tel. 224464 ali 214233.

Po požar med Vižovljami in Sosljanom

Gasilci na straži na pogorišču

(foto Krizmančič)

Več kot tri ure so si gasilci morali prizadevati, da so včeraj popoldne v sodelovanju z gozdnimi čuvaji in prostovoljnimi gasilci ukrotili silovitega rdečega petelina, ki je zajel dreve, grmičevje in travo med Vižovljami in Sosljanom. Požar, ki je vzplamtel ne-

kaj po 15. uri, je namreč zajel od 10 do 20 hektarjev površine, včerajšnja silovita burja, ki ni prenehala niti v večernih urah, pa je silno ovirala njihov poseg. Z ognjem se je borilo več kot 40 mož iz Trsta, z Opčin, iz Nabrežine,

Milj in Tržiča, tržaški prefekt pa je poklical na pomoč tudi vojsko ter helikopterje, da bi plamene nadzorovali z neba (slednji pa se zaradi burje niso mogli udeležiti protipožarne akcije).

Prvo telefonsko opozorilo so gasilci prejeli okrog 15.30. Ko so openski gasilci, ki so prvi prihiteli na kraj požara z avtociстерno, ugotovili razsežnost požara, so poklicali na pomoč še tržaške in tržiške gasilce. Hkrati pa so bili obveščeni tudi gozdni čuvaji, prostovoljni gozdni gasilci iz devinsko-nabrežinske občine ter prostovoljci z drug Nordest in Santa Barbara. Ogenj je pustošil namreč po poljih med nogometnim igriščem pri Vižovljah vse do Sosljana v višini hotela Sette nani, oplazil je celo ograje avtoceste in železniške tračnice, tako da je bilo videti dim po vsem spodnjem delu devinsko-nabrežinske občine. Takojšen poseg gasilcev, ki so se silno potrudili, da bi omejili škodo in obvarovali železnico in avtocesto, je preprečil, da bi požar imel hujše posledice.

Vzrokov požara včeraj niso dokončno ugotovili, izključili pa so možnost, da je kdo podtaknil ogenj. Že zjutraj so se morali prostovoljni gasilci in gozdni čuvaji iz Bazovice spoprijeti s požarom, ki je razsajal v zgoniški občini, na obmejnem pasu med Samatorci in Sempolajem. Jutranji požar je nastal na jugoslovanski strani, gasilci pa so priskočili na pomoč jugoslovanskim kolegom.

V družbi dveh 18-letnih vrstnikov

Pridržana prognoza za fanta ki se je ponesrečil pod Melaro

Na oddelku za oživljanje glavne bolnišnice se od srede ponoči bori s smrtjo 18-letni Andrea Pola iz Ul. Aquileia 8, ki se je hudo poškodoval v prometni nesreči v Ul. Forlanini. Fant je namreč dobil hude notranje trebušne poškodbe, niti delikatna kirurška operacija pa ni mogla zagotoviti ugodnega zdravstvenega izida.

Andrea Pola se je v sredo zvečer nekaj po 23.30 peljal s fiatom 500 po Ul. Forlanini proti središču mesta. Ob njem sta sedela njegova 18-letna prijatelja Federico Caposassi iz Ul. Castelmonte 9 in Roberto Candare iz Ul. Toffani 4. Prometna policija, ki je opravila izvide nesreče, še ni ugotovila njenih vzrokov, kaže pa, da je mladi voznik vozil prenapeto. Na ovinku pri cerkvi pri Melari je avto namreč zavozil s cestišča in zadel ob obcestni drog na levi strani cestišča.

V nesreči se je najhujše poškodoval Pola, ki je sedel za volanom, medtem ko sta njegova sopotnika dobila le lažje poškodbe. Ranjence je rešilec Rdečega križa takoj odpeljal v glavno bolnišnico, kjer so Polo sprejeli na oddelku za urgentno kirurgijo. Tu so ga zdravniki podvrgli kirurškemu posegu, nato pa so ga prenestili na oddelku za oživljanje.

Caposassi in Candare pa bosta okrevala v 15 oziroma osmih dneh. Prvi se je namreč udaril po čelu in se ranil po nosu, drugi pa se je le lažje udaril v obraz.

Fantek zaužil varekino

Nepozornost staršev lahko botruje včasih pravim tragedijam, saj so otroci izredno domišljavi in bi vzeli v roke vse, kar se jim prikaže na obzorju. Tako je tudi včeraj popoldne pri družini Zampieri, ki stanuje na Cesti za Cerovlje 6, prišlo do nesreče, ki se za las ni spremenila v tragedijo. Poldrugo leto stari Corrado se je namreč igral v kuhinji, kjer je na mizi stala odmašena plastična steklenica z varekino. Malček jo je zagledal in jo hotel zagrabiti, steklenica pa je padla z mize in tekočina se je zlija nanj. Ker je otrok imel odprta usta, je spil nekaj strupene tekočine. Rešilec Rdečega križa, ki je došel na poziv staršev, je otroka odpeljal v otroško bolnišnico Burlo Garofolo, kjer so mu opravili razne izvide. Zaenkrat še ni znano, do kakšne mere se je mali poškodoval, vendar kaže, da njegovo stanje ni zaskrbljujoče.

V sredo med Ankaranom in Škofijami

Priletna Tržačana ranjena v trčenju s koprskim avtom

V sredo zvečer je na cesti iz Ankara proti Škofijam prišlo do hujše prometne nesreče, v kateri sta se poškodovala priletna Tržačana. 60-letni Giuseppe Scognamiglio in 63-letna Vittoria Sabatin, ki stanujeta v Ul. Romano 1, sta si namreč zlomila stegnenico, moški pa si je zlomil tudi ključnico.

Tržačana sta se okrog 21.30 peljala s fiatom 126 iz Ankara proti Škofijam. Avto je upravljal Scognamiglio, medtem ko je Sabatinova sedela ob njem. Blizu hiše v Spodnjih Škofijah s številko 13 pa je po isti stranicestici, a iz nasprotni strani nenadoma pripeljal audi 80 s koprsko evidenčno tablico, ki ga je upravljal 33-letni Boris Vuk iz Ankara. Vuk, s katerim so se peljali še trije prijatelji, je verjetno zaradi prevelike hitrosti nenadoma zgubil nadzorstvo nad svojim vozilom in zapeljal na levo stran ceste, po kateri sta se v istem času peljala Tržačana. Skušal je pritisniti na zavore, vendar je bilo že prepozno. Audi je silovito trčil v mali fiat 126, katerega prednja stran je bila popolnoma skrotovljena. Mali avto ni mogel obvarovati voznika in njegove potnice, medtem ko se potniki večjega avta skoraj niso poškodovali. Samo Vukov sopotnik 22-letni Bečir Bitići s Kosova si je lažje poškodoval koleno.

Ranjena Tržačana je rešilec slovenskega Rdečega križa prepeljal v katinarsko bolnišnico, kamor so dospeli nekaj po polnoči. V bolnišnici so zdravniki ugotovili, da si je Sabatinova zlomila desno stegnenico, Scognamiglio pa levo stegnenico in ključnico. Oba so sprejeli na ortopedski oddelku. Scognamiglio bo okrevljal v 60 dneh, Sabatinova pa bo spet pri zdravju v 40 dneh.

Ni mu uspelo zanetiti požara

V sredo ponoči so agenti letkega oddelka aretirali 55-letnega Maria De Bortola iz Ul. Bosco 19 pod obtožbo, da je skušal zanetiti požar in poškodovati tuko lastnino ter da je grozil javnemu funkcijonarju. Moški se je zvečer vrnil domov pijan in je vežo zadnjega nadstropja hiše polil s precejšnjo količino kerosina. Ker sta sosedata protestirala, jima je zagrozil z nožem. Tedaj sta sosedata poklicala policijo, medtem ko se je moški zaprl v stanovanje. Agenti, ki so prispeli na kraj, so skušali moškega pomiriti, ta pa jih je žalil in jim z grožnjami velel, naj odidejo. Šele po posegu gasilcev jim je uspelo odpeljati De Bortola v zapor.

S kolesom v skandinavske dežele

zdravko skupek (1)

Štirje kolesarski "junaki" (od leve proti desni): Luciano Bukavec s Proseka, Eligij Pelizon iz Barkovelj, Marino Bonaldi iz Padove in Zdravko Skupek

Poleg običajnih turistov z motoriziranimi prevoznimi sredstvi v teh poletnih mesecih pogostokrat opazimo tudi take, ki se po svetu odpravijo kar s kolesom. Dobro vemo, da je tovrstno pustolovstvo izredno naporno, saj si večina kolesarjev na svoj "jekleni konjiček" natakne še vse mogoče, od opreme za prenočevanje do raznovrstnih pripomočkov za prehrano. V zamestvu je takih junakov zelo malo in prav zaradi tega so njihovi vsakoletni podvigi toliko bolj vidni. Med vsemi pa prednjačita dva: David Lenisi in Zdravko Skupek, ki sta doslej s kolesom skupaj prepotovala doberšen del naše celine. Izmed obeh pa izstopa drugi, saj je pred letošnjo avanturo imel za sabo že devet držav. Letos pa se je dvočlanska skupinica kar podvojila, poleg tega pa je v njej prišlo do nekaterih bistvenih premikov. Po več kot 10-letnem prizadevanju se jim je letos sreča končno nasmehnila, saj jim je uspelo dobiti tudi spremljevalca, ki jim je zelo ublažil napor s tem, da je prevažal prtljago, bil pa je izredno koristen tudi pri tisoč drugih

stvarih. Načelnik skupine in organizator celotnega potovanja se je letos odločil za 2300 kilometrov oddaljeni Oslo, prestolnico Norveške. Poleg nje pa so se za kolesarjenje odločili še Eligij Pelizon iz Barkovelj, Luciano Bukavec s Proseka in Marino Bonaldi iz okolice Padove, vloga šoferja pa je opravljal Danilo Sardoč s Proseka.

TOREK, 14. JUNIJA

Bili smo nekoliko presenečeni, ko smo pred našim odhodom s proseške Kržade opazili lepo skupino ljudi, ki nam je s toplim aplavzom zaželela srečno pot. Polni moči smo nekaj po 8. uri zajahali naše "konjičke", saj smo se zavedali, da nas čaka skoraj dvotedenska naporna pot do daljnjega cilja. Po dveh urah kolesarjenja smo že bili v Vidmu, kar bi dalo misliti, da smo bili vsi zelo dobro pripravljeni in da ne bomo imeli problemov dospeti v Oslo v načrtovanih 11 dneh. Kosilo v bližini Tolmeča se nam je spričlo precejšnje vročine še kako prileglo. Tu smo hitro nadoknadili vse izgubljene sile, saj nas je popoldne čakal 1362 m

visok prelaz Monte Croce Carnico. Na srečo se je medtem nebo nekoliko pooblačilo, tako da je bil 10-kilometrski hud vzpon na vrh le nekoliko milejši. Eligij in Luciano sta takoj dokazala, da jima vzpetine ne bodo delale nikakršnih težav, jaz nisem hotel forsirati, ker se — kot običajno — za tako naporno preizkušnjo sploh nisem pripravljval, moj delovni kolega Walter, ki nas je spremljal s kolesom do vrha prelaza, pa je prav tako zadovoljivo opravil svojo vlogo. Veliko več pa sem pričakoval od padovskega predstavnika, ki se je na pot vneto pripravljval, a nikakor ni bil kos nalogi, saj je stalno zaostajal pri vzponih kot pri spustih, kar je večkrat sprožilo med nami nejevoljo zaradi nepotrebnih izgube časa.

SREDA, 15. JUNIJA

Današnja izredno naporna etapa nam je pripravila tri gorske prelaze. Takoj po zajtrku smo se zajedli v ne prehude strmine skoraj 1000-metrskega Gailberga. Vožnja je bila spričlo hladnega vremena in čudovite pokrajine precej privlačna, istega pa ne moremo reči za 10-kilometrski vzpon do predora pod Visokimi Turami, ki se nahaja na višini 1563 m in je bil obenem najvišja točka našega potovanja. Tu so prišle na dan dejanske zmogljivosti posameznika, saj pri podobnih vzponih res ni mogoče improvizirati. Takoj po kosilu so se začeli na nebu kopičiti temni oblaki, ki so se med spustom s 1300-metrskega prelaza Thurm spremenili v izredno nevšečen dež, ki nas je spremljal do Kitzbühla, kamor smo prispeli pošteno premočeni. Kljub pripravljenosti, da bi do večera še kolesarili, nam ni preostalo drugega, kot da si poiščemo udobno prenočišče pri družini, ki se ukvarja izključno s kmetijstvom.

ČETRTEK, 16. JUNIJA

Ena izmed redkih pomanjkljivosti naše dogodivščine je bila ta, da smo vsako jutro razmeroma kasno krenili na pot (običajno okrog 8.30), res pa je tudi, da se nismo mogli odreči bogatim zajtrkom. Pod noč smo prestopili mejo in na obsežnih poljih so nas skoraj vsak korak spremljala žitna polja, na pobočjih pa govedo. Bavarsko prestolnico München smo pustili ob strani in raje prevozili nekaj kilometrov več, da smo se izognili ogromnemu prometnemu vrvežu. Raznolika pokrajina (številni griči in malo prometne poti) je pripomogla, da je bila vožnja privlačna, vendar tudi nekoliko naporna. Prenoišče smo dobili (ne brez težav) nekaj kilometrov od slikovitega mesteca Pfaffenhofen, kamor smo se vrnili na večerjo, ki ji je sledil sproščen redni večerni sprehod.

gledališča

MIRAMARSKI PARK

Luči in zvoki

Jutri ob 21.00 in 22.15 program v italijanski.

koncerti

VERDI

Festival operete - Poletje 1988. Do 10. avgusta se bodo v Trstu, v organizaciji občinskega gledališča Verdi, zvrstile tri operete: Straussov NETOPIR, Dostalova KLIVIA in Leharjeva VESELA VDOVA. Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Gledališča Verdi na Trgu Verdi 1.

Jutri ob 20.30 bo na sporedu četrti predstav operete VESELA VDOVA v režiji Gina Landija. Dirigent Rudolf Bibl.

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu sedma in zadnja predstava Dostalove operete KLIVIA. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.

Nocoj ob 21.15 bo na Trgu S. Marco v Pordenonu na sporedu baletna predstava, ki jo organizirata občina in turistična ustanova iz Pordenona. Nastopila bo baletna skupina gledališča Verdi, koreograf Tuccio Rigano.

razne prireditve

KD J. Rapotec priredi ŠAGRO v Prebenegu jutri, 6., v nedeljo, 7., in v ponedeljek, 8. t. m. V soboto in ponedeljek bo igral ansambel Pomlad, v nedeljo pa ansambel Furlan. Vabljeni!

ŠD Zarja prireja 6., 7., 13., 14. in 15. t. m. tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK v prostorih Gospodarske zadruge v Bazovici.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prireja 3. septembra izlet v goriška Brda in v Ajdovščino ob priliki proslav 30. divizije in udarne bazoviške brigade. Cena 10.000 lir. Vse informacije nudi Gigi Bogatec (tel. 220175).

KD Rovte-Kolonovec priredi 14. in 15. t. m. dvodnevni izlet na Bled z ogledom okolice in raznih zanimivosti. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Interesenti naj telefonirajo ob uri kosila na št. 827528.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 5. avgusta 1988
NIVES

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.28
Dolžina dneva 14.35 - Luna vzide ob 23.53 in zatone ob 15.08.

Jutri, SOBOTA, 6. avgusta 1988
LJUBO

PLIMOVANJE DANES: ob 3.16 najvišje -3 cm, ob 7.53 najnižje -13 cm, ob 15.31 najvišje 31 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 20,8 stopinje, zračni tlak 1007,3 mb rahlo raste, veter 45 kilometrov na uro severozahodnik, burja s sunki 70 kilometrov na uro, vlaga 56-odstotna, nebo oblačno, morje razburkano, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marina Salamida, Vanessa Bullo, Noemi Giassi, Piero Lizzi, Anna Bravin, Massimiliano Pertot, Lisa Minussi, Chiara Borghi.

UMRLI SO: 79-letna Natalia Valle, 68-letni Emilio Zanola, 77-letni Egidio Sbrocchi, 81-letni Giovanni Predonzani, 79-letni Giacomo Licari, 68-letni Giovanni Gordini, 91-letna Anna Perltz, 82-letna Maria Zlobec, 75-letni Tullio Coen, 69-letni Giuseppe Barbieri, 79-letna Anna Zurlin, 43-letni Sergio Mauri.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. avgusta 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (ŠKEDENJ), Ul. Revoltella 41.
PROSEK (tel. 225141 in 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (ŠKEDENJ), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

PROSEK (tel. 225141 in 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.
PROSEK (tel. 225141 in 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

Ameriški dolar	1372.—
Nemška marka	735,50
Francoski frank	217.—
Holandski florint	651.—
Belgijski frank	34,80
Funt šterling	2340.—
Irski šterling	1970.—
Danska krona	192.—
Grška drahma	8,75
Kanadski dolar	1120.—

TPK SIRENA

priredi jutri, 6., in v nedeljo, 7. t. m., tradicionalno

KALAMARADO

Oba večera nastopa ansambel Akordi.

Vabljeni člani in prijatelji!

kino

ARISTON - 21.30 Le streghe di Eastwick, fant., ZDA 1987, r. George Miller, i. Jack Nicholson, Cher, Susan Sarandon, Michelle Pfeiffer.

EXCELSIOR II - Zaprtlo.
EXCELSIOR I - Zaprtlo do 10. avgusta.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Vestito per uccidere, krim., r. B. De Palma, i. A. Dickinson, □.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Hello Again, prod. Walt Disney.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Coppia morbosamente erotica, porn., □□.

NAZIONALE IV - 17.30, 22.00 Arancia meccanica, fant., ZDA, 1971, 137; r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Mogel.

FENICE - Zaprtlo.
GRATTACIELO - 17.45, 22.15 007 Zona pericolo, pust., i. T. Dalton.

MIGNON - Zaprtlo.
LJUDSKI VRT - 21.15 Gli aristogatti, ris., ZDA 1970, r. Wolfgang Reitherman.

EDEN - 16.00, 22.10 Lady Godiva, una sfrenata donna in calore, porn., □□.

VITTORIO VENETO - Zaprtlo.
CAPITOL - 17.00, 22.15 Saigon, dram., ZDA 1987, i. William Dafoe.

LUMIERE FICE - Zaprtlo.
ALCIONE - Zaprtlo.

RADIO - 15.30, 21.30 Valerie, la calda bestia, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava CLOVEK IN LES. Razstavo je pripravil Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo tržaške pokrajine.

V palači Costanzi je odprta fotografska razstava o življenju in delu Nobelovskega nagradjenca Alberta SCHWEITZERJA.

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da bodo uradi zaprti do 22. avgusta.

Patronat INCA CGIL v Nabrezini sporoča, da urad deluje do 22. avgusta samo ob ponedeljkih od 9. do 12. ure ter ob četrkih od 15.30 do 18.30.

čestitke

Danes praznuje 60 let LADKO LOZAR. Iskreno mu čestitata kriška sekcija VZPI-ANPI in vaški odbor za vzdrževanje spomenika padlim.

Danes praznuje 60. rojstni dan naš dragi LADKO LOZAR. Še na mnoga leta mu kličeta njegovi Breda in Ingrid z Dariom.

mali oglasi

OSMICO je odprl Marko Kovic pri Mihečevih v Sovodnjah. Toči belo in črno vino.

OSMICO ima še odprto Alfonz Guštin na Colu št. 12.

OSMICO je odprl Rado Milič v Saležu št. 68. Toči belo in črno vino.

MLAD SLOVENSKI PAR nujno išče v najem stanovanje v okolici Krasa, največ 300.000 lir na mesec. Tel. 227488 v večernih urah.

DRAGULJARNA MALALAN - Opčine - obvešča cenjene stranke, da bo delovala cel mesec avgust po rednem urniku.

PRODAJAM konjski gnoj po ugodni ceni. Telefonirati na št. 814212 ob uri obedov.

PRODAM mercedes 240 diesel letnik '78 za 5.000.000 lir. Tel. 211241 od 13. do 15. ure.

PRODAM hišo v Tržiču, Vicolo Romano 6. Tel. 0481/87001.

PRODAM motor honda NS 125 F, letnik '86 v odličnem stanju. Tel. od 8. do 13. ure na št. 410020.

PRODAM Hlavatijev akvarel. Tel. 413142 od 19. do 21. ure.

TRGOVINA ANTONI na Proseku vam nudi ne samo jestvine, ampak tudi sadje in zelenjavo za vaše družine.

PRIMORSKI DNEVNIK v Sloveniji, Istri in Kvarnerskem zalivu

LJUBLJANA:

v vseh večjih kioskih
ob nedeljah - kioska na avtobusni postaji
kiosk na peronu železniške postaje
kiosk v Kliničnem centru
kiosk Borba na Titovi cesti
kiosk Emona na Titovi (nasproti hotela Slon)
kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti ali kiosk nasproti hotela Lev (izmenično)

BOHINJSKA BISTRICA:

kiosk TTG - tudi ob nedeljah

BOHINJ - JEZERO:

Turistično društvo - tudi ob nedeljah
hotel Zlatorog - tudi ob nedeljah

KRANJ:

kiosk Delo

ROGAŠKA SLATINA:

kiosk TTL hotel Donat - tudi ob nedeljah
kiosk Delo (Pernat Mašera) - tudi ob nedeljah

BOVEC:

kiosk TTL
kavarna na trgu - samo ob nedeljah

TOLMIN:

kiosk TTL (Leban Dragica)

KOBARID:

gostilna Kotlar - samo ob nedeljah

DOBROVO:

kiosk Delo (Marinčič)

SOLKAN:

bife Soča - samo ob nedeljah

NOVA GORICA:

vsi kioski
avtobusna postaja - ob nedeljah

ŠEMPETER:

Market Primorje

VRTOJBA:

Market Primorje

MIREN:

kiosk Delo

RENČE:

kiosk TTL

BRANIK:

Market Primorje

KOSTANJEVICA NA KRASU:

Poslovalnica 8

ŠEMPAS:

Market Primorje

OZELJAN:

Market Primorje

AJDOVŠČINA:

kiosk TTL - tudi ob nedeljah

POSTOJNA:

knjižarna Primorski tisk

ILIRSKA BISTRICA:

kiosk TTL, na Gregorčičevi ul.
kiosk TTL, na Cankarjevi ul.
kiosk TTL, na avtobusni postaji
knjižarna Primorski tisk, Trnovo - samo med tednom

SEŽANA:

kiosk TTL, Partizanska 33
supermarket Kras - tudi ob nedeljah
bife Timav na avtobusni postaji - tudi ob nedeljah

DUTOVLJE:

Market Kras

KRIŽ PRI SEŽANI:

Sonc Milena

KOMEN:

Market Preskrba 41

GORJANSKO:

Market Kras

LOKEV:

Market Preskrba - tudi ob nedeljah

KOZINA:

blagovna hiša Timav - tudi ob nedeljah

ŠKOFIJE:

kiosk Barolin

ANKARAN:

kiosk Delo posl. št. 16

KOPER:

vsi kioski Dela
kiosk Delo na avtobusni postaji - ob nedeljah

IZOLA:

kiosk Delo št. 3
kiosk Primorski tisk
samopostrežna restavracija Stavbenik
Cankarjev drevored 17 - samo ob nedeljah

STRUNJAN:

kopališče hotela Svoboda

PIRAN:

knjižarna Primorski tisk
kiosk Volčič, Tartinijev trg
kiosk Cvetič, Tartinijev trg - tudi ob nedeljah

PORTOROŽ:

knjižarna Primorski tisk - tudi ob nedeljah

SAVUDRIJA

NOVI GRAD

UMAG

VRŠAR

POREČ

ROVINJ

LABIN

MALI LOŠINJ

VELI LOŠINJ

filmi na tv zaslonu

kinoatelj

PISMA MRTVEGA ČLOVEKA — Pisma mertvoga človeka, SZ 1986.

Režija: Konstantin Lopučanski. Igrajo: Rolan Bikov, I. Riklin, V. Mihajlov, A. Sabinin, N. Grjakalova.

Drevi, 5. avgusta, ob 24. uri na RTV Ljubljana.
Ekološki film. Po jedrski vojni - okolje in čas sta nedoločena - se preživeli zatečejo v podzemsko zaklonišče. Skupina značilnih družbenih tipov reagira na različne načine: pesimistično, cinično, nekateri z upanjem. Med njimi ima glavno besedo znanstvenik, Nobelov nagrajenec, ki je tudi sam s svojim raziskovalnim delom baje prispeval k izbruhu vseuničujoče vojne. Z neomajnim humanizmom vabi ostale k preživetju v še tako skrajni situaciji.

Po črnobilski katastrofi se je v SZ in po celem svetu razrasla psihoza pred jedrsko nevarnostjo. Tako so postali še posebej aktualni filmi na to temo: hollywoodsko melodramske zgodbe kot *The day after* in angažirani dokumentarci tipa *Atomic cafe* ali pa še bolj problemski izzivi iz same Sovjetske zveze, denimo, dramatični filmski zapis o Černobilu *Kronika težkih dni* ali pa zgornji, kljub vsemu optimistični apolog, ki ga je realiziral sodelavec in učenec Tarkovskega - Konstantin Lopučanski.

UNA DOMENICA D'AGOSTO — Neko nedeljo avgusta, It. 1950.

Režija: Luciano Emmer. Igrajo: Ave Ninchi, Massimo Serato, Anna Baldini, Vera Carmi.

V soboto, 6. avgusta, ob 17. uri na RAI 2.
Neorealistična komedija. RAI 2 ponuja v teh »pasjih« dneih z nemalo ironije ta brezskrbni in sončni filmček. Sami simpatični in segavi obrazi poosebljajo v svojih mladostnih potezah male navadne ljudi, ki se v neznosnih avgustovskih dneih zatečejo iz velemestne vročine v prijeten hlad ostijske plaže. Tu se v razponu enega samega dne spletajo in razrešijo usode raznih junakov.

To je filmski prvenec malo poznane italijanskega režiserja Luciana Emmerja (1918), ki je s tem in z drugimi podobno uglasenimi naslovi (*Le ragazze di piazza di Spagna* 1951, *Terza liceo* 1953) vpeljal v italijansko filmsko komedijo poseben podžanr - »neorealistično komedijo«. K oblikovanju te inačice italijanske komedije je bistveno pripomogel tudi eden njegovih glavnih sodelavcev, tržaško-goriški scenarist Sergio Amidei.

PICCOLO MONDO ANTICO — Mali nekdanji svet, It. 1940.

Režija: Mario Soldati. Igrajo: Alida Valli, Massimo Serato, Mariù Pascoli, Enzo Biliotti.

V ponedeljek, 8. avgusta, ob 17.55 na RAI 1.
Dramatični film. Italijanski pisatelj in režiser Mario Soldati (1906) se je filmu približal zelo zgodaj (l. 1931), prej kot scenarist znanih avtorjev (Camerinija, Blasettija), nato kot režiser svojih del. V svoji filmski karieri se je pretežno posvetil prirejanju znanih del iz literature. Pri tem mu je bil še posebej priljubljen pisatelj Antonio Fogazzaro, po katerem je ekraniziral poleg pričujočega še roman *Malombra* (1943), in Daniele Cortis (1947).

Zlasti v *Piccolo mondo antico* je Soldati s svojim čutom za nostalgijo in s pozorno scenografsko rekonstrukcijo izoblikoval pravo vzdušje Fogazzarove predloge. Pretresljiva družinska drama, ki se odigrava sočasno z italijanskim Risorgimentom, zaživi tako v vsej svoji tragiki, za kar ima zaslugu tudi prepričljiv in neretoričen nastop igralcev.

GRANDI MANOVRE — Les grandes manoeuvres — Vojaške vaje, Fr.-It. 1955.

Režija: René Clair. Igrajo: Gérard Philipe, Michèle Morgan, Yves Robert, Pierre Dux.

V torek, 9. avgusta, ob 22.35 na Rete 4.
Ljubezenska komedija. Leta 1914, na predvečer prve svetovne vojne, mladi oficir francoske vojske (Gérard Philipe) stavi z drugimi kolegi, da bo osvojil s svojim šarmom lepo ločeno modno ustvarjalco. Prešerni poročnik uspe v svojem naklepu, a se pri tem še sam zaljubi... Ko častitljiva dama zve, da je šlo zgolj za stavo, užaljeno odsvolji ljubimca. Prav takrat pa mora zaljubljeni nesrečnež odpotovati na orožne vaje.

V tej lahkotni komediji, ki ironično uprizarja francosko podeželje in hkrati prefinjeno satirizira konvencionalni lik vojaka gizdalina in ljubimca, prideta do pravega izraza nezadržni igralski talent Gérarda Philipea in inteligentni humor francoskega filmskega klasika Reneja Claira.

UNSER NAZI — Naš Naci, 1984.

Režija: Robert Kramer in Thomas Harlan.

V sredo, 10. avgusta, ob 23.30 na RAI 3.
Dokumentarni film.

WUNDKANAL, 1984.

Režija: Thomas Harlan. Igrajo: Alfred F., Robert Kramer, Heike Geschonneck, Rolf Niffnag.

V četrtek, 11. avgusta, ob 23.30 na RAI 3.
Dokumentarno-igrani film.

Ameriški neodvisni cineast Robert Kramer, ki že več let živi in dela tudi v Evropi, ter mladi zahodnonemški režiser Thomas Harlan (sin nacističnega režiserja Veita Harlana, avtorja protizidovskega filma *Zid Süß*) sta se skupaj lotila drznega filmskega projekta, ki nazorno prikazuje življenjsko zgodbo nacističnega kriminalca. Nekdanji polkovnik nemške vojske na Pljskem in v SZ Alfred F. nastopa v prvi osebi - proti plačilu - pred filmsko kamero in pripoveduje pred nekakšnim sodnim zborom krute in krvave dogodke, ki jim je bil sam priča. Mladi zakrinkani krvniki - tožilci ga neusmiljeno provocirajo s svojimi vprašanji. To se dogaja v filmu *Wundkanal*. Režiser Robert Kramer pa je med samim snemanjem Harlanovega filma realiziral dokumentarno reportažo - v slogu »cinéma vérité« - o tem izrednem zgodovinsko-filmskem dogodku. Oba filma sta bila predstavljena pred leti na Beneškem bienalu in je res škoda, da ju RAI 3 sedaj posreduje ob tako neustreznem terminu in urniku!

LA BATTAGLIA DELLA NERETVA — Bitka na Neretvi, Jug. 1969.

Režija: Veljko Bulajić. Igrajo Sergej Bondarčuk, Yul Brynner, Anthony Dawson, Milena Dravić.

V četrtek, 11. avgusta, ob 0.10 na RAI 2.
Partizanski film. »Epski« režiser Veljko Bulajić je uporabil za realizacijo tega kolosala 55 tisoč stativov, 50 letal, 200 tankov, 5 tisoč topov, 4 tisoč konj, 85 mednarodnih igralcev (poleg naštetih še Curd Jürgens, Hardy Krüger, Franco Nero, Oleg Vidov, Orson Welles) in seveda najboljše domače zvezdnike Ljubišo Samardžića, Bato Živojinovića, Silvo Koscino in Lojzeta Rozmana. Epohalna zgodba velike in tragične bitke za most na Neretvi je splošno znana. Toda Bulajićev zgolj spektakularni, retorični in feljtonski prikaz tega osrednjega vojnega dogodka nima nikakršne zveze z resnim zgodovinsko-filmskim obravnavanjem jugoslovanske NOB. Zato ima prav tržaški kritik Tullio Kezich, ko ironično ugotavlja v svoji recenziji, da »ima sedaj tudi jugoslovanski film svojo *Kleopatru*«.

Pripravljala:
Boris Devetak

Nove plošče

ALFREDO LACOSEGLIAZ — EST EST EST

Najuspešnejše in najplodnejše obdobje je tržaški kantavtor Alfredo Lacosegliaz doživljal pred nekaj leti z dobro poznanim ansamblom Havadia, ki je na žalost razpadel. Naj omenimo, da ima Lacosegliaz za seboj bogato glasbeno kariero, dva albuma in veliko nastopov po Italiji in Evropi. Poželenje po Vzhodu je glavna značilnost Lacosegliazeve glasbe in to je vseskozi ohranil, tudi ko je pred nekaj leti prestopil s koncertnega na gledališko področje. Sad dela in iskanja zadnjih let je kaset za naslovom *Est Est Est*, ki je izšla pred kratkim in ki vsebuje glasbo istoimenske gledališko plesne predstave. (Le obrobno: med plesalkami je bila

tudi Clara Pozzi, sestrčna več ali manj znane Moane.)

Album je v celoti posnet s kompjuterskim sistemom, v katerem je Lacosegliaz velik mojster. Edino glasbilo je tamburica, ki jasno dokazuje kantavtorjevo navezanost na Vzhod. Seveda ni to tradicionalna vzhodna glasba, ampak zmes rocka, diskoglasbe in še marsičesa. Tisti, ki radi poslušajo novosti, naj si kar preskrbijo *Est Est Est* in naj sami preverijo kvaliteto in originalnost. Verjetno jim ne bo žal časa.

Pesmi so naslednje: *Fatima, Nuri-ja, Jamila, Regina di Saba, Abdul, La stirpe di Caino, Katharsis Lama, Belly Bells, Adoniram, Dispari e pari, Sadić Dancers, Velo, Er, Burkina, ...Kartinae, Boskivo Balkan, Koda, Tamburo, Dafne*.

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Portomatto 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Portomatto (2. del) 14.15 Film: San Giovanni Decollato (kom., It. 1940, r. Amleto Palmeri, i. Totò, Titina De Filippo) 15.40 Risanka: Grisiù il draghetto 16.00 Variete: Tanti varietà di ricordi 17.00 Dokumentarec: Gran paradiso 17.30 Risanka: L'ispettore Gadget 18.15 Danes v parlamentu 18.20 Film: Animali pazzi (kom., It. 1938, r. Carlo L. Bragaglia, i. Totò, Luisa Ferida) 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Francis contro la camorra (kom., ZDA 1953, r. A. Lubin, i. D. O'Connor, Y. Dugay) 21.55 Dnevnik 22.05 Glas. odd.: Napoli prima e dopo 23.05 Nadaljevanka: Fuga verso la vita (r. Rob Stewart, i. Kenneth Branagh, Sigrid Thornton, 2. del) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti, iz parlamenta in vremenske razmere	RAI 2 9.00 Šport: veslanje, mladinsko svetovno prvenstvo (iz Milana) 11.30 Nanizanka: La signora e il fantasma 12.00 Nadaljevanka: Eneide (5. del) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.30 Dnevnik 14.40 Variete: Il piacere dell'estate 16.40 Film: Il Passatore (dram., It. 1947, r. Duilio Coletti, i. Rosano Brazzi, Valentina Cortese) 18.15 Oddaja iz parlamenta 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Un caso per due 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Aktualno: 3 minuti per me 20.35 Variete: Cocco 21.55 Dnevnik 22.10 Komedija: Chéri (Colette e Leopold Marchand, i. Valeria Moriconi, Giovanni Crippa) 23.20 Dnevnik - zadnje vesti 23.30 Film: Amiamoci così belle signore (kom., ZDA 1972, r. Gene Saks, i. Alan Arkin, Sally Kellerman)	RAI 3 12.00 Šport: beach volley (iz Lida di Camaiore) 12.30 Nad.: Ombre su Dublino (1. del) 14.00 Deželne vesti 14.10 Glasbena oddaja: violinist Salvatore Accardo in pianistka Loredana Franceschini (Leclair, Saint Saëns, De Sarasate) 15.10 Film: Tombolo, paradiso nero (dram., It. 1947, i. Aldo Fabrizi, Adriana Benetti) 16.40 Dokumentarec: Afrika 17.55 Nanizanka: Spazio 1999 18.45 Športni dnevnik: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dok.: 20 let prej - Drobci 20.00 Dokument.: Osvojena medicina 20.30 Nanizanka: Professione pericolo! 21.20 Dnevnik - nocoj 21.30 Aktualna oddaja: Lo spettacolo in confidenza 22.05 Aktualno: Specialmente sul Tre 23.35 Kult. odd.: Una sera, un libro 23.50 Dnevnik - zadnje vesti, nato jahanje (prenos iz Montecatinijskega) 0.10 Aktualno: 20 let prej - Drobci	RTV Ljubljana 16.10 Video strani 16.25 Tednik (pon.) 17.15 Poletna noč in nadaljevanki Sužnja Isaura ter Sledge Hammer (pon.) 18.35 Spored za otroke in mlade: Oliver Twist (3. del) 19.05 Risanka 19.18 Vreme in Tv okno 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Nadaljevanka: Cagney in Lacey (i. Sharon Gless, Tyne Daly, prevod in priredba Helena Valentinič, 6. del) 21.05 Dokumentarna oddaja: Na krilih vetra - Kraljevina Tonga (5. del) 21.55 Dnevnik 22.10 Poletna noč, vmes brazilska nadaljevanka Sužnja Isaura (13. del) in Informativna oddaja za goste iz tujine 24.00 Film: Pisma mrtvega človeka (dram., SZ 1986, r. Konstantin Lopučanski, i. Rolan Bikov) 1.25 Video strani	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Tenis: za Davisov pokal Italija-Jugoslavija (posnetki) 15.30 Kronika in reportaže: Šport spektakel 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — Nove večine v Miljah in Nabrežini TRST — Raziskovalni tabor letos na Goriškem TRST — Ob zaključku Festivala - velik uspeh zadnje operete Leharjeve Vesele vdove GORICA — Filmska nagrada Sergio Amidei na goriškem gradu 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nanizanka: Vesela družina 20.30 Nogomet: prijateljska tekma, Milan-Real Madrid 22.15 TVD Vsedanes 22.25 Kronika in reportaže: šport spektakel						
CANALE 5 8.15 Nanizanke: Arcibaldo, 8.40 Alice, 9.10 Storie di vita, 9.30 Il segno del Toro, 10.30 Strega per amore 11.00 Kviz: Fantasia, 11.30 C'est la vie, 12.00 Doppio Slalom 12.30 Nanizanka: Hotel 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Nan.: Dottor Kildare 15.00 Film: Casco e belle gambe (kom., ZDA 1980, r. L. Phillips, i. K. Dobson, S. Gless) 17.00 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 I cinque del quinto piano 18.30 Kviz: Tuttinfamiglia, 19.10 Cantando cantando, 19.50 Tra moglie e marito 20.30 Variete: Festival 22.30 Kviz: Passiamo la notte insieme 23.15 Film: Giulio Cesare (dram., ZDA 1953, r. Joseph Leo Mankiewicz, i. Marlon Brando, James Mason) 1.40 Nanizanka: Spy Force	1978, r. Bernie Kowalski, i. John Shea, Madeline Stowe) 11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 Dottori con le ali, 13.30 In casa Lawrence, 14.30 Detective per amore 15.30 Nadaljevanka: Malibu 17.30 Nanizanke: Lucy show, 18.00 Dalle 9 alle 5 orario continuato, 18.30 Ironside, 19.30 Arsenio Lupin 20.30 Film: La leggenda dei sette vampiri d'oro (srh., VB 1974, r. Roy W. Baker, i. Peter Cushing, David Chiang) 22.10 Film: Vampira (kom., VB 1974, r. Clive Donner, i. Teresa Graves, David Niven) 23.50 Šport: golf 0.50 Nanizanka: Vegas	specchio magico, C'era una volta Pollon, Snorky 14.00 Glasbena oddaja: Dee-jay Beach 15.00 Nanizanka: Hardcastle & McCormick 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Alice, Fiorellino, Kolby, Il tulipano nero 18.00 Nanizanki: L'uomo da 6 milioni di dollari, 19.00 Chips 20.00 Risanka: Una per tutte, tutte per una 20.30 Film: Al di là della legge (vestern, It.-ZRN 1968, r. Giorgio Stegani, i. Bud Spencer, Lee Van Cleef) 22.40 Dok. oddaja: Jonathan 23.40 Nanizanke: Star Trek, 0.40 Ai confini della realtà, 1.10 Taxi, 1.40 Giudice di notte	son, i. Lewis Collins, Lee Van Cleef) 22.25 Film: L'importante è non farsi notare (kom., It. 1979, r. Romolo Guerrieri, i. Mauro Bronchi, Tito Leduc) 0.20 Nanizanka: Switch 1.00 Film: La mano vendicatrice continua ad uccidere (dram., Hongkong 1973, r. Kao Non Hung, i. Shang Kuan, Lin Feng)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji; 9.10 Glasbeni listi; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert Simfoničnega orkestra RTV-Lj (dir. Luka Pfaff; 11.45 Poldnevniški program: (12.00) V filmskem svetu, (13.20) Zbozrovska glasba, (13.40) Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Popolnanski zbornik: (14.10) Časovna kovačnica, (16.00) Odhajanja; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Poročila in pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Jugoton; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Dance parade; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek sporeda.	TELEFRIULI 13.30 Nad.: Leonela 14.30 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 15.00 Risanke 16.00 Glas. odd.: Music box 18.15 Nad.: Dov'è Anna 19.00 Dnevnik 19.30 Nanizanka: Il perduto amore 20.00 Dnevnik v nemščini 20.30 Nadaljevanka: Atelier 21.30 Nanizanka: Raffles, ladro gentiluomo 22.30 Dnevnik 23.00 Rubrika: Dan za dnem 23.30 Drazba 24.00 Rubrika: Il salotto di Franca	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dober dan z; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Za goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Mozaik; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Ansambel Dobri znanci; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in gode-mo; 20.00 Mladi mostovi; 20.30 Sloven-cem po svetu; 23.05 Lit. nočno; 23.15 O morju in pomorščakih.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in vreme; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Poletni program; 7.45 Pošiljam ti razgled-nico; 8.00 Otroški spored; 8.20 Popevka; 8.40 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Feeling; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Razglednica iz Umaga; 10.40 Vstop prost; 11.00 Super-pass; 12.00 Glasba po željah; 12.35 Pika na i; 14.00 S polno paro; 14.40 Popol-dne; 15.00 Kultura in umetnost; 16.00 Popevka; 16.05 Glasba; 16.50 Pismo iz; 17.00 Bubbling; 17.33 Blitz music; 18.00 Arenaturist; 18.30 Opereta.	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.30 Dogodki in odmevi	RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 V svetu fantazije; 20.15 Mix Time; 21.00 Poletni nočni val, nato Nočna glasba.

Mejni prehodi na Goriškem so še neizkoriščena alternativa Blizu milijona potnikov čez mejo lahko pa bi jih bilo tudi več

Milijon prehodov meje v enem mesecu na Goriškem ostaja neka magična številka, ki je zaenkrat promet še ne more doseči. Mnogi so pričakovali, da bodo po ugodnih podatkih iz prejšnjih mesecev v juliju presegli milijon potnikov, pa ni bilo tako, čeprav se je promet v zadnjem mesecu precej približal milijonu. Potem ko je že nekaj mesecev število prehodov meje nihalo med 800 in 900 tisoč, je bilo z začetkom turistične sezone pričakovati povečanje. Turistične armade so res prihrumele v naše kraje, vendar se je večji del usmeril proti tržaškim mejnim prehodom. Tam je naval turistov povzročil dolge kolone, čakanja je bilo za ure in ure, vročine in živčnosti tudi več kot dovolj.

In vendar bi se lahko marsikdo izognil mučnim zastojem, če bi le vedel za alternativo v Gorici. Pri obmejni policiji so nam povedali, da so deželni medijem, prometni policiji, službi ACI za nasvete avtomobilistom večkrat priporočili naj turiste obveščajo o možnosti, da gredo čez mejo na Goriškem. Žal, ta priporočila niso našla na poseben odziv, kar je pred kakim tednom ugotavljal tudi goriški občinski svet.

Navedene ugotovitve sicer ne pomenijo, da na Goriškem ni bilo opaziti prehoda turistov. Dejstvo pa je, da bi lahko bil ta prehod večji, zlasti na mednarodnem mejnem prehodu pri

Štandrežu, kjer so vrste daljše od kakih sto metrov še vedno prava redkost.

Kakorkoli že, pogledimo statistične podatke za mesec julij, ki nam jih je posredovala obmejna policija. V zadnjem mesecu je šlo čez mejo v obe smeri 932 tisoč 118 potnikov. Gre za drugo največje število v zadnjih nekaj letih, ki ga presega edinole podatke iz letošnjega meseca aprila, ko so zabeležili absolutni rekord z več kot 940 tisoč prehodov. Na razliko od aprila je treba povedati, da je v juliju bil večji mednarodni promet s potnimi listi, medtem ko se je nekoliko zmanjšal takrat res rekordni maloobmejni promet.

Julija je s potnim listom šlo čez mejo 328 tisoč 569 potnikov. Približno 190 tisoč je bilo italijanskih državlja-

nov, 138 tisoč pa tujcev. Pri italijanskih turistih je opazna precejšnja razlika med odhodi v tujino (102 tisoč) in povratki (88 tisoč), kar je povsem razumljivo za mesec julij, ko še odločno prevladujejo odhodi na počitnice. Obratno bo v avgustovskem obračunu, ko naj bi prevladovali povratki. Kar zadeva tuje državljanke ta razlika ni opazna, saj je prišlo v Italijo le nekaj sto več tujcev kot pa je bilo odhodov.

Maloobmejni promet, ki sicer ne dosega aprilskih 640 tisoč potnikov, presega 600 tisoč prehodov (603.549), kar se letos še ni zgodilo v nobenem drugem mesecu razen aprila. Kot vedno prevladujejo italijanski upravičenci, ki so prepustnico uporabili 359 tisoč krat, z jugoslovanske strani pa je bilo prehodov prebivalcev obmejnega pasu v obe smeri skupno nekaj čez 244 tisoč.

MESEC	POTNI LISTI		PREPUSTNICE		SKUPNO
	Italijani	Tujci	Ital.	Jugosl.	
Januar	149.376	102.411	371.378	217.965	841.130
Februar	145.644	111.878	342.506	220.874	820.902
Marec	161.380	103.345	342.033	242.494	849.252
April	164.212	137.196	373.148	268.583	943.139
Maj	130.006	119.098	326.846	234.305	810.255
Junij	168.346	136.085	322.267	233.645	860.343
Julij	190.490	138.569	358.930	244.619	932.118

Število potnikov v obe smeri na goriških mejnih prehodih v prvih sedmih mesecih letos po statističnih podatkih obmejne policije v Gorici.

Poštni promet

Nove dopisnice s plačanim odgovorom

Pred kratkim je poštna uprava odredila uvedbo posebnih poskusnih dopisnic tudi za dopisovanje v tujino. Novost bo zanimala predvsem trgovce in podjetja. Konvencionalnim dopisom v tujino bodo tako odslej podjetja priložila dopisnico s plačanim odgovorom. Naslovljenec je s tem sistemom oproščen poštne, saj bo takso plačal pošiljatelj ob prejemu odgovora. Podjetja, ki bi se rada poslužila te možnosti morajo za to posebej zaprositi na pošti. Tu mo bodo izdali soglasje, oziroma dovoljenje, da bo pismom poslovnim partnerjem v tujini lahko dodal tudi dopisnico s plačanim odgovorom.

Ta pobuda, ki jo pri nas uvajajo prvič, je v tujini našla že mnogo odziva, iz česar bi bilo mogoče sklepati, da bo naša ugoden sprejem tudi v Italiji. Poštna uprava vabi podjetja, trgovce in nasploh vse gospodarske operaterje, ki imajo veliko korespondence s tujino, naj se o novosti izrečejo ter svoje predloge sporočijo v uradu za dostavo (Ufficio corrispondenze e pacchi) v Gorici.

Vremenska motnja ni prinesla padavin

Škoda zaradi izredno močne burje Omejitev na cesti Ajdovščina - Razdrto

Vremenska motnja, ki je včeraj, kot kaže oslabljena prešla naše kraje, je povzročila močno ohlajitev, ponekod precej škode zaradi toče in močnega vetra, žal pa ni prinesla obilnejših padavin. Včerajšnje dnevne temperature v Gorici so bile za kakih deset stopinj nižje od temperature prejšnjih dni. Ozračje se je torej znatno ohladilo. Žal se zdi, da bo tako stanje trajalo le krajši čas in da bomo morali še za nekaj dni prenašati izredno visoke temperature.

Čeprav je v sredo popoldne in ponoči kazalo, da bo dež le namočil presušena polja, se pričakovanja niso uresničila. Vsaj na ožjem goriškem območju ne. Padlo je le nekaj kapelj dežja, ki še prahu niso zmočile.

Že v sredo ponoči je orkanski veter lomil veje dreves, rušil reklamne napise, televizijske antene in dimnike v nekaterih krajih na Trziškem. Stanje se je poslabšalo včeraj zgodaj zjutraj, ko je pričela pihati močna burja. Posamezni sunki so dosegli osemdeset in celo devetdeset kilometrov na uro. Gasilci, zlasti tisti v Trziču, so imeli

dopolodne polne roke dela, da so lahko odstranili s cest polomljene veje in izrušana drevesa ter druge ovire. Najbolj je bilo zaradi vetra prizadeto območje Štarancana, Romjana in Soleskjana. V Štarancanu, v Ulici San Giorgio je padajoče veje povzročilo izpad električne energije. V pristanišču Portorosega kljub mučni burji niso prekinili dejavnosti, pač pa so poskrbeli za primerne varnostne ukrepe. V težavah so se znašli lastniki malih jadrnic in motornih čolnov, ki so jih močni sunki vetra butali drug ob drugega, oziromam so udarjali ob priveze. Iz turističnih portičev so včeraj dopoldne izpluli le redki.

V Gorici je bilo nekaj težav predvsem na območju Stražic. Padajoče veje in zrušena drevesa so ponekod povzročile tudi zastoje v prometu.

Z jugoslovanske strani poročajo, da je v gornji Soški dolini ponekod padala toča. V Vipavski dolini je pihala v sredo ponoči in včeraj dopoldne zelo močna burja in so cesto Ajdovščina - Razdrto zaprli za tovornjake s cerada-

mi, prazne hladilnike in stanovanjske prikolice. Dežja tudi na jugoslovanskem območju ni bilo veliko in se zato zaskrbljenost kmetovalcev nadaljuje. Zadnje izdatnejše padavine so bile namreč že 14. julija, ali pred tremi tedni. Poljščine, zlasti koruza, zato že trpijo zaradi pomanjkanja vode v zemlji, zelo majhen pa bo pridelek živinske krme.

Uradi ASCOM zaprti od 8. do 22. t. m.

Združenje trgovcev Ascom obvešča, da bodo njihovi uradi v Gorici in Gradšču zaprti od 8. do 22. avgusta. Združenje nadalje sporoča urnik trgovin ob skorajšnjih velikošmarnskih praznikih. V nedeljo, 14. avgusta, bodo vse trgovine zaprte, z izjemo cvetličarn. Prav tako bodo trgovine zaprte v ponedeljek, 15. avgusta, z izjemo cvetličarn in trgovin z jestvinami, ki bodo lahko odprte fakultativno v dopoldanskem času.

Karabinjerji še iščejo povzročitelja nesreče

Karabinjerji še iščejo avtomobilista, ki je z rdečim fiatom 127 prejšnji večer v Ul. Roma povozil pešca, 58-letnega Antonia Jannoneja, in mu povzročil telesne poškodbe, zaradi katerih se bo zdravil 15 dni. Kot smo poročali včeraj, si je Jannone zapomnil številko na evidenčni tablici. Iz registrov izhaja, da je evidenčna tablica res pripadala fiat 127, ki pa ga je lastnik že pred šestimi leti prodal nekomu v Bari. Zaradi tega so goriški karabinjerji obvestili kolege v Apuliji, naj preverijo, če gre morda za isti avto, ki pa bi praviloma moral imeti že šest let drugo evidenčno tablico.

Izkazalo se je, da nesreče ni mogel povzročiti fiat 127, ki je nekoč imel goriško tablico, danes pa je redno registriran v Bariju, odkoder se v teh dneh ni oddaljil. Očitno je torej prišlo do pomote pri prebiranju tablice avtomobila, ki je povzročil nesrečo. Karabinjerji so sedaj na delu, da bi ugotovili, če obstaja kak rdeč avto istega tipa s podobno tablico (z eno različno številko), katerega lastnik bi utegnil biti povzročitelj nesreče.

■ Na napravah vodnega zajetja pri Fari je prišlo do okvare. V omrežje pošiljajo tako precej manjši količine vode.

Uprava konzorcija CAFO poziva uporabnike, naj z vodo ravnajo kar se da varčno. Iz vodnega zajetja pri Fari napajajo skoraj celotno omrežje na desnem in levem bregu Soče, z izjemo kraškega območja.

jejo z zavidljivim uspehom. Vsak večer se pred vhom kar tre ljudi, tako da so morali organizatorji parkrat predčasno prekiniti prodajo vstopnic, ker pod šotorom ni bilo več prostega mesta.

Peti film na sporedu bo nocoj »Il pranzo di Babette«, danskega režiserja in scenarista Gabriela Axela. Film po noveli pisateljice Karen Blixen je letos prejel oskarja za najboljši neameriški film. Axel je uspel na briljanten način ohraniti neokrnjeno pripovedno strukturo in metaforno lahkost novele ter naravnost genialno razrešitev konfliktov med dolgim obedom, ki ga prikazuje film. Obred ob mizi ima pri filmu tolikšen pomen, da je kot pomožni režiser pri snemanju sodeloval kuhar ene od najbolj znanih restavracij v Kopenhagenu. Dodatno jamstvo za filmske in vse druge sladokusce, torej.

Ljudski godci v Novi Gorici

V okviru petkovih večernih prireditvev sporeda Poletje '88 v Novi Gorici neformalno, bo nocoj ob 21. uri na ploščadi pred novogoriškim Kulturnim domom srečanje z ljudskimi pevci in godci. Sodelovali bodo ansambel Šavrinke iz Sečovelj, aktiv Kmečkih žena iz Goriških Brd in harmonikaš Boris Plesničar iz Nove Gorice.

Izgubljeno - najdeno

V uradu za najdene predmete v Ulici Mazzini so na razpolago sledeči predmeti: obesek, motorno kolo, zlozljivo kolo, moško kolo, žensko kolo, tri zapestnice, peresnica s šolskimi potrebnostmi, dve denarnici, denarnica z denarno vsoto, sončna očala, naočniki za vid, par ženskih čevljev in nekaj ključev.

■ Šolsko skrbništvo opozarja, da je Ministrstvo za javno šolstvo objavilo roke v zvezi s habilitacijskimi izpiti za poučevanje na šolah druge stopnje. Rok za predložitev prošnje je od 6. 10. 1988 do 4. 11. 1988.

razstave

Goriški slikar akvarelist Andrej Kosič razstavlja te dni v prostorih posojilnice v Bilčovsu na Koroškem. Razstava, ki so jo odprli 18. julija, bo na ogled do 30. septembra.

razna obvestila

Društvo upokojencev obvešča, da bo urad na sedežu odslej odprt ob četrtnih od 10. do 11. ure.

Občinska knjižnica v Doberdobu je zaprta do 16. avgusta.

Državna knjižnica v Gorici je do 16. avgusta odprta samo za vračanje knjig od 10. do 11.30.

Občina Doberdob obvešča, da je nadzorovano odlagališče odpadnega materiala začasno zaprto do 15. avgusta.

Sindikalna zveza CGIL-sindikata upokojencev in sekcija VZPI-ANPI Doberdob naprošata vse, ki so se prijavili za izlet, da do 15. t. m. poravnajo obveznosti ter v trgovini pri Mili izročijo po dve fotografiji. Fotografijo morajo izročiti tudi tisti, ki že imajo potni list.

izleti

SPD Gorica obvešča, da bo 13., 14. in 15. avgusta planinski izlet v Avstrijo z vzponom na Hafner. Izlet vodi Ivo Berdon, ki nudi tudi podrobna pojasnila glede odhoda, prenočitve, težavnosti izleta itd.

20. in 21. avgusta bo izlet v Kamniške Alpe, oziroma v Julince. 28. avgusta pa je v programu izlet — vabljeno so predvsem udeleženci smučarskih tečajev in njihovi družinski člani — na Prestreljenik. Ob zadostnem številu prijavljenih bo društvo organiziralo avtobusni prevoz.

kino

Gorica

VERDI 19.00-22.00 »Emanuele 5«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »I pornovizi di Merilyn«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Pekoča paprika«. DESKLE 19.30 »Hudičevi policaji«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Marzini — Korzo Italia 89 — tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU Alla Salute — Ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Antonio Macuz iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 11. uri Gigliola Mattiasich vdova Zian iz bolnišnice Janeza od Boga v stolnico in na glavno pokopališče, ob 12.30 Ruggero Drosghig iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče.

Včeraj zgodaj zjutraj pri Štarancanu

V Brancolu utonil 23-letni avtomobilist Sopotniku je uspelo priplavati na breg

Obračun težkih prometnih nesreč na cestah na Goriškem je v zadnjih mesecih nadvse zaskrbljujoč. Seznam smrtnih žrtev se je v noči od srede na četrtek spet podaljšal. V kanalu Brancolo, na območju občine Štarancan, je utonil 23-letni Paolo Corsi iz Trsta, Ul. Monte San Gabriele 33, medtem ko je 24-letnemu Paolu Andriolu, prav tako iz Trsta, Ul. della Fornace 7, uspelo priti iz potapljajočega se avta brez težjih posledic.

Corsi in Andriolu sta se peljala v pandi, namenjena proti Trziču. Pripekljela sta se iz Gradeža po pokrajinski cesti ter pri Villi Luisi zavila na lokalno cesto, ki v dolžini nekaj kilometrov teče vzporedno s kanalom Brancolo.

Nesreča se je zgodila kaka dva kilometra od omenjenega križišča pri Villi Luisi. Corsi naj bi v ovinku izgubil nadzorstvo nad avtomobilom, ki je zletel s ceste v kanal. Andriolu je uspelo izplavati in obvestiti o nesreči, medtem ko so Corsija, žal že mrtvega, izvlekli nekaj časa zatem gasilci.

Smrt je menda nastopila zaradi utopitve.

Na lokalni cesti vzdolž kanala Brancolo se je v zadnjih letih pripetilo veliko nesreč, žal preveč s smrtnim izidom. Cesta je razmeroma ozka, glavno nevarnost pa predstavlja globok kanal, tik poleg ceste, ki ni primerno varovan. Razen na kratkem odseku, cesta nima niti preproste železne ograje, ki bi preprečila, da bi, tudi v primeru lažjega trčenja, vozila končala v vodo.

Omeniti velja, da se je prav na tej cesti pred dobrim mesecem pripetila prometna nesreča s smrtnim izidom, z podobnih okoliščinah.

Morda bo tragični dogodek vendarle prepračil odgovorne, da je že skrajni čas, da nekaj ukrepejo. Cesta poteka preko ozemlja občine Škocjan ob Soči, Štarancan in Trzič.

Omenjene tri občine bi morale torej poskrbeti za večjo varnost.

Posledice banalnega padca s kolesom

Kolesarko so v globoki nezavesti prepeljali v bolnišnico na Katinari

Sprva je kazalo, da je kolesarka utrpela le lažje poškodbe ob padcu, nekaj ur po sprejemu v trziško bolnišnico pa se je njeno zdravje izredno poslabšalo. Prepeljali so jo na oddelek za oživljanje in intenzivno nego bolnišnice na Katinari, kjer si zdravniki prizadevajo, da bi ji rešili življenje. V sredo nekaj po 13. uri je 53-letna Liliana Bersi iz Trziča nerodno padla s kolesom. Nesreča se je pripetila pri Anconetti in menda se je ponesrečenka us-

trašila tovornjaka, ki je privozil za njo in se mu skušala ogniti.

Kolesarko so pridržali na opazovanju na kirurškem oddelku bolnišnice v Trziču, vendar se je njeno zdravstveno stanje proti večeru izredno poslabšalo. Pacientko so takoj premestili na specialistični oddelek bolnišnice na Katinari.

Trziški primer dokazuje, kako imajo lahko tudi na prvi pogled sicer banalne nesreče zelo težke posledice in je torej priporočljivo iskati zdravniško pomoč v vsakem primeru.

Zakaj otroci vse več posedajo pred televizijskimi sprejemniki?

TV zaslon - baby-sitter našega stoletja

Že v začetku našega stoletja so se pri nekaterih mislecih pojavile ideje in opredelitve prostega časa in njegove izrabe, skratka, ideje o brezdelju in »lenobi«. Po globokovidnih analizah Maleviča in Russella so nam jasne vsaj bistvene stvari. Recimo to, da današnja družba ne potrebuje 8-urnega delavnika, ker bi lahko ravno s skrajšanjem delovnega časa odpravila veliko kugo sodobnega sveta: nezaposlenost. Sodobni (vsaj razviti) svet je namreč dovolj bogat, da bi si lahko namesto vsakega osem ur nameščenega človeka privoščil dva, ki bi bila nameščena po štiri ure, pa bi lahko s plačo oba solidno živela. Potrošniška miselnost nas je zapeljala v brezglavo gonjo za zaslužkom, za blaginjo, za »imeti« (ki je zgolj surogat za »biti«, odkar se je Kartezijev imperativ sprevrgel v potrošniški **mislim, torej imam** in se inteligenca kaže izključno v eni obliki: v sposobnosti pridobivanja materialnih dobrin), za delom. V tej gonji za delom pa smo seveda pozabili na bistvo in namen dela kot takega. Pa vendar so celo klasiki marksizma — delavske ideologije par excellence — trdili, da peljejo socialistični in zalem komunistični razvoj v družbo **dela po potrebi** in nagrajevanja po potrebi (ne pa po delu), to pomeni v družbo **brezdelja**. Pozabili smo, da je delo le nujni, zopni pogoj za brezdelje, način, da si pridobimo sredstva za preživetje, ki jih bomo nato lahko uživali v prostem času. Pozabili smo torej, da je delo le sredstvo za brezdelje in ga povzdignili na cilj. Zgodilo se nam je podobno, kakor debeluhom, ki so pozabili, da je hrana sredstvo za življenje in začeli dojemati življenje kot sredstvo, da lahko čimveč požre.

Toliko za uvod. Ena od mnogih posledic tega shizoidnega prevrata vrednot je tudi ta, da smo čedalje več zdoma (ker delo kliče, delo je kot domovina, za katero bomo šli tudi v smrt, če bo treba — in ne le v smrt, ampak tudi pobijati druge ljudi, kar je huje). Če pa smo vse več zdoma, ostanejo otroci sami doma. In ker mačke ni doma, malčki plešejo. Vendar jih v svoji zasledenosti in naglici nismo ugnali naučiti plesa. Zato ples zgolj gledajo. Gledajo ples barvitih podob in svetlikajočem se zaslonu in se polagoma sprevračajo v gledalce, v opazovalce, v voyeurje (peeping Tome ali guardone, če vam je ljubše). Bistvo voyeurja pa je seveda pasivnost: v svojem erotičnem doživljanju — in

gledanje televizije za marsikaterega malčka dosega malone erotično intenzivnost — zgolj podoživlja, njegov »spolni« akt je **konsumacija** v docela potrošniškem pomenu besede. Libido naših otrok torej ni več freudovski, kajti po oralni in analni fazi nastopi nova, postmoderna faza — vizualna faza. Marsikdo pri njej najbrž tudi ostane, kar bi logično sledilo iz Freudovih raziskav o ostalih fazah. Vizualna faza je seveda pasivna že po svojem bistvu. Edino, kar človek — in otrok — pri gledanju TV sporeda aktivnega počne, je to, da pritiska na gumbe daljinskega upravljalca. Že se pojavljajo opozorila na dve bolezni (bolje bi bilo reči deformaciji), ki spadata v isto vrsto kot **peričino koleno**, **uradnikova zlata žila** in **tenisačev komolec**: to sta **gledalčev palec** in televizijska slabovidnost. Duševne posledice posedanja pred zaslonom so kajpak daljnosežnejše in verjetno tudi pomembnejše.

Televizijski zaslon je — opiram se na kočljive McLuhanove pojme — **hladno občilo**, kar pomeni, da daje skopo, nepovezano informacijo, ki jo šele gledalec poveže in osmisli. Za racionalno osmislijevanje mora imeti gledalec neko predznanje iz sveta zunaj ekrana, nekakšno enciklopedijo v semiotičnem pomenu besede. Z njeno pomočjo išče povezave in odgovore. Gledalec, ki teh predznanj nima, si bo poiskal **iracionalne** odgovore, npr. če kupim to in to zapestno

uro, mi kriminalci ne bodo mogli do živga; če župnik ne spi je svoje kave, ne bo mogel biti na plat zvona; če pritisnem na gumb številka 9, mi bo začela neka Wana Marchi vsiljevati shujševalne maže. Odgovori, ki jih daje televizor otroku, so torej iracionalni, podobni so mitu: če bom spoštoval zakramente, bom po smrti v raju; če se Orfej ne ozre, bo pripeljal Evridiko nazaj iz Hada; če so Jezusa usmrtili na križu, je križ simbol večnega življenja itd. Bodimo si na jasnem: ne kritiziram mita. Mit in mitsko mišljenje sta konstitutivni del človekove duševnosti in brez mita ne bi bilo človeka (živali nimajo mitov). Do trčenja pa pride, ko skušamo logiko mita prestaviti na mesto logike življenja.

V drugih državah — prednjačijo kajpada ZDA — je zato nadzor nad oddajami, ki so na sporedu v najbolj gledanih urah dneva, zelo oster. V Italiji se potrošniki in zakonodajci šele prebujajo. Strokovnjaki za propagando so hitrejši: že se pojavljajo prvi spoti, ki se okoriščajo z rastočo nastrojenostjo proti televiziji — če tvoj otrok preveč boljši v televizijo, pomeni, da se premalo ukvarjaš z njim ali pa mu že dolgo nisi kupil nobene igrače iz naše ponudbe.

V Italiji obstaja Sindikat družin, ki zajema kakih 50.000 družin. Ta zahteva, naj TV postaje s posebnim trajnim znamenjem v kotu ekrana označijo oddaje, ki so le za odrasle, naj spored za najmlajše čim manj

prekinjajo z reklamami in naj zmanjšajo nasilje v njih.

Reklame. Že Huxley je spregovoril o njih, rekoč, da reklama ne prenese popolnosti, da je vselej kvazi-umetnost, umetnost z napako, umetnost brez genialnosti. Povzetek, skržena različica umetnosti, zgoščen ekstrakt, ki je obenem premočan (kot vsak ekstrakt) in obenem brez moči (ker je brez smisla v sebi, njegov smisel je zunaj njega, v proizvodu, ki ga propagira). Na TV zaslonu smo pričr najostrejšemu boju te »umetnosti« s »pravo« umetnostjo: s filmom, gledališčem, glasbo... Reklamna sporočila se vrivajo med oddaje, jih fragmentirajo, razbijajo na nepovezane kosce, jih v nekem smislu posiljujejo (prav tako kot gledalce same). Kdo bo zmagal? Težko je reči, kajti tudi pri »resničnih« posilstvih nam sodna praksa kaže, da so težko dokazljiva in jo posiljevalec pogosto odnese brez vsakršne kazni.

Eden najmočnejših argumentov proti televiziji je problem nasilja na TV: najraje navajajo podatke, da je povprečen ameriški mladostnik do polnoletnosti priča 18.000 umorom. Vendar televizija ni samo zlo. Raziskave v Bologni so pokazale, da zmeren sledenje TV oddajam celo spodbuja risarska nagnjenja pri otrocih. A ko zasvojenost prekorači poltretjo uro na dan, začnejo ta nagnjenja zamirati. Na račun TV trpi zlasti branje knjig, pri najmlajših pa socializacija. Zaslon je **baby-sitter** našega stoletja. A **baby-sitter** s pomanjkljivostjo — moč ga je izklopiti. Zavedati se moramo predvsem ene stvari: ko nas otrok potrebuje, ne moremo kar usmeriti daljinskega upravljalca vanj in zamenjati kanala. Tudi na video ga ne moremo posneti, da bi mu prisluhnili kasneje, ko bomo imeli kaj časa. Lahko se zgodi, da takrat on ne bo imel več posluha za nas.

Post scriptum

Prav toliko (ali prav toliko malo) notranje logike bi imelo nasprotno razmišljanje. Lahko bi namreč trdili, da je ravno gledanje televizije najbolj vzgojno, da je tisto, ki naše otroke brez pretresov vpeljuje v novo dobo. Postmoderna doba je (bo) namreč doba zatona velikih zgodb, kot pravi Lyotard. Kaj pa je boljši uvod v fragmentacijo življenja kot ravno fragmentirani televizijski sporedi, ki so v nekem smislu avangarda ali pa vsaj potrdilo prihajajočih stilov bivanja?

ALEKSA ŠUŠULIČ

Nedokončana Brechtova drama o posilstvu

Bertolt Brecht

Med zapiski velikega nemškega dramatika Bertolta Brechta so pred kratkim našli tudi prvo dejanje nedokončane drame, ki naj bi po zapisnikih sodeč nosila naslov »Sanje običajnega moža«. Italijanski založnik Lucarini jo bo oktobra objavil pod naslovom »Resnično življenje Jakob Geherda« s spremno študijo Paola Chiarinija. Poleg različic prvega dejanja bodo natisnili tudi fragmente ostalih dejanj. Prizorišče je nek hotelček ob reki, kjer je skupina mladih gostov pred tednom dni posilila dekle. Dogajanje se prične s prihodom deklelinega zaročenca, ki hoče izvedeti resnico. A vsi molčijo. Le služabnik Jakob Geherda izrazi svoje doživljanje z nekakšnim sanjskim opisom. Kaže, da naj bi Geherda kasneje postal lastnik hotela, na koncu pa zavoljo prevelikega poguma in širokosrčnosti zdrknil nazaj v revščino. Po istem besedilu bo režiserka Rita Tamburi v prihodnji sezoni postavila fragment na oder.

Donosne dražbe

Proračun znamenite dražbene hiše Christie's je dosegel v sezoni 1987/88 rekord 639 milijonov funtov (čez 1500 milijard lir), kar je za 10 odstotkov več kot sezono prej. Christie's je dosegla v minuli sezoni še en rekord: za več kot 6 milijonov dolarjev je prodala neko tihožitje Jana de Heema (16. stoletje), kar je najdražja starejša slika, ki je bila doslej prodana v ZDA. Družba si je največje dobičke priskrbel z dražbami moderne in impresionistične umetnosti v Londonu in New Yorku, sicer pa je med zbirkami najpomembnejša knjižnica Estelle Doheny, ki je doslej prislužila že 28,4 milijona dolarjev.

V knjigi Ferruccio Fölkla nastopajo tudi razni Pahorji in Grizančiči

Židovski vici in humor v italijanski preobleki

STORIELE EBRAICHE (Židovske zgodbe), uredil in uvodno razmišljanje napisal Ferruccio Fölk, založba Rizzoli, zbirka Biblioteca universale, Milan 1988, lir 9.000.

Bog je bil izročil Mojzesu na Sinaju pravzaprav dvajset zapovedi; pri sestopu pa se je Mojzesu spotaknilo in se je nekaj kamnitih plošč z vklesanimi zakoni razbilo. In tako nam je danes dano vedeti le za tistih deset božjih, ki pa niso najvažnejše...

Gre za tipično židovsko zgodbo ali vic. Od nekdaj takšne in podobne vice zapisujejo in objavljajo, saj je to posebnost, še živo ljudsko blago, ki je vredno, da ne gre v pozabo. V nemškem prostoru je že nekaj zbir židovskih vicev, italijanski knjižni trg pa je pogrešal takšno antologijo, dokler se ni lotil te teme Ferruccio Fölk, ki je predstavil zbirko Rizzoli 327 zgodbic. Tako je sedaj pred nami knjiga **Storiele ebraiche (Židovske zgodbe)**, ki je izšla v zbirki **Biblioteca universale**. Te drobne zgodbe so živ organizem, saj je značilno zanje, da se prilagajajo času in okolnostim; a ker je židovski svet svojstven, je treba imeti nekaj predznanja, da bi jih lahko doumeli. Zato je avtor izbora napisal dobro spremno besedo ter dodal knjigi še slovarček manj znanih jidiš oz. židovskih besed in pojmov.

Pri izbiri vicev in prestavi v italijansko se je sestavljavec znašel pred marsikatero težavo, a glavna je bila v tem, da je večina »originalov« nemškega oz. jidiš izvora. Kako torej podati italijanskim bralcem »duha« nekega sveta, ki je skoraj izginil? Fölk si je dovolil nekaj licenc in prestavil marsikatero situacijo celo v Trst in Gorico v upanju, da bo potem vsa zadeva bolj dojemljiva. Menil je, da ne bodo imeli italijanski bralci iz krajev, ki so pripadali Avstro-Ogrski, posebnih težav razumeti določenih situacij in vzgibov, ki silijo v nasmešek (nikakor ne v smeh!) oziroma razmišljanje; drugače pa naj bi bilo za tiste, ki jim je ta

srednjeevropska in vzhodnoevropska kulturna »dimenzija« tuja. Kljub avtorjevi bojazni pa se je izkazalo, da je bila v velikih mestih odmevnost knjige precejšnja; zgodbe so zbudile pozornost tudi pri kabaretnih umetnikih, ki bi sedaj želeli ta humor postaviti na odrske deske. To je morda le še en dokaz, da je knjiga pravzaprav namenjena bolj izbranemu občinstvu, pa čeprav so zgodbe kar se da »ljudske«.

Avtor si sicer ni nadejal širšega odmeva; od vsega začetka si je dopovedoval, da bo tej operaciji prestave židovskih vicev v italijansko usojen polovičen uspeh. Upal je le, da bo izbor dovolj nazoren, saj je želel nuditi vpogled v manj znani svet židovske vsakdanjosti oziroma duhovnosti skozi očala humorja. V tem je tudi uspel.

Bralci, ki poznajo jezikovno-etnične klobčice naših krajev, bodo opazili, da je tudi nekaj zgodbic, kjer nastopajo ljudje, ki se pišejo Pahor ali Grizančič. Slovenci so v teh zgodbah (podobno kot Nemci, Italijani, Rusi ali Poljaki...) tisti »drug« svet, po katerem naj bi Židje hlepeli, da bi se osvobodili svoje vloge večnih »outsiderjev«. Koliko pa lahko sploh posnema druge in se z njimi istovetiš in do kakšne mere se lahko sploh asimiliraš, da ne postane vsa zadeva groteskna? To pa je le ena izmed toliko tem, en vir židovske samoironije, ki se z njo srečamo v tej knjigi.

FILIP FISCHER

■ Raymond Carver, po Hemingwaju eden največjih sodobnih ameriških pripovednikov, je pred dnevi umrl za neozdravljivo boleznijo. Carver, ki bi letos dopolnil 50. leto starosti, se je šele pred dobrih desetimi leti aktivneje lotil pisateljevanja. V svojih delih je opisal predvsem revno plat Amerike. Med njegovimi knjigami naj omenimo Bi bil prosim tiho, O čem govorimo, ko govorimo o ljubezni, Katedrala in zbirko pesmi Ultramarine.

Igor Škamperle

Kaj pomenijo besede?

Kdor bo vzel v roke italijanski prevod Cankarjeve povesti »Hiša Marije Pomočnice«, sicer odlično opravljen izpod peresa Marije Pirjevec (Ed. Studio Tesi, Pordenone 1983), bo vendarle opazil, da je v Cankarjevem besedilu nekaj, česar ni mogoče prevesti. Cankarjeva umetniška proza je na nek način prelomnica v zgodovini slovenske literature, a to ne samo zaradi njene nesporne umetniške kvalitete, marveč tudi zaradi novega načina branja, ki ga zahteva od bralca. Tako kot pri Danteju, Goetheju ali Dostojevskemu, je tudi v Cankarjevih delih izražena univerzalnost človeka, hkrati pa se moramo, če hočemo delo pravilno doživeti, posebej pripraviti na poseben svet pisatelja in se vanjga živeti. Toda kdaj bralec ve, da je pravilno prebral umetnino? Tedaj, ko jo je razumel, ko je uspel doživeti pisateljevo sporočilo in njegov imaginarni svet. Toda to je možno storiti šele tedaj, ko zna bralec literarni tekst pravilno prebrati.

Kaj pa pomeni — pravilno prebrati umetnino? Morda smo se zapletli v circulus vitiosus, a recimo zaenkrat, da smo se skoraj vsi naučili branja Cankarjevih del v šoli. Morda ne bomo pretiravali, če rečemo, da je Cankar naš najbolj znan in spoštovan pisatelj, da pa ga izven šolskih beril le redko kdo bere. Kar priznamo si, da je Cankarja težko brati. Eden izmed notranjih, psihičnih virov je najbrž ta, da Cankarjeva dela še predobro razumemo, da se z njimi identificiramo in nas, kot temu pravimo, »notranje« zagrabijo. Zdi se nam, da čutimo pisateljevo trpljenje, razumemo prav tisto, kar nam je želel sporočiti in kar je ob žalitvi matere, ljubezni do Domovine in do Boga čutil sam Cankar. Njegova dela delujejo »hipnotično« in Cankarja skorajda ni mogoče brati sproščeno ali pa z določeno distanco, kar tako, za sprositev. Brž ko to poskušamo, postane Cankar neberljiv.

Kaj je torej v Cankarjevih besedilih tako posebnega, da ga je mogoče brati samo z resnobno in čustvovanjem, ali pa sploh ne? Kaj je skriti čar njegovih besedil? Nedvomno ritmični slog, čustveno bogata metaforika in simbolna melanholija, toda biti mora še nekaj, nekaj, kar je najbrž v celoti razumljivo samo Slovencu. Bržčas se boste strinjali, da Neslovenec le težko v celoti razume Cankarja. Prav zaradi tega pa ravno Cankar iz Slovenca naredi pravega Slovenca. To zveni nekoliko ostro in žal se tu ne moremo spustiti v tekstualno analizo pomenjanja besedil našega pisatelja. Osebnost menim, da ne gre toliko za izjemno veličino samega Cankarja, kot za to, da vsi mi, v kolikor smo Slovenci, vselej že govorimo v cankarjanskem jeziku, živimo v cankarjanskem polju razumevanja. Za dokaz se bomo omejili na eno samo besedilo, ki pa je, nota bene, v romanske jezike neprevedljivo,

va, nam Slovincem pa je, tu apeliram na bralčevo spontanost razumevanja, še kako pomembna. Ta besedica je - hrepenenje. Hrepenenje zavzema osrednje mesto v Cankarjevi prozi in zdi se nam, da prav do bro vemo, kaj je pisatelj hotel s tem povedati. Nekako samoumevno zelo dobro vemo, kaj hrepenenje pomeni, čeprav bi to najbrž zelo težko razložili. Trda, neredna slovenščina nam na tem mestu postreže z besedo, ki lahko presega vsakršen pomen, hrepenenju enostavno ni mogoče priti do konca. Toda vse postane »hrepenenje« šele po Cankarju, pri Prešernu ga je še zelo malo.

Prevajalka »Hiša Marije Pomočnice« v italijanščino Marija Pirjevec se je v prvem spoprijemu s hrepenenjem še trudila, da bi ohranila izvirni pomen. Ko mala Malči stopi v sanatorij, se zagleda v podobo svetega Štefana in Cankar napiše: »... oči njegove so bile, kakor da so bile ugledale tisto lepoto, ki so hrepenele po nji vse solzne.« Ogledjmo si prevod:

»... pareva che i suoi occhi intravedessero già quello splendore, a cui agognavano tra le lacrime.«

Agognare je res nekakšno hrepenenje, vendar je tak prevod olajšan zaradi glagolske oblike. Pri samostalniški obliki pa tak prevod ni več ustrezen in se namesto hrepenenja prevajalka odloči za prevezan pr edino možno varianto, hrepenenje nadomesti z - desiderio. Desiderare pomeni želesti, toda želja, kot vemo, je nekaj precej drugačnega od hrepenenja. Pri Cankarju se skozi celo povest vrstijo zelo učinkoviti stavki, katerih osnovni motto je hrepenenje. Npr.:

»... in je zahrepenela s srcem, polnim nepozabne bridkosti.«

Prevod tu ne more ujeti prave učinkovitosti:

»... il cuore era gonfio di desiderio.«

Tu ni pomoči, cankarjanskega hrepenenja, ki je začrtalo Slovincem tako čustveno kot pomensko obzorje, se v tuje jezike pač ne da prevesti. Pozorni moramo biti tudi na to, da se hrepenenja tako rekoč ne da definirati, zanj je morda značilna celo a-semantičnost, prav zaradi tega pa lahko v cankarjanskem obzorju pomeni vse. Hrepenenje je lahko sreča, a tudi nesreča, je ljubezen, a tudi krivda, tesnoba, zavezanost nostalgčni domovini in propadli očetnjava. Hrepenenje se širi, zvršča, kljuje, mori, hrepenenje hrepeni in je neskončno. Skratka, kaj hrepenenje pomeni, ve edino le Slovenec. In prav zato, ker vsak Slovenec ve, še predobro ve, kaj pomeni hrepenenje, nam drug drugemu tega ni potrebno razlagati. Hrepenenje je točka, kjer Slovenec sreča Slovenca ne da bi mu bilo treba kaj reči; je točka samorazumevanja. Tujec tega ne razume, zato pa je slovenčev pogled na svet v marsičem »cankarjanski«.

Nogomet: prvo in drugoligaši na pripravah

V Pescari predstavili Edmarja

Včeraj so se nadaljevale priprave italijanskih prvo in drugoligaških ekip. Spet so odigrali vrsto prijateljskih tekem, vendar pa se tokrat ekipe na pripravah niso izkazale. Prvoligaš Lecce je npr. le izenačil z amaterji Castel di Sangra z 2:2, potem ko je v prvem polčasu že izgubljal z 2:0.

Maradona pa medtem nadaljuje s svojimi izjavami, ki niso več polemične, temveč le... stvarne. Dejal je, da sta glavna favorita za končno zmago v prvenstvu Milan in Inter, zelo pa je pohvalil svojega novega klubskega tovariša Alemaa. Na zadnji prijateljski tekmi Napolija se je lažje poškodoval Crippa. Urugvajski napadalec Diego Aguirre bo tretji tujec Fiorentine. Baje bo že te dni podpisal pogodbo.

V Pescaro pa je medtem prispel novi srednji napadalec, 28-letni brazilski reprezentant Edmar. Slednji je v svoji karieri dosegel kakih petsto golov, na zadnji turneji Brazilije pa je bil najboljši reprezentant.

Na sliki (AP): Edmarja (v sredini) je na letališču sprejelo tri tisoč navijačev.

Tenis: nove-stare lestvice mednarodne zveze

Lendl še vedno trdno na prestolu

Pred dnevi je v teniški javnost »treščila« vest, da Lendl ni več štev. ena svetovnega tenisa. Novica je bila res neverjetna, vendar so jo povzeli čisto vsi najvažnejši svetovni časopisi. Demanti je prišel le nekaj ur kasneje, a tedaj ni bilo več mogoče »skrata« popraviti. Dejstvo pa je, da Lendl počasi popušča, kar je bilo jasno videti na nekem nedavnem turnirju, kjer je gladko z 2:0 izgubil s štev. 150 na svetovni lestvici.

Lendl je nato svoj poraz opravičil z dokaj čudno trditvijo, da je Borg odnehal s tenisom pri 26 letih in da je McEnroe še kar hitro »padel« s prestola, sam pa da »kraljuje« že nekaj let. Edberg se mu je po zmagi v Wimbledonu približal le na nekaj točk in tako dokazal, da je s svojimi 23 leti na najboljši poti do teniškega prestola.

Tretjevrščeni Wilander je že celo vrsto let na samem svetovnem vrhu, toda nikdar ne poseže po njem. Govor

Svetovna štev. 2 Stefan Edberg, ki je pred kratkim osvojil turnir v Wimbledonu

ri se, da ni dovolj ambiciozen. Na četrto mesto nove lestvice se je prebil presenetljivi Američan Agassi, ki se je

izkazal z izredno agresivno igro, pa tudi s svojim zunanjim »lookom«, ki je očaral predvsem nežni spol.

Sledi mu Zahodni Nemec Boris Becker, ki je sedaj pri svojih rezultatih še preveč nestalen, da bi se znašel višje. Connors je s svojimi 35 leti še vedno eden najboljših na svetu, »preživel« pa je že McEnroeja, Borga in še marsikoga drugega. Njegova »trdoživost« je pravzaprav skrivnost, saj je znano, da v zadnjih kolih turnirjev ne zdrži petih setov.

Mečir in Noah že nekaj let nista več presenečenji, bila pa sta že višje na lestvici. Cash in Mayotte sta se izkazala predvsem v zadnjem obdobju z občasnimi podvigi.

Lestvica: 1. Lendl (ČSSR); 2. Edberg (Šve.); 3. Wilander (Šve.); 4. Agassi (ZDA); 5. Becker (ZRN); 6. Connors (ZDA); 7. Mečir (ČSSR); 8. Noah (Fr.); 9. Cash (Avstralija); 10. Mayotte (ZDA).

S prof. Nikolićem na delu pri Stefanelu

Košarka kot znanost

Redki so tisti ljudje, ki so obče priznani v svoji lastni domovini, na mednarodnem prizorišču ali pa celo v svetovnem merilu. To je kategorija, v katero sodijo posamezniki, ki so na lastnem področju, pa naj bo to znanost, umetnost ali pa šport, dosegli tako stopnjo vedenja in izpopolnenosti, da postanejo izhodišče in vzor za domala vse tiste, ki delujejo na istem polju in ki so zaradi specifičnega znanja, ki ga posredujejo, izhodišče za številne generacije delavcev v določenem resorju.

Take posameznike nazivamo z »velikani« in naj nekomu zveni še tako banalno ali pretirano, ki so izkazovanje spoštovanja, občudovanja in priznanja nekomu, ki se je v specifičnem sektorju uveljavil visoko nad poprečjem.

Taka osebnost je prav gotovo prof. Aleksander Nikolić, ki je do slave povedel italijanske in jugoslovanske prvoligaše ter jugoslovansko reprezentanco in ki ima neprimerno mnogo več občudovalcev kot kritikov.

Nikolić je neposredno po sklepu lanskega drugoligaškega prvenstva, sprejel vabilo Bogdana Tanjevića in celotnega Stefanelovega vodstva, da nastopi v vlogi strokovnega sodelavca in tako se prav v teh dneh ukvarja s košarkarji Stefanela, ki v duhu največjega dinamizma in obnovljenih energij prenašajo dolgotrajne in naporne treninge med stenami tržaške športne hale.

Vemo, da z vprašanjem verjetno malce prehitavamo, vendar bi od vas radi izvedeli, kakšne so, po vašem mnenju, največje kvalitete in pomanjklivosti letošnjega Stefanela.

To je šele četrty dan treningov po daljšem premoru, zato so igralci trenutno v psihofizični krizi. Pričakujemo, da bo staza mimo že jutri ali pojutrišnjem, ko bodo »prebavili« prve zahtevne napore in pridobili na kondiciji in splošni gibljivosti. Res je še pre zgodaj za kakršnokoli diagnozo, kajti hibe in vrline bomo obravnavali, ko bomo za sabo že imeli tehnejši del procesa. Osebnost mislim, da bo protinapad najnevarnejše orožje te postave, kajti domala vsi igralci so po konstituciji in značilnostih taki, da bi morali v tem elementu prednjačiti in prekašati vsa druga moštva. Delamo na tem, da bo igra čim bolj dovršena, brezhibna v napadu in v obrambi. V začetku bo mogoče še kaj negotovosti, nedorečenosti, toda pričakujem, da bo ob pravem času vse steklo kot je treba, saj delamo na tem. Srčno si želim, zaradi fantov, trenerja in klubske uprave, da bi ta ekipa dosegla vse cilje, ki si jih zastavlja.

Kaj pa pravzaprav zahteva vaše delo? Kako bi definirali vlogo tehničnega svetovalca?

»Nisem nikakršen tehnični svetovalac in ne bi nikoli sprejel te vloge, ker bi bilo proti mojim načelom. Kaj pa naj bi jaz »svetoval« Tanjeviću? Mar se ni že dovolj dokazal v Sarajevu, z reprezentanco in v Caserti? Ne, jaz sem le strokovni sodelavec in posegam samo s svojim delom na igrišču, podrobneje povedano, skušam posredovati svoje izkušnje in znanje tem obetajočim košarkarjem in pri tem dajem največ poudarka igri v obrambi in osnovnim gibanjem. Tehničnega svetovalca si zamišljam kot nadrejen osebo, ki nadzira trenerja in dejansko

odloča o taktiki in o vsem. Kateri trener pa je pripravljen prenašati vse to?»

Vemo, da sodelujete tudi z jugoslovanskimi prvaki splitske Jugoplastike. Kakšne so najbolj markantne razlike in specifične zahteve dela v dveh tako različnih sredinah?

»Naj takoj navedem, da bo letošnja sezona Jugoplastike sila težavna, zaradi številnih obvez (liga, pokal evropskih prvakov, jugoslovanski pokal) in zaradi odhoda Poljaka ter dejstva, da sta dva darovita in mlada igralca kot Radja in Kučko praktično brez odmora zaradi nastopov z reprezentanco. Težko bo optimalno obnoviti in osvežiti vse sile, ne glede na to, da so v Splitu pridobili kvalitetnega igralca kot je Pavičević. Trdim, da je delo v obeh okoljih podobno, čeprav je treba v Trstu skrbeti tudi za psihiko in karakterno izgradnjo posameznikov, ki so morda nekoliko poklapani po rezultatih zadnjih let. S tem v zvezi pravim, da so letošnje okrepitve največje jamstvo, da se to doseže in da se od teh igralcev mnogo pričakuje. Z njimi in z zavestjo, da delajo ustrezno in pravilno, pa bo prav gotovo kmalu na novo zrastle tudi samozavest in motivacija vseh drugih.«

Po vašem mnenju je pedagoški pristop na članskem nivoju in v vrhunski košarki potreben, oz. je sploh mogoč?

»Seveda. Osebnost trdim, da je treba na vseh ravneh vztrajati na določenih stvareh in postaviti jasne smotre in zahteve. Jaz zahtevam od igralcev maksimalno angažiranost, še pred tem pa hočem poznati njihovo zdravstveno stanje in splošne življenjske in bivalne razmere. Poleg tega je ravno tako pomembna plat trenerskega posla prav pogovarjanje z igralci, poslušanje in razumevanje njihovih težav, seveda če to niso le izgovori. Treniranje je komuniciranje, oddajanje in sprejemanje informacij po povratni zvezi. Ni dovolj obvladati zgolj tehnične in taktične tajnosti, potrebno je »vlivati« tudi drugačne vsebine in dražljaje v različne osebnosti znotraj enega kolektiva, zato je treba vsemu temu posvečati ogromno časa, drugače ne sežeš stvari do dna.«

Kakšna je vaša ocena o sedanjem trenutku v jugoslovanski košarki?

»Menim, da razpolagam z odlično generacijo in da so tudi tiste, ki prihajajo za njo, mladinska in kadetska, že več kot obetajoči. V zvezi s tem bi povedal, da sem proti eksploatairanju mladih igralcev za potrebe članskih ekip in najrazličnejših vrst selekcij, saj so na tak način prav igralci prikrasjeni za dodatno bogatenje in učenje košarkarskih vsebin. To, kar se povsod in običajno dogaja, je sistematično vodenje k nasičenosti, pa naj si tisti, ki to vodi, izmišlja kar najbolj prepričljive razloge. Že dvajset let trdim, da je treba tudi pri košarkarju spoštovati določene zakonitosti, ki veljajo celo v naravi.«

Svoje življenje ste v celoti posvetili košarki in »proizvajanju« igralcev. Vas to ni nikoli nasičilo ali zldoglasilo?

»Kje pa. To je edino, kar me ohranja »pri zdravlju«. Čim stopim na igrišče pozabim na vse tegobe in zdravstvene ali drugačne nevednosti. Košarka me popolnoma »vpija« in ko delam z igralci, se sploh ne zavedam minevanja časa. Ne, nikoli nisem bil tega naveličan in vem, da tudi nikoli ne bom.« (Igor Canciani)

Na rallyju po Argentini

Nadaljuje se dvoboj Recalde - Biasion

CORDOBA — Na avtomobilskem rallyju po Argentini, osmi preizkušnji veljavni za svetovno prvenstvo, se nadaljuje dvoboj med domačinom Recaldejem in Biasionom, oba na vozilih lancia, katerih premoč je na tej dirki več kot očitna. Nasploh pa je dirka zelo selektivna: od skupno 98 tekmovalcev, ki jih je startalo v sredo, se jih je včeraj predstavilo samo 52. Med uglednejšimi žrtvami je bil Fischer, ki je povsem uničil svoj audi 200. Dosti je tvegati tudi Avstrijec Stohl, prav tako na audiju, ki se je kar trikrat prevrnil, končal pa je na kolesih in tako lahko nadaljeval vožnjo, čeprav s precejšnjo zamudo.

Razen velikih presenečenj bo torej končna zmaga domena Recaldeja in Biasiona.

Vrstni red po 9 posebnih vožnjah: 1. Recalde - Del Buono (lancia delta) 2:06'48"; 2. Biasion - Siviero (lancia delta) po 4"; 3. Wittman - Pattermann (lancia delta) po 6'00"; 4. Soto - Christie (renault 18) po 13'31"; 5. Trelles - Di Bello (VW golf GTI) po 17'12".

Košarka: pri goriškem prvoligašu

Aleksinas hoče preveč

Dva tedna pred pričetkom predprvenstvenih priprav si niso pri goriškem prvoligašu še na jasnem glede izbire drugega tujega košarkarja, ki bo branil društvene barve v naslednji sezoni. Po nakupu Cedrica Hordgesa, ki igra že šest let v italijanskem prvenstvu, je vodstvo kluba mislilo potrditi Chucka Aleksinas, ki je zelo solidno igral v lanskem prvenstvu. Stvari pa so se nekoliko zataknille, saj je težki ameriški center zahteval mnogo več denarja, kot mu ga je bilo društvo pripravljeno odšteti. Zanj se zanimajo tudi druga italijanska moštva, ki so baje pripravljena ugoditi njegovim finančnim željam.

Goriški odborniki pa še vedno nihajo, saj upajo, da bi lahko prišli z Aleksinasom do skupnega dogovora. Vsekakor pa niso pripravljeni pristati na njegove zahteve, tako da na tržišču že iščejo druge možne variante. V zadnjih dneh se je govorilo o prihodu Lorenza Charlesa, ki je v lanski sezoni

nastopal pri Irgeju iz Desia. Kljub temu da je temnopolti košarkar sicer zelo dober igralec, smo prepričani, da ne bo naslednje leto branil barve goriškega prvoligaša. Ekipa potrebuje namreč visokega centra, ki bi se dobro boril pod koši, Charles pa je »prenizek« in ne odgovarja identikitu košarkarja, ki ga potrebujejo v Gorici.

Sam trener Bosini, ki smo ga telefonsko »ujeli« predno je odpotoval na počitnice, želi, da bi se društvo le spoznamelo z Aleksinasom. Dvojica Aleksinas - Hordges bi po njegovem mnenju zagotovila veliko število košev in bi se tudi uspešno borila pod košema, kjer je bilo v zadnjih letih goriško moštvo še najbolj pomanjkljivo.

Kar se pa tiče sponzorja, so v polnem teku dogovori z znanim italijanskim podjetjem, katerega ime ostaja še vedno neznano. Krožijo pa glasovi, da bi goriško košarkarsko ekipo ponovno podprl San Benedetto (mal)

Lokostrelstvo: v soboto in nedeljo v Gorici

Mednarodni turnir Alpe-Adria

V soboto in nedeljo bo na nogometnem igrišču na Stražicah v Gorici mednarodni turnir Alpe-Adria v lokostrelstvu. Manifestacije se bodo udeležili izbrani lokostrelci iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške, možna pa je tudi prisotnost posameznikov v zastopstvu matičnih društev. Še posebno številna bi morala biti udeležba italijanskih lokostrelcev iz bližnjih dežel, saj predstavlja goriško tekmovalstvo zadnjo možnost, da si z dobrim dosežkom zagotovijo nastop na državnem prvenstvu, ki bo 17. in 18. septembra v Rimu.

Letos je prvič prišlo do večje skupne manifestacije med tremi sosednimi deželami. Pobudniki so se odločili, da bodo v okviru tekmovalnega Alpe-Adria priredili tri turnirje. Prvi je že bil julija v Lipici, kjer so premočno slavili zmago lokostrelci iz naše dežele. Po dvodnevem tekmovalju v Gorici pa se bodo predstavniki treh dežel ponovno srečali še v Avstriji.

Sodelovanje med Olympio in Sočo

Novi odbor Olympie je takoj prešel na izvajanje smernic, ki si jih je zadal ob izvolitvi. S predstavniki Soče so se domenili za sodelovanje, tako da bi vsako društvo prevzelo v oskrbo nekaj prvenstev s pristopom manjkajočih sil s strani drugega društva. Na sestanku s predstavniki Katoliškega tiskovnega društva, ki je lastnik telovadnice, pa so se domenili, da bo telovadnica v izključni oskrbi SZ Olympie, ki bo za to plačevala majhno mesečno najemnino.

konjske dirke - konjske dirke

Na dirki v Rimu je favorit Claymore (sk. 2), ki lahko izkoristi tudi ugodni startni položaj. V skupini X bi opozorili na Evo la Grande, a boljšimi bi moral biti tudi Formula Piena (sk. 1).

Na dirki v Ceseni bi najprej opozorili na Edena Bi (sk. X), ki v zadnjem času kaže napredek. V sk. 1 je med najsolidnejšimi Embassi LP, vendar se bo moral precej potruditi, saj na startu ni v najboljšem položaju. Presenečenje lahko pripravi Ebano AS iz sk. 2.

V Tarantu bi poskusili bazo s sk. 1, v kateri je najboljši Bisante d'Oro. Med prve bi se moral prebiti tudi Doge del Cigno (sk. X), kar velja tudi za Foscarija DP (sk. 2).

V Firencih je glavni favorit Dibattito (sk. 1). V sk. X ima dokaj dobre možnosti Folgore RL, pozabiti pa ne smemo na starega, a še vedno solidnega Apacheja KS (sk. 2).

Če se bo na dirki v Trevisu Bettanolo (sk. 1) takoj v začetku prebil v ospredje, ga bo res težko prehiteti. V sk. X bo tekmoval hitri Faliero, za mesto med prvimi pa bi se moral potegovati tudi Fruidoss (sk. 2).

V Follonici je nedvomno glavni favorit Fountain (sk. 1). Nič manj zanesljiv ni niti Eva VI (sk. X), a za omenjama ne zaostaja Friz del Ronco (sk. 2).

DIRKA TRIS

Na dirki tris v S. Paulu so favoriti naslednji: Duncan BI (št. 3), Escondido (št. 19) ter Degre BI (št. 1). Za sistemiste: Elegy (št. 14), Duck Fc (št. 16) in Figiara (št. 1).

totip

1. — prvi	2 1
drugi	X
2. — prvi	X
drugi	1 2
3. — prvi	1
drugi	X 2
4. — prvi	1
drugi	X 2
5. — prvi	1
drugi	X 2
6. — prvi	1 2
drugi	X 2

kratke vesti

Kolesarstvo: Anderson prevzel vodstvo

VEJLE (Danska) — Na 3. etapi kolesarske dirke po Dansk (Esbjerg - Vejle, 169 km) je zmagal Avstralec Phil Anderson, ki je prišel na cilj s 25 sekundami prednosti pred domačinom Lilholtom. Anderson je tudi prevzel vodstvo na skupni lestvici, ki je naslednja:

1. Anderson (Avstral.) 13:58'03"; 2. Soerensen (Dan.) po 26"; 3. Lilholt (Dan.) po 31"; 4. Frison (Bel.) po 36"; 5. Talen (Niz.) po 42".

Rokomet: objavili koledar A-1 lige

RIM — Včeraj so objavili koledar rokometnih kol italijanske A-1 in A-2 lige. Prvenstvo se začne 1. oktobra, glavni favoriti pa so Ortigia, Gasser Speck, Cividin in Gaeta.

Motociklizem: Orioli h Cagivi

VARESE — Zmagovalec zadnjega rallyja Pariz - Dakar Edi Orioli je podpisal za Cagivo ter tako zapustil Honda Italio. Orioli se bo udeležil tudi naslednjega rallyja po Sahari, ki se bo začel 25. decembra.

Naša odbojkarstva društva po končani tekmovalni sezoni ŠD Sokol: največja zadoščenja in upanja s člansko ekipo

Pri nabrežinskem Sokolu ima odbojka, oz. ženska odbojka dolgoletno tradicijo. Še pred kratkim, v bistvu do ustanovitve združene ekipe Mebla, so dekleta iz devinsko-nabrežinske občine bila zadnja »samostojna« slovenska postava s statusom drugoligaša. Odtlej je seveda minilo že nekaj časa, odbojka pa je pri Sokolu še vedno reprezentančna panoga. Nastopil je čas generacijskih zamenjav, zato se sedaj med stenami nabrežinske dvorane kalijo nove sile, ki kljub rosnim mladosti že posegajo po rezultatih.

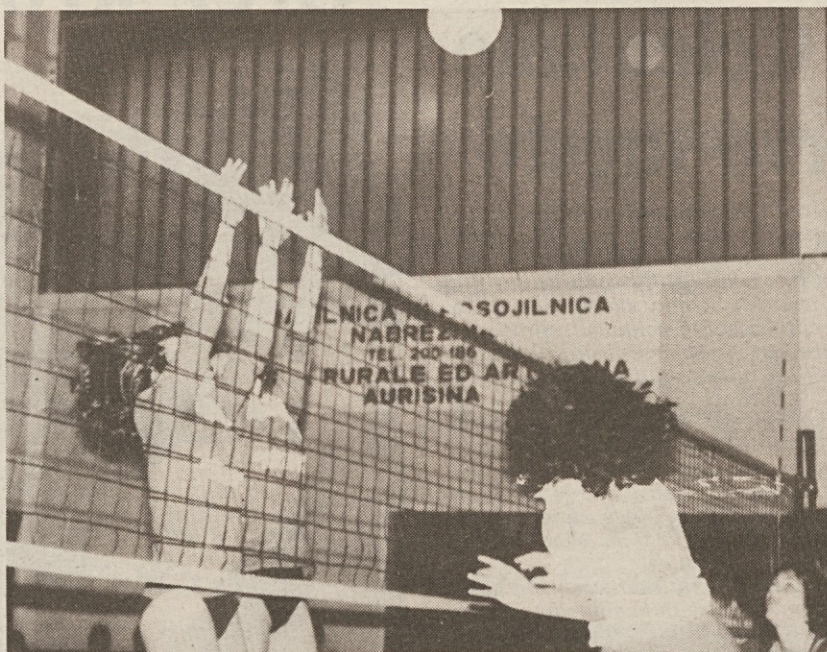
O Sokolovi globalni odbojkarski dejavnosti smo se pogovarjali z mladim društvem predsednikom Pavlom Vidonijem.

Čeprav že potekajo mrzlične priprave na novo sezono, bi morda veljalo na kratko pregledati preteklo stanje.

»Letos smo nastopali v prvenstvih za različne starostne kategorije. Razpolagamo s približno 50 dekleti, ki so več ali manj enakomerno porazdeljene po naslednjih postavah: minivolley, under 16 in D ligo. Letos bomo vpisali še ekipo v prvenstvo under 18 ter v prvenstvo 2. divizije. Če pogledam malce nazaj, na konec lanske sezone, moram povedati, da nam je največ zadoščenja prinesla članska ekipa, ki je vseskozi uspešno nastopala v D-ligaški konkurenci in se celo potegovala za prestop v C-2 ligo. Ob koncu smo z merico grenkega priokusa ugotovili, da bi si po izkazani kakovosti zaslužilo napredovanje vseh pet prvouvrščenih moštev. Glede na to, da smo si priigrali pravico za nastop v železnem pokalu pa smo sezono arhivirali kot uspešno, na C-2 ligo vsekakor startamo letos.«

Koliko trenerjev se ukvarja z vašimi ekipami?

»Zaenkrat razpolagamo s tremi trenerji. To so Damijan Pertot, Igor Gombač in Cirila Kralj. Nasploh je pomanjkanje vaditeljskih kadrov pri nas zelo pereč problem, ki v naši občini zaradi pomanjkanja prejšnjih rodov moških tekmovalcev toliko bolj izstopa.

pa. Dekleta se iz najrazličnejših vzrokov po prestanku z igranjem težko vključujejo med trenerje in tudi pri nas se to nekoliko boleče odraža. Na vsak način nam uspeva, da uspešno krijemo trenutno potrebo, v organizacijskem pogledu pa nam, zlasti pri mlajših kategorijah, pomaga tudi precej staršev, ki kažejo veliko razumevanje za športno dejavnost svojih otrok in društev.

Glede na nizko starost vaše članske ekipe, imajo dekleta še precejšnje rezerve v svojem razvojnem procesu...

»Tako je. Prav zaradi tega smo letos prijavili še ekipo, ki bo nastopala v prvenstvu under 18 in ki jo bodo sestavljale najmlajše članice ter najobetnejše odbojkarice iz skupine under 16. Te igralke so kljub mladosti precej izkušene, saj so skupno pot začele že v prvi diviziji. Menimo, da jim igranje na različnih nivojih z visoko frekven-

co lahko samo koristi, zato pa smo se vpisali tudi v 2. divizijo, iz katere naj bi že letos sledil prehod v prvo.«

Zdi se, da pri vas celotna dejavnost poteka usklajeno in zadovoljivo

»Moramo še nekaj storiti za večji razmah minivolleya, npr. konkretno in dobro zasnovano propagandno akcijo po vseh občinskih osnovnih šolah. Vadbene razmere so zadovoljive, ker k sreči razpolagamo s telovadnico, ki ni pretirano zasedena. Čez kakih dvajset dni bodo stekle priprave. Do začetka pouka bomo vadili vsak dan, nakar bomo do začetka prvenstva prešli na štiri treninge tedensko. Med prvenstvom pa bomo trenirali po trikrat tedensko. Po uvodni fazi priprav nas kot prva »kontrolna postaja« čaka Turnir prijateljstva, ki bo letos v Trstu.«

(Igor Canciani)

Na sliki: akcija s srečanja za deželni pokal med Sokolom Indules in Slogo Koimpex.

obvestila

SPDT

obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za »dolgi pohod« SPDT, ki bo na sporedu od 20. do 27. t.m. v okolici Monvisa. Informacije in vpisovanje pri Ervinu Gombaču (tel. 754742) in na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad, tel. 767304).

ZSSDI

obvešča, da še vedno sprejema prijave za odbojkarski tečaj v Zgoniku, ki bo od 1. do 9. septembra. Prijave tudi pri matičnem društvu.

KNJIGA ALDA RUPLA

»Novo v zamejski telesni kulturi - Popis dejavnosti in društev«, ki so jo založili SKGZ, ZSSDI in Kulturni dom Gorica, se lahko dobi na sedežu ZSSDI v Gorici, Ul. Malta 2 (tel. 33029).

PRIMOTOR KLUB

vabi na sestanek, ki bo drevi ob 20.30 v Lonjerju. Razpravljali bomo o organizaciji tekme na Grobniku, ki bo 21. t. m.

Požrtvovalnosti in vneme jim ne manjka

Večkrat smo že poročali o lepih uspehih naših rolkarjev, za kar pa ne gre zaslug tekmovalcem samim. Na sliki vidimo odbornike, člane in starše, ki spremljajo tekmovalce ŠD Grmada in ŠD Mladina in pri tem žrtvujejo veliko svojega prostega časa, pa ne samo tega

novi v zamejski
telesni
kulturi

ALDO
RUPEL

Pogledi, popis dejavnosti in društev

27.

Za razmere na Goriškem smo ocenili, da mora biti TO ne samo vzpodbudnik in usklajevalac namenov, temveč občasno tudi prireditelj in nosilec akcij (beri kolesarstvo, prireditve za občinstvo, proslave). Da je urad Zdrženja servis za društva, je samo po sebi umevno. Da skušamo iz tega urada v zadnjih mandatnih dobah vedno po razpravi in sklepanju na odborovih sejah izsiliti v posameznih društvih ali okoljih kakšen dodaten napor izven prvenstev in vadbe, je tudi res. Povedati je treba, da smo tudi naleteli na skoraj stoodstotno odmevnost. Morda so manjšo odmevnost našla društva v odboru ali stvarneje povedano v ožji neformalni vodilni skupini za vprašanja, ki so vezana na rešitve izven dometa odbora. Tu je dejansko naša omejenost, naša pomanjkljivost, naša neopredelnost v oblastvene politične, upravne in telesnokulturne sfere. Sicer pa smo ravno za to sezono sklenili, da posvetimo več časa in napora za notranji utrip celotnega sistema in tu naj navedem v protitež prejšnji omeni o nogometu kakovostni premik na področju rekreacijskega nogometa, ki se je letos še bolj razmahnil in gre že za pravo prvenstvo. Glede odnosov TO - društva naj mimogrede in zaradi folklorne omenim značilnost, ki je prisotna tudi v drugih ustanovah, ki pa ni vedno praktična, ne sprejemljiva, mnenje namreč, da če ni predsednika na sre-

čanju, razgovoru, občnem zboru, stiku, Združenja ni bilo zraven.

TO ZSSDI je tudi vsekakor zadolžen, da usklajuje odnose s sorodno organizacijo, ki deluje na novogoriškem območju. Izoblikovan je sistem formalnega in neformalnega dogovarjanja, ki daje svoje sadove, za katere menimo, da so sočnejši iz mandatne dobe v mandatno dobo. V marsičem se kaže organizacijska šibkost z naše strani, vendar lahko trdim, da se vedno manj izneverjamo sprejetim obveznostim. Tudi partnerji bolj in bolj razumevajo naš sistem, naš ritem, naše potrebe in zapletenost odnosov z dejavniki večine v goriškem mestu.

Večkrat so bila v tem izvajanju omenjena gmotna sredstva. Tu je mesto, da pripomnim, da ne gre samo za običajno kronično pomanjkanje. Gre za bolj zapleten klobčič, ki se je izoblikoval in zamotal, ker že dolgo škriplje v sistemu dogovarjanja in sklepanja v okviru ustanov in posameznikov, ki sestavljajo tisti del narodnostne skupnosti, ki se istoveti s SKGZ. Številčna razširitev in zlasti večja kakovost, do katere ni prišlo slučajno, ker je težko ali nemogoče, da se kaj slučajno pripeti (lokostrelstvo je recimo tlelo pod pepelom celih osem let in danes se na začetke pozablja, ker se državni naslov upravičeno blesti), sta prinesli višje gmotne zahteve. Ker pa nismo imeli na Goriškem neskromnih ljudi, se je zgodilo in se dogaja, da so za enako strokovno delo podplačani v primerjavi s honorarji na Tržaškem, zgodilo se je, da nismo znali poiskati ali da smo bili prepočasni pri iskanju virov in izvirih tistih potočkov, ki so v drugih okoljih razrasli v reke in veletoke. Razlago in morda tudi opravičilo za tako naivno vedenje je treba iskati v prepričanju, ki je vladalo in še vlada v naši vesti in zavesti, da je iskanje in dodeljevanje pomoči iz kakršnihkoli virov — družbenih ali psevdodružbenih — stvar skupne

Povratek

Sedem ur so se nosači podajali s kiblo preko reke Braldu. Na koncu smo ostali le alpinisti. Večer počasi pada, v koloni pa pešočimo proti kraju, kjer bomo prespali. Kar tu bo, ob reki, kjer so neki drugi alpinisti ali trekingaši že postavili svoje šotore. Mi jih ne bomo. Prelepe so zvezde na nebu.

Naenkrat se Rado, ki hodi le dva koraka pred menoj, obrne in izreče stavek, ki se globoko zareže v mojo dušo. »Kako lepo bi bilo, ko bi bili že na povratku!«

Spreleti me. Preblisk. Saj res! Vsi sanjamo povratek, vsi sanjamo odhod. To pomeni, da gremo le zato, da se lahko spet vrnemo. In se nato spet odpravimo na pot. In to v nedogled. In se krčevito otepamo vsakdanjosti. To je bistvo. Želimo si povratka. Nestrpno ga čakamo, vendar pa bi radi tisto vmes doživeli. Želimo si povratka, ker vemo, da bomo tisto vmes itak doživeli. Kar samo bo šlo. V najslabšem primeru kar po inerciji. In se bo vmes nekaj zgodilo. In zato se bomo še naprej podajali na pot.

»Res je, Rado,« odgovorim kar sebi, saj je Rado že daleč pred menoj in me ne more slišati.

Ognji

Povečerjali smo, vsi pa smo, v tem ključnem trenutku, ko pada mrak, bolj zase. Ne gre nam za pogovore. Sami smo z zvezdami, ki se prižigajo na nebu, sami s to idilično pokrajino, ki sem jo že doživel neke v sanjah, ker take so sanjske pokrajine, sami z ognji, ki jih nosači počasi prižigajo vse naokoli, sami smo s svojo samoto, ki jo čuvamo kot nekaj ta trenutek najdražjega, najslabšega. Vse nam lahko vzamejo, naše samote pa ne.

Ne vem, koliko časa sem zasanjan zrl v reko pred mano, v ognje in pesmi nosačev, v prijazne lučke na temnem nebu, v tisto, kar se je vrtilo v moji duši. V tisto, kar ne bo vedel nihče, le jaz. Ker tu želim biti sam s svojim najskrivnostnejšim. Svojim najglobljim, s svojim najbolj skritim.

Leno razgrnemo spalno vrečo in se uležem nanjo. Reka žubori pod menoj, nad mano pa so zvezde, in nič ne zahtevam od njih. Le to, da so tam. Vse polno jih je. Naposled opazim, da se je še nekdo zleknil nekaj metrov stran od mene. Je Matjevž.

»Kaj delaš?« ga vprašam.
»Gledam zvezde.«

Domača slaba volja

Naslednjega dne vstanem prvi, vendar pa nočem noreti na začetku skupine. Bogdan me izrecno vpraša, če bi pohitel s Primorci in se tako ognil dolgi vrsti nosačev, pa odklo-nim, saj mi je njihov ritem prehitel. Raje počakam Žareta, Mojmirja in Niča in se z njimi počasi podam na

pot. Današnja etapa do oaze Payu je namreč kratka, zato se mi nikamor ne mudi.

Med hojo pa se naposled zavem, da tudi tu, med odpravo, ohranjam domače navade, prijeme, reakcije in miselne šablone. Kaj pa sem si mislil, da bom v nekaj dneh, pa čeprav v popolnoma drugačnem okolju zabrisal duševno navlako in negativne reakcije, ki sem jih, žal, nabiral celo vrsto let? Zgodi se namreč, da me med hojo, ko v vrsti z nosači disciplinirano čakamo vrsto na nekajmetrski vzpon, zvito pogleda možiček za mano ter se enostavno postavi v vrsto pred menoj. Jasno je, da ga takoj odrinem vstran, obenem pa postanem nadvse nestrpen. Čakanja v vrsti mi je dovolj, zato se lotim kar proste plezarije levo od normalne smeri. Pri tem se mi odkruši velik kamen, ki zadene nekega nosača direktno v glavo, da je krvav. Nosači zaženejo vik in krič, ko pa se spet spustim k njimi, mi jezno pravijo »one porter finish«. Jaz jih samo pogledam ter jim zabrusim v obraz, kar v slovenščini: »Ne ga srat, za vas bi bilo treba kvintal kamenja, pa ne bi z njim

Nosači so si oprtali petindvajsetkilsko opremo in se podali na pot...

pokončal še nobenega nosača!«

Jasno je, da mi je. Nosača žal, vendar pa sem bil takrat besen. Kaj pa vam je bilo treba, da ste me odpravili iz vrste! Le nekaj minut kasneje mi je vse zadeve tako žal, da si zabijam v glavo, da se bom moral enkrat za zmeraj odpovedati svoji nestrpnosti, ki ne pelje nikamor, temveč stvari razmisli, kot je pač treba. In vem, da se bom tega držal. Nato še pohitim, da dosežem »finish porterja«. Tam je, krvavo progo ima na obrazu, vendar pa je to le praska. Razkužim mu ranico, ga potrepam po rami, ter grem svojo pot. To je bila zame lepa lekcija. Le da bom od nje kaj odnesel!

Vseeno pa se me slaba volja še drži in izbruhne pri najbolj neznatnih stvarih. Malo pred Payujem se mi namreč strga vezalka, razlije se mi krema za sonce, mislim, da sem izgubil uro, ko sem se ustavil ob reki in se umil, pa ni res, te neverjetne malenkosti pa mi povzročijo slabo voljo. Na srečo je že konec etape, kjer bom posedel sam s seboj. Preveč potuhnjene živčne napetosti sem te dni nabral, tako da je nastopil čas umiritve.

presoje tistih, ki imajo ali morajo imeti celovit vpogled na položaj, ne pa stihjsko, zaradi pripadnosti določenim centrom odločanja ali še slabše zaradi iskanja osebnega ugleda pri moštvihih v društvih. Marsikdo je na Goriškem menil, da je dolgoročen, politično in vzgojno neoporečen delovni načrt zadostno zagotovilo za priključitev potrebne gmotne osnove, da lahko uresničujemo zastavljene cilje. Nekatera športna okolja na tržaškem so bila močnejša, predvsem pa bučnejša. Naj omenim s tem v zvezi dejstvo, da se je časopisno in siceršnje poročanje o goriški telesni kulturi občutno izboljšalo šele v zadnjih dveh mesecih po nekajmesečni ofenzivi, v katero smo bili prisiljeni in za katero še danes nekateri posamezniki v Trstu menijo, da je bila ihtava in nepotrebna. Naj izpade tudi načenjanje vprašanja o sredstvih ihtavo; gotovo je, da ni nepotrebno. Ker se zavedamo in nočemo, da bi pri Moščenicah obstajala kakšna državna ali miselna meja, predvsem pa ne meja predsodkov, sprašujemo: če ni primerno, da preusmerimo goriške viire in izvire, za katere je že dogovorjeno, da tečejo na Tržaško ali je dojemljivo, da bodo goriške športne »špice« dobivale gmotno pomoč iz sredstev, ki se ustvarjajo na Tržaškem? V sklopu tega klopčiča je še en manjši, zato pa nič manj zapleten, zategnjen in meni nerazumljiv. Kako je mogoče, da oddvajamo namensksa sredstva za pomoč članicam za zadostitev večjih ali manjših potreb na enostaven predlog, da je pač potrebno dvorano, tiskarno ali restavracijo plačati; ko pa pride predsednik osrednjega odbora z izdelanim osnutkom za uresničevanje načrtov, za katere se leta in leta opredeljujemo na občnih zbiorih osrednje organizacije in članic, in s predvidenim ritmom oddvajanja sredstev, dobi v enem primeru nikalen odgovor brez razprave, potem ko je nekaj mesecev čakal in je kazalo, da bo sprejeto, v drugem primeru vse kaže, da bo podobno, teče pa že šesti mesec od prvega pogovora!

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - ziro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

5. avgusta 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov Pieg

Italijani so se izrekli o najpopularnejših osebnostih Predsednik De Mita in Celentano v hudi konkurenci za prvo mesto

RIM — Narod je prav te dni določil kralja lepotcev (glej sliko na levi), statistična služba SEG pa je na podlagi ankete ugotovila, katere so najpopularnejše italijanske osebnosti. Rezultati pričajo, da postajajo Italijani vse bolj zbirčni in nepredvidljivi, kajti najpopularnejši (o priljubljenosti anketa ne govori) med dvajsetimi možnimi kandidati je... ministrski predsednik Ciriaco De Mita. Natanko tako. Skrbno izbran vzorec anketirancev je namreč neizpodbitno izbral De Mito z 98,6% preferenc. Takoj za njim, s pičlo razliko 4 desetink odstotka pa se je uvrstil Adriano Celentano (98,2%). Za De Mito so se v večji meri zavzeli moški (99,6%), vendar se tudi ženske niso veliko obotavljale (96,8%), povprečna starost obojih pa se suče med 36 in 45 letom.

S poraženci običajno neradi opletamo, toda anketa je anketa, in italijanski življenj je na zadnje - 20. mesto pahnul Luciana Rispolija, voditelja televizijske oddaje »Parola mia« s komaj 23% preferenc. Malo pred njim je televizijska novinarka Lilli Gruber (30 odst.), medtem ko je (časotno) 18. mesto zasedel tajnik komunistične partije Achille Occhetto. Anketiranci so zanj zbrali 42,7% preferenc. Že

res, da se Occhetto nerad nastavlja fotografom in da bolj malo nastopa na televiziji, vendar je že kar zaskrbljujoče dejstvo, da ga je na sliki prepoznalo le 15% najstnikov, pač pa mu je naklonjenost izkazalo 76% anketiranih med 18. in 25. letom. Kljub temu, da so ga v skoraj vseh revijah in dnevnih ovekovečili, ko nežno poljublja soprogo, Occhetto ne vzbuja velike pozornosti med ostalimi italijanskimi damami. Kar 67,9% anketiranih gospa namreč ni vedelo, kdo je.

Kdo pa so ostali kandidati? Tudi zanje je rezultat že kar presenetljiv: prva dama italijanske kinematografije Sofia Loren je zasedla (tokrat resnično) častno 3. mesto, televizijski »show man« Lino Banfi je četrti, peti je Renzo Arbore (najmlajši ga zelo malo poznajo), šesti pa je sfrizirani nogometaš Milana Ruud Gullit. Sledijo še: Nino Frassica, Alberto Tomba, Giuliano Ferrara itd.

Anketa za določanje preferenc je sledila anketi, katere namen je bil zbrati skupino dvajsetih kandidatov. Zanimivo je nemara tudi dejstvo, da so Italijani optirali večinoma za moške, saj je končna lestvica vsebovala samo dve ženski.

Angleška plemkinja pregnala tatu

LONDON — Kaže, da pogum plemičev oz. članov plemiških družin ni povsem izginil. Premožna angleška plemkinja je pregnala tatiča, ki sta se v nočnih urah podala v njeno razkošno vilo iz 17. stoletja v bližini Bristola. 60-letna vojvodinja iz Beauforta se je očitno držala mota svoje družine, ki se glasi »Preziram strah«. Komaj je v noči s torka na sredo v poslopju zazvonil alarm, se je na čelu skupnice ljudi odločno podala proti knjižnici, od koder je prihajal sumljiv šum. V knjižnici je zalotila dva tatova(morda pa je šlo za samo enega, je povedala), proti katerima se je zagnal njen zvest pes Mabel, zaradi česar sta jo urno popihala. Kljub uspešnemu posegu je kneginja nejevoljna; njena sestra Lottie ni sledila načelom družine, saj je ostala v svoji sobi.

Na procesu v Bihaću govorili o Mikuliću

BIHAĆ — Petoobtoženi v aferi »Agrokomerca«, nekdanji podpredsednik poslovnega odbora te organizacije Ibrahim Mujić je včeraj odgovarjal na vprašanja obtoženih in njihovih branilcev. Še največ vprašanj se je nanašalo na vpletenost visokih politikov v celo afero. Ibrahim Mujić je povedal, da so razvoj »Agrokomerca« dobro poznali mnogi iz republiškega in državnega vodstva. Med drugimi je imenoval tudi bivšega obrambnega ministra Branka Mamulo in sedanjega predsednika jugoslovanske vlade Branka Mikulića.

Slednji naj bi po besedah obtoženega v času predsedovanja jugoslovanski vladi podjetje tudi obiskal in podprl znanstveno-raziskovalno delo v njem. Na vprašanje prvoobtoženega Fikreta Abdića, ali Mujić ve, o čem so se predstavniki »Agrokomerca« pogovarjali s šefom vlade, je ta odgovoril,

da kolikor on ve, o nasprotovanjih podjetju s strani nekaterih drugih velikih podjetij v republiki.

Mikulić in Abdić sta se po besedah obtoženega nazadnje srečala maja lani na novosadskem sejmu.

Na vse to je predsednik petčlanskega sodnega sveta pripomnil, da se petoobtoženi boljše spominja Abdićevih srečanj z visokimi politikmi od prvoobtoženega samega.

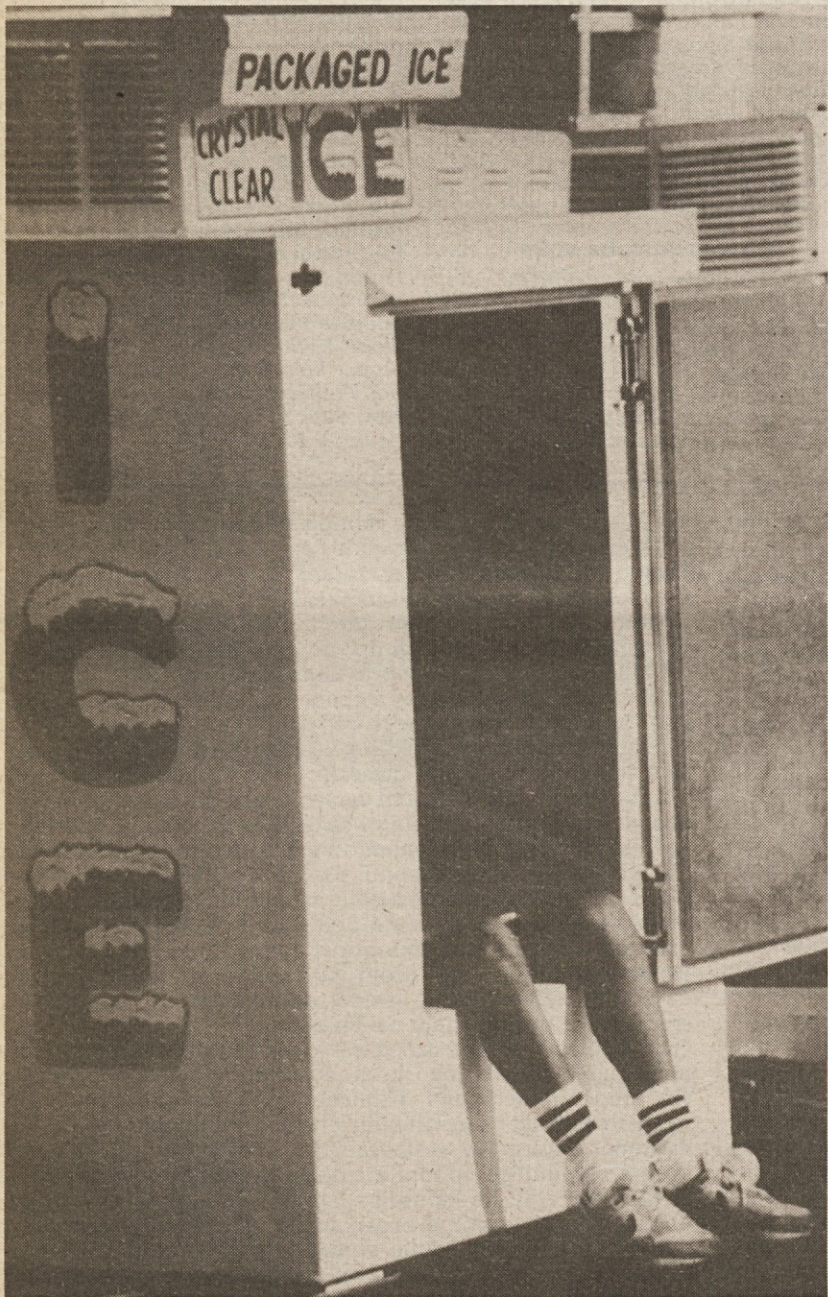
Obramba Fikreta Abdića in Hakije Pozderca je Ibrahima Mujića včeraj še vprašala, ali so z njim v zaporu grdo ravnali, na kar je kratko odvrnil: »Da, pretepali so me.« In povedal je, kaj so hoteli od njega: »Nič ne od mene neposredno zahteval, naj obtožujem Abdića in Pozderca. Hoteli pa so, naj jim povem mnoge stvari o Hakiji Pozdercu.«

Brez krone ne gre

Prodoren pogled (levo), očarujoč nasmeh (desno), mišice na pravem mestu in okronana glava (levo in desno). Gino Concar (spet levo) je baje najlepši med Italijani, Giorgio Mastrota pa nosilec vseh mogočih vrlin (Telefoto AP)

Kar je preveč, je preveč!

Tale, na sliki, ni požrešen na sladoled, pač pa (iznajdljiv) siromak, ki mu vročina očitno preseda. Zavistneži smo mu že napovedali pljučnico (AP)

Majhno letalo se spretno izogiba radarjem protiletalske obrambe

Kdo je »fantom pariškega neba« ki nemoteno leti nad prestolnico?

PARIZ — Kakšna je zračna obramba Pariza? Te dni, ko vsi govorijo o mlademu Mathiasu Rustu in diplomatskem uspehu Hansa-Dietricha Genscherja, ali pa o spretni taktiki Mihaila Gorbačova, ko je za popotnico zahodnonemškemu zunanjemu ministru izpustil mladeniča, ki je s svojo cessno likvidiral poveljstvo sovjetske letalske obrambe, se je nad nočnim Parizom pojavil skrivnosten letalec - ne enkrat, vsaj dvakrat. Oblasti, od prefekture do uprave civilnega letalstva in vojnega letalstva si podajajo odgovornost, Pariz ima pa počitniško razvedrilo. Neidentificirano športno dvomotorno letalo je ponoči od pretekle srede na četrtek in potem še od petka na soboto skoraj tri ure nemoteno preletavalo v nizkem letu francosko metropolo, ne da bi kdorkoli od odgovornih sprožil alarm. Mogoče jih je preveč ali pa so zapadli v počitniško dremavico, čeprav je strogo prepovedano leteti nižje kot dvatisoč metrov nad mestom - z dovoljenjem seveda (kar ne velja za policijske in vojaške helikoptere, ki vsak dan frčijo čez mesto).

Letalo je v nočnem miru nekajkrat obletelo Eiffelov stolp, se spustilo nad Seno in v nizkem letu prešlo vse mostove od Bercyja na vzhodu preko Ile de la Cite in Notre Dame, Pont Neuf, Alexandre III, Iene, Alme, Bir-Hakeima in naprej proti zahodu do Neuillyja, izvedlo nekaj lepih loopingov nad Bulonjskim gozdom - in izginilo v noč.

Ali je lepa noč spravila neznanega pilota - do danes še niso našli krivca - v tako dobro voljo, da si je privoščil nočno avanturo nad Parizom? Docela mogoče, toda posledice bi bile lahko strašne. Če bi mu odpovedal motor ali če bi v svojem - bogve kakšnem razpoloženju naredil napako - in bi se letalo kaksno na mesto, koliko žrtev bi bilo?

A ko so novinarji začeli spraševati oblasti, se je začel vrtiljak odgovornosti - direkcija zračne plovbe je kazala na prefekturo, prefektura na žandarmerijo, žandarmerija na civilno zaščito, vojski pa so priznali, da njihovi radarji postavljeni okrog Pariza tako nizko letečih »objektov« ne ujamejo. So pa seveda zmeraj pripravljeni, zmeraj budni in njihovi miragi v Villacoublay in drugih bazah okrog Pariza dežurajo, vselej pripravljeni braniti mesto.

Kaj če bi se našel norec, ki bi recimo v lepi avgustovski noči sklenil vreči amatersko bombico na Elizejsko palačo, na Matignon, v vrvež okrog Les Halles in Beaubourga ali na latinsko četrto, kjer ni meje med nočjo in jutrom? Čiste hipoteze, toda Pariz je v zadnjih letih doživel toliko atentatov, da tudi takšnega ni mogoče docela izključiti. Obramba Pariza je enako šepava kot (je bila ali še je) moskovska.

Tembolj ker »fantom pariškega neba« - vzdevek se je neznanega letalca že prijel - ni prvi podjetnež te vrste v zadnjih letih. Leta 1983 si je neki Američan na povratku

z letalskega rallyja v Afriki privoščil kar podnevi polet med nogami Eiffelovega stolpa. Albertu Maltretu se je leta 1985 iz protesta proti razmeram v maroških zaporih zdelo nujno pristati na najlepši aveniiji sveta - na Champs Elysees. K sreči je bila široka avenija prazna, bilo je zgodaj jutraj in snemali so reklamni film, a vendar...

So pa še drugačni primeri - o katerih smo že poročali. Nadine Vaujour je maja 1986, potem ko se je komaj slab mesec učila upravljati s helikopterjem, brez posebnih težav priletela nad jetnišnico Sante v 14. arondismaju, obletela nad streho zgodovinske stavbe in odpeljala moža Michela, obsojenega na osemnajst let ječe. Vrla Nadine se je spustila v park bližnje Cite Universitaire, pustila helikopter policajem in odpeljala svojega Michela, a ne za dolgo. Konec septembra je bil spet za mrežo.

Kdaj bodo ujeli »fantoma pariškega neba«?

To je težje vprašanje kljub ultramodernemu kontrolnemu sistemu - pa tudi zaradi kompetenčnih sporov.

Uprava civilnega letalstva s svojimi radarji in računalniki skuša kolikor je le mogoče kontrolirati zračni prostor okrog Pariza in nad njim, toda spričo gostega prometa (poleg velikih letališč Roissy, Orly, Le Bourget je še cela vrsta vojaških in športnih pristanišč) je neka-ko treba vzdrževati ravnotežje med zračnim prometom in varnostjo ogromne metropole z okolico in tu se odpirajo »nizki koridorji«, podobni tistem, po katerem je Mathias Rust mirno priletel do Rdečega trga. V Parizu je tak koridor od St. Cyra na zahodu do Črne stolpnice na Montparnassu.

Za lov na kršitelje so na voljo lovski letala in helikopteri zračnih sil, a kaj, ko je krivce najprej treba odkriti, radarji pa so za nizko leteča mala letala slepi.

In končno visoke kazni, ki naj bi varovale pred takšnimi podvigi: od pet tisoč do 60 tisoč frankov in odvzem pilotske izkaznice. Toda krivce je zaradi množice športnih letališč okrog Pariza kljub natančni evidenci poletov hudo težko ujeti. »Nekateri (športni piloti) trdijo, da lahko letijo kadar hočejo in kamor hočejo,« pravi direktor enega od športnih letališč pri Parizu, »zračni kontrolorji v Roissyju in Orlyju pa imajo toliko dela, da zares ne morejo opaziti, če je nekje nad 14. ali 15. okrajem športno letalo.« - Razen tega pa zadnje čase pogosto stavkajo.

Pariški Mathiasi Rusti imajo kot vse kaže, najlepše priložnosti za svoje podvige, kljub poostrenemu nadzorstvu. Preseliti Ljubjanko in Lefortovo v Pariz pa ni mogoče - če je celo iz mrčne Sante mogoče splezati na streho in se odpeljati s helikopterjem na dopust, pa čeprav le za štiri mesece.

JAKA ŠTULAR